

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 15. kesäkuuta 2018
(OR. en)

10150/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0244 (CNS)

CADREFIN 109
FIN 472
POLGEN 96
ACP 54
PTOM 19
GROENLAND 1
COEST 123
PECHE 233
ENV 444
EEE 34
RELEX 557

EHDOTUS

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	14. kesäkuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2018) 461 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä ("MMA-assosiaatiopäätös")

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 461 final.

Liite: COM(2018) 461 final

Bryssel 14.6.2018
COM(2018) 461 final

2018/0244 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä ("MMA-assosiaatiopäätös")

{SWD(2018) 337 final} - {SEC(2018) 310 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

- **Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet**

Tämä ehdotus liittyy vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehukseen, jota on hahmoteltu komission tiedonannoissa Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle *Nykyaikainen talousarvio unionille, joka suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia*¹. Tiedonannoissa esitetään päätavoitteet ja yleinen budjettikehys EU:n ulkoisen toiminnan ohjelmille, joita rahoitetaan otsakkeesta ”Naapurialueet ja muu maailma”. Yksi päätavoitteista on neuvoston päätöksen antaminen merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä.

Merentakaiset maat ja alueet (MMA:t) ovat olleet Euroopan unioniin (EU) assosioituja siitä asti, kun Rooman sopimus tuli voimaan. Kyseiset 25 saarta, jotka sijaitsevat Atlantilla, antarktisella ja arktisella alueella, Karibiassa, Intian valtameressä ja Tyynellämerellä², eivät ole suvereenia valtioita vaan riippuvuussuhteessa neljään EU:n jäsenvaltioon: Tanskaan, Ranskaan, Yhdistyneeseen kuningaskuntaan ja Alankomaihin.

Tässä ehdotuksessa esitetään soveltamisen alkavan 1. tammikuuta 2021. Ehdotus koskee 27 jäsenvaltion unionia, sillä Yhdistynyt kuningaskunta ilmoitti 29. maaliskuuta 2017 Eurooppa-neuvostolle aikomuksestaan erota Euroopan unionista ja Euratomista Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 50 artiklan mukaisesti. Tästä syystä päätösehdotusta ei sovelleta 12:een merentakaiseen maahan ja alueeseen, jotka ovat sidoksissa Yhdistyneeseen kuningaskuntaan. Kolmentoista jäljelle jäävän MMA:n assosiaatio unioniin perustuu perustuslaillisiin suhteisiin, jotka niillä on kyseisten kolmen jäsenvaltion kanssa: Tanska, Ranska ja Alankomaat.

Yleisesti ottaen MMA:illa on laaja itsehallinto, joka kattaa esimerkiksi talousasiat, työmarkkinat, kansanterveyden, sisäasiat ja tullin, kun taas puolustus- ja ulkoasiat kuuluvat yleensä jäsenvaltioiden toimivaltaan. MMA:t eivät ole osa unionin tullialuetta eivätkä sisämarkkinoita. Siksi niihin ei sovelleta unionin lainsäädäntöä. Koska MMA:iden asukkaat ovat niiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisia, joihin asianomaiset MMA:t ovat perustuslaillisesti sidoksissa, heillä on myös EU:n kansalaisuus.

Neuvoston päätös 2013/755/EU³ (MMA-assosiaatiopäätös) kattaa MMA:iden (mukaan lukien Grönlanti), niiden jäsenvaltioiden, joihin ne ovat sidoksissa, ja Euroopan unionin väliset suhteet. Siinä hahmotellaan erityissuhde, joka MMA:illa on EU:n kanssa osana ”EU:n perhettä”, ja oikeudellinen kehys, jota sovelletaan niihin. Nykyisen MMA-assosiaatiopäätöksen pääasiallinen rahoituslähde on 11. Euroopan kehitysrahasto (EKR), joka kattaa MMA:iden hallintoalue- ja aluekohtaisten ohjelmien ohjelmasuunnittelun ja rahoituksen, lukuun ottamatta Grönlantia, jonka osalta on olemassa EU:n talousarviosta rahoitettu erityinen päätös.

Ennen vuotta 1982 Grönlantia pidettiin osana EU:ta Tanskan välityksellä ja EU:n alukset saivat kalastaa Grönlannin aluevesillä. Grönlanti erosi sen jälkeen EU:sta ja assosioitui siihen

¹ COM(2018) 98 final, 14.2.2018; COM(2018) 321 final, 2.5.2018.

² Liite II, sopimus Euroopan unionin toiminnasta.

³ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

MMA:na Grönlannin sopimuksella⁴. Sopimuksessa korostettiin tarvetta säilyttää EU:n ja Grönlannin väliset läheiset suhteet erityisesti siltä osin kuin on kyse Grönlannin kehitystarpeista ja EU:n kalastusoikeuksista.

Kalastussopimus⁵ allekirjoitettiin 13. maaliskuuta 1984. Neljännen kalastuspöytäkirjan välitarkistuksen jälkeen Eurooppa-neuvosto katsoi vuonna 2003, että järjestelyssä olisi otettava huomioon kalastuksen merkitys ja Grönlannin rakenteelliset kehitysongelmat. Unionin, Grönlannin ja Tanskan vuonna 2006 antamassa yhteisessä julistuksessa⁶ esitetään uuden kumppanuuden yhteiset tavoitteet. Se muodosti poliittisen perustan neuvoston päätökselle 2006/526/EY⁷, jossa määriteltiin puitteet yhteistyölle vuosiksi 2007–2013. Neuvoston päätös 2014/137/EU⁸ kattaa nyt vuodet 2014–2020 ja on EU:n, Grönlannin ja Tanskan vuonna 2015 antaman yhteisen julistuksen mukainen. Kyseisessä julistuksessa vahvistetaan osapuolten väliset läheiset suhteet.

Voimassa oleva Grönlanti-päätös täydentää MMA-assosiaatiopäätöstä, mutta siinä esitetään joitain erityispiirteitä, jotka koskevat suhteita Grönlannin kanssa.

Väliarviointikertomuksessa⁹ (joulukuu 2017) kymmenestä ulkoisen toiminnan rahoitusvälineestä, mukaan lukien Grönlanti-päätös¹⁰ ja 11. EKR, joka kattaa muiden MMA:iden ohjelmasuunnittelun, todettiin, että ulkoisen toiminnan rahoitusvälineet olivat ”tarkoitukseen sopivia”. Sekä kertomuksessa että toteutetuissa kuulemisissa korostettiin tarvetta lisätä joustavuutta, yksinkertaistamista, johdonmukaisuutta ja tuloksellisuutta. Tämän johdosta on laadittu ehdotus tulevaisuudelle naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeksi. Siinä otetaan huomioon aiemmat kokemukset, jotta voidaan yksinkertaistaa unionin ulkoisen toiminnan rakennetta.

MMA-assosiaatiopäätöstä ja Grönlanti-päätöstä ei voida sisällyttää uuteen naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineeseen tai muuhun lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävään säädökseen. Tämä johtuu siitä, että niihin molempiin sovelletaan erityistä hyväksymismenettelyä, ja kumpikin on neuvoston yksimielisesti Euroopan parlamentin kuulemisen jälkeen tekemä päätös¹¹. Ohjelmien lukumäärän yksinkertaistamiseksi ehdotetaan kuitenkin, että molemmat päätökset yhdistetään yhdeksi päätökseksi, joka kattaa kaikki MMA:t, myös Grönlannin.

Lisäksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 203 artikla on MMA-päätöksen ja Grönlanti-päätöksen oikeusperusta. EKR:n ottamisesta talousarvioon tehdyn ehdotuksen jälkeen sekä Grönlannin että muiden MMA:iden rahoituksen olisi tultava uudesta otsakkeesta 6 ”Naapurialueet ja muu maailma”.

⁴ Sopimus Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten muuttamisesta Grönlannin osalta (EYVL L 29, 1.2.1985, s. 1).

⁵ Euroopan talousyhteisön sekä Tanskan hallituksen ja Grönlannin maakuntahallituksen välinen kalastusta koskeva sopimus (EYVL L 29, 1.1.1985, s. 9).

⁶ Euroopan yhteisön, Grönlannin maakuntahallituksen ja Tanskan hallituksen yhteinen julistus Euroopan yhteisön ja Grönlannin kumppanuudesta (EUVL L 208, 29.7.2006, s. 32).

⁷ Neuvoston päätös 2006/526/EY, tehty 17 päivänä heinäkuuta 2006, Euroopan yhteisön sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välisistä suhteista (EUVL L 208, 29.7.2006, s. 28).

⁸ Neuvoston päätös 2014/137/EU, tehty 14 päivänä heinäkuuta 2014, Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välisistä suhteista (EUVL L 76, 15.3.2014, s. 1).

⁹ Väliarviointikertomus perustui kymmeneen valmisteluasiakirjaan. Jokainen valmisteluasiakirja koski yhtä välinettä (ks. luettelo seuraavassa linkissä) ja siitä tehtyä riippumatonta arviointia. Lisätietoja: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

¹⁰ EUVL L 76, 15.3.2014, s. 1.

¹¹ Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (EUVL C 326, 26.10.2012, s. 1), 203 artikla.

Kaikkia MMA:ita koskeva uusi säädös kattaa poliittisen ja oikeudellisen kehyksen ja sen, miten yhteistyötä toteutetaan, jolloin tulokseksi saadaan

- hallinnon yhtenäisyys – kun kaikilla MMA:illa on sama rahoituksen lähde (EU:n talousarvio), luodaan synergioita ohjelmasuunnittelussa ja täytäntöönpanossa;
- vahvistetut yhteiset tavoitteet;
- yksinkertaistettu ja johdonmukainen oikeudellinen kehys;
- MMA:iden profiilin nostaminen ryhmänä.

Koska molemmat päätökset on katsottu ”tarkoitukseen sopiviksi”, johtavana periaatteena on säilyttää hyvin toimivat käytännöt ja parantaa niitä, jotka haittaavat kumppanien valmiuksia toimia tuloksellisesti politiikkojensa ja painopisteidensä perusteella. Toisaalta asianomaiset jäsenvaltiot ovat lujasti vaatineet nykyisen MMA-päätöksen rakenteen ja säännösten säilyttämistä.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

EU–MMA-assosiaation nykyiset säännöt ja menettelyt on vahvistettu merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin 25 päivänä marraskuuta 2013 annetussa päätöksessä 2013/755/EU¹². Suhteita Grönlantiin koskevat säännöt ja menettelyt on vahvistettu 14. maaliskuuta 2014 annetussa neuvoston päätöksessä 2014/137/EU¹³ Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välisistä suhteista.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Eurooppa 2030 -strategia¹⁴ tarjoaa vertailukohtana johdonmukaisuudelle kaikilla politiikka-aloilla kun on kyse energiatehokkuudesta ja sen myötävaikutuksesta energiavarmuuteen ja vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin. Lisäksi varmistetaan johdonmukaisuus Pariisin ilmasopimuksen kanssa.

Arktista aluetta koskeva Euroopan unionin yhdennetty politiikka¹⁵ kuvastaa unionin strategista etua toimia keskeisessä roolissa arktisella alueella. Kyseinen tiedonanto on jatkoa aiemmille aloitteille. Siinä esitetään perusteet unionin politiikalle, jossa keskitytään edistämään kansainvälistä yhteistyötä tarkoituksena vastata ilmastonmuutoksen vaikutuksiin arktisen alueen haavoittuvassa ympäristössä. Lisäksi politiikalla edistetään ja tuetaan kestävä kehitystä varsinkin arktisen alueen eurooppalaisessa osassa. Grönlannilla on tärkeä asema tässä politiikassa osana Tanskan kuningaskuntaa.

Ehdotuksen nojalla rahoitettavien toimien olisi oltava johdonmukaisia niiden toimien kanssa, jotka rahoitetaan yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan puitteissa ja ehdotetusta uudesta Euroopan rauhanrahastosta. Humanitaaristen toimien rahoitus ei kuuluisi tämän ehdotuksen soveltamisalaan, sillä niitä rahoitetaan jatkossakin humanitaarisen avun välineestä¹⁶.

¹² EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1.

¹³ EUVL L 76, 15.3.2014, s. 1.

¹⁴ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle, Energiatehokkuus ja sen myötävaikutus energiavarmuuteen ja vuoteen 2030 ulottuviin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin (COM(2014) 520 final).

¹⁵ JOIN(2016)21.

¹⁶ Päivitetään myöhemmin.

Komission ehdotuksessa vuosien 2021–2027 monivuotiseksi rahoituskehikseksi asetettiin kunnianhimoisempi tavoite ilmastotoimien valtavirtaistamiseksi kaikissa EU:n ohjelmissa. Kokonaistavoitteena on, että 25 prosenttia EU:n menoista edistää ilmastotavoitteiden saavuttamista. Tämän ohjelman mukaisten toimien odotetaan edistävän tavoitetta, jonka mukaan 20 prosenttia ohjelman kokonaismäärärahasta kohdennetaan ilmastotavoitteisiin. Ohjelman vaikutusta kokonaistavoitteen saavuttamiseen seurataan EU:n ilmastotunnusmerkkijärjestelmän avulla asianmukaisella jaottelutasolla ja käyttämällä myös tarkempia menetelmiä, jos sellaisia on tarjolla. Komissio esittää jatkossakin vuosittain tiedot maksusitoumusmäärärahoista vuotuisen talousarvioesityksen yhteydessä.

Tukeakseen ohjelman mahdollisuuksia edistää täysimittaisesti ilmastotavoitteiden saavuttamista komissio pyrkii yksilöimään asianmukaiset toimet ohjelman valmistelun, täytäntöönpanon, tarkastelun ja arvioinnin aikana.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

MMA-päätös perustuu SEUT-sopimuksen neljänteen osaan. Assosiaation yksityiskohtaiset säännöt ja menettelyt on vahvistettu SEUT-sopimuksen 203 artiklaan perustuvissa neuvoston päätöksissä. Kyseisen artiklan mukaan tällaiset säädökset annetaan erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen.

Grönlantiin sovelletaan SEUT-sopimuksen 198–204 artiklaa, jollei SEUT-sopimukseen liitetyn, Grönlantia koskevista erityisjärjestelyistä tehdyn pöytäkirjan N:o 34 erityismääräyksistä muuta johdu.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

SEUT-sopimuksen neljännen osan määräyksiin sisältyvät yksityiskohtaiset järjestelyt on toteutettava unionin tasolla, koska assosiaation tarkoitusta eli MMA:iden sosiaalista ja taloudellista kehitystä sekä läheisiä taloudellisia suhteita koko unionin kanssa, ei voida saavuttaa toteuttamalla toimia jäsenvaltioiden tasolla. Lisäksi jäsenvaltiot eivät voisi toteuttaa toimia MMA-kauppajärjestelmän osalta, sillä vain EU on vastuussa yhteisestä kauppapolitiikasta (SEUT-sopimuksen viidennen osan II osasto).

Komission lainsäädäntöehdotukseen sisältyvä lähestymistapa MMA:iden kanssa tehtävään yhteistyöhön noudattaa kumppanuuden, täydentävyyden ja toissijaisuuden periaatteita. Siinä ehdotetaan, että EU:n MMA:ille antama rahoitusapu perustuisi ohjelma-asiakirjoihin, joista MMA:iden toimivaltaiset viranomaiset ja komissio olisivat yhdessä vastuussa ja joissa määriteltäisiin unionin ja MMA:iden yhteistyöstrategiat. Yhteistyöstrategiat perustuisivat MMA:iden toimivaltaisten viranomaisten vahvistamiin kehitystavoitteisiin, -strategioihin ja -painopisteisiin. Komissio, MMA:t ja niiden jäsenvaltiot työskentelisivät tiiviisti yhdessä ja päättäisivät toimista kunnioittaen täysin kunkin kumppanin institutionaalisia, oikeudellisia ja rahoitusta koskevia toimivaltuuksia.

Rajoittamatta komission oikeuksia MMA:iden viranomaiset olisivat ensisijaisesti vastuussa yhteistyöstrategian puitteissa sovittujen toimien toteuttamisesta. Komissio vastaisi ohjelmia ja hankkeita koskevien yleisten sääntöjen ja edellytysten laatimisesta.

Euroopan unionin, Grönlannin ja Tanskan kumppanuus helpottaa neuvotteluja ja politiikkaa koskevaa vuoropuhelua yhteistyön tavoitteista ja aloista, jotka vahvistetaan tällä päätöksellä. Erityisesti siinä määritellään puitteet, jotka tarjoavat perustan laajalle yhteistyölle ja vuoropuhelulle yhteisesti tärkeillä aloilla.

- **Suhteellisuusperiaate**

SEUT-sopimuksen 198 ja 199 artiklan nojalla assosiaatio tarjoaa edelleen kokonaisvaltaisen kumppanuuden, joka käsittää institutionaalisen kehyksen ja kauppaa koskevat järjestelyt ja kattaa monia yhteistyöaloja, samoin kuin peruseriaatteet, joita sovelletaan unionin rahoitusapuun MMA:ille.

Kun otetaan huomioon MMA:iden erityispiirteet ja niiden erityinen suhde EU:hun, uusi säädös, jota sovelletaan kaikkiin MMA:ihin ja joka kattaa poliittisen ja oikeudellisen kehyksen ja sen, kuinka yhteistyö olisi pantava täytäntöön, varmistaa tehokkuuden, yhteisten tavoitteiden vahvistamisen ja johdonmukaisuuden samoin kuin MMA:iden näkyvyyden ryhmänä. Tähän ehdotukseen sisältyy lähestymistapa, joka on joustava ja sovitettu kunkin MMA:n tilanteeseen.

Johdonmukaisuuden ja tehokkuuden vuoksi ja jollei toisin säädetä, ehdotetussa päätöksessä sovelletaan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen (NDICI)¹⁷ täytäntöönpano-, arviointi- ja seurantasäännöksiä.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Grönlanti-päätöksessä olevassa, täytäntöönpanoa koskevassa 7 artiklassa edellytetään väliarviointikertomuksen laatimista kesäkuuhun 2018 mennessä. Kertomusta käytetään pohjana päätöstä ja siihen liittyviä toimia koskevassa tulevassa työssä. Yhdennessätoista EKR:ssä, johon sisältyy muiden MMA:iden ohjelmasuunnittelu, todetaan, että tuloksia olisi tarpeen tarkastella vuoden 2018 loppuun mennessä. Tämän vuoksi Grönlanti-päätös (2014/137/EU) ja 11. EKR sisällytettiin arviointiin kahdeksan muun ulkoisen rahoitusvälineen kanssa. Ne kaikki perustuvat yhteisen täytäntöönpanoasetuksen¹⁸ 17 artiklaan ja edellyttivät väliarviointikertomuksen laatimista vuoden 2017 loppuun mennessä.

Kertomuksessa, jonka komissio hyväksyi joulukuussa 2017¹⁹, arvioitiin, olivatko nämä kymmenen välinettä edelleen tarkoitukseen sopivia, jotta voidaan varmistaa EU:n avun tehokas täytäntöönpano. Se koostui yleisarviosta ja kymmenestä yksittäisestä komission yksiköiden valmisteluasiakirjasta, joissa arvioitiin kutakin rahoitusvälinettä ulkopuolisten konsulttien vuosina 2016–2017 tekemien arvioiden perusteella.

Grönlanti-päätöstä käsittelevässä komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa²⁰ todettiin, että sen päätavoite – säilyttää läheiset ja kestävät keskinäiset suhteet ja tukea kestävää kehitystä Grönlannissa – on saavutettu ja sitä saavutetaan parhaillaankin. Vahva kumppanuus ja yhteistyö Euroopan unionin kanssa on antanut Grönlannille mahdollisuuden lisätä valmiuksien kehittämistä, kehittää hallintoa ja rahoitusta koskevia järjestelmiä ja vahvistaa koulutusjärjestelmää ja näin ollen myös työvoiman osaamista.

¹⁷ [NDICI-asetus]

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2014/236, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014 (EUVL L 77, 14.3.2014, s. 95).

¹⁹ Väliarviointikertomus perustui kymmeneen valmisteluasiakirjaan. Jokainen valmisteluasiakirja koski yhtä välinettä (ks. luettelo seuraavassa linkissä) ja siitä tehtyä riippumatonta arviointia. Lisätietoja: https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en.

²⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

Grönlanti-päätös laadittiin niin, että se kattaa Grönlannin ja Euroopan unionin välisen kumppanuuden laajemmat poliittiset tavoitteet ja auttaa saavuttamaan ne paremmin. Näin ollen se voi edelleen auttaa saavuttamaan tavoitteet vuoteen 2020 asti.

Yhdettätoista EKR:ää koskevassa komission yksiköiden valmisteluasiakirjassa²¹ todettiin, että se oli tarkoituksenmukainen. Se oli yleisesti ottaen tehokas mekanismi, jolla on todistetusti lisäarvoa ja jonka sisäinen johdonmukaisuus on tyydyttävällä tasolla. Eräillä MMA:ita koskevien täytäntöönpanomenettelyjen puutteilla havaittiin olevan vaikutuksia yhteistyön tehokkuuteen.

Kaiken kaikkiaan väliarviointikertomuksessa todettiin, että ulkoisen rahoituksen välineet olivat tarkoitukseen sopivia, suurelta osin EU:n tavoitteiden ja kumppanimaiden tarpeiden mukaisia ja riittävän joustavia, jotta niillä voidaan tukea ja mahdollistaa kehittyvän poliittisen kehyksen täytäntöönpano. Välineiden ja prosessien suuren lukumäärän katsottiin kuitenkin heikentävän EU:n ulkoisten toimien yleistä johdonmukaisuutta ja näkyvyyttä. Lisäksi todettiin, että synergiaa ja täydentävyyttä ei hyödynnetä täysimääräisesti.

Arvioinnissa todettuihin poliittisiin ja operatiivisiin haasteisiin vastaamiseksi EU:n talousarvion ulkoisten toimien otsakkeessa on keskityttävä entistä enemmän neljään keskeiseen monialaiseen seikkaan: joustavuuteen, yksinkertaistamiseen, johdonmukaisuuteen ja suorituskykyyn.

Grönlannin sopimus sisällytetään MMA-assosiaatiopäätökseen, joka kattaa myös Grönlannin, ja sekä Grönlannin että muiden MMA:iden taloudelliset resurssit tulevat nyt samasta EU:n budjettikohdasta. Näiden kahden päätöksen yhdistäminen edistää siis yksinkertaistamista, joustavuutta ja johdonmukaisuutta, sillä poliittiset suhteet kaikkien MMA:iden kanssa ja taloudelliset resurssit yhdistetään yhteen välineeseen. Tämä korostaa ja vahvistaa MMA:iden erityisasemaa ja edistää keskittymistä MMA:iden erityispiirteisiin verrattuna muihin kehitysyhteistyökumppaneihin. Lisäksi päätösten yhdistäminen korostaa, että MMA:iden kanssa tehtävän yhteistyön painopiste on niiden kestävä kehitys.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Suhteista MMA:ihin, Grönlanti mukaan luettuna, keskusteltiin vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevan teemakohtaisen istunnon aikana 16. EU–MMA-foorumissa, joka järjestettiin Brysselissä 23. helmikuuta 2018. Niitä käsiteltiin myös MMA:iden assosiaation (OCTA) teettämässä, vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevasta keskustelusta ja sen vaikutuksista MMA:ihin laaditussa tausta-asiakirjassa²².

Lisäksi ulkoisten rahoitusvälineiden, mukaan lukien Grönlanti-päätös ja 11. EKR, ulkoisen arvioinnin aikana järjestettiin avoin julkinen kuuleminen²³, joka kesti 12 viikkoa ja päättyi 3. toukokuuta 2017. Kuulemisessa kerättiin myös alustavia näkemyksiä tuleviksi ulkoisen rahoituksen välineiksi. Kuuleminen toteutettiin i) verkkokyselynä, joka sisälsi joitakin kysymyksiä palautteenannon helpottamiseksi, ja ii) tapaamisina tärkeimpien sidosryhmien kanssa.

Kuulemisen aikana käsiteltiin seuraavia kysymyksiä:

OCTA:n teettämän tausta-asiakirjan mukaan MMA:t yleisesti ottaen katsovat, että nykyinen MMA-assosiaatiopäätös on tuottanut hyviä tuloksia ja että se on hyvä oikeudellinen väline,

²¹ https://ec.europa.eu/europeaid/mid-term-review-report-external-financing-instruments_en

²² Kertomus ei ole vielä julkinen, mutta komissio on hyväksynyt sen.

²³ https://ec.europa.eu/europeaid/public-consultation-external-financing-instruments-european-union_en

joka ei edellytä merkittäviä muutoksia. Tuleva MMA:iden ja EU:n välinen yhteistyö hyötyisi keskittymisestä kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen. Suhteita voitaisiin tulevaisuudessa hoitaa erillisen, talousarvioon sisältyvän MMA-välineen ja siihen liittyvien asianmukaisten sääntöjen avulla, mikä mahdollistaisi yksinkertaisen, joustavan ja sujuvan ohjelmasuunnittelun. EKR:n sisällyttäminen EU:n talousarvioon olisi tervetullutta, jos tietyt EKR:n joustavuuteen liittyvät ominaisuudet voitaisiin säilyttää. Eräät MMA:t kehottivat lisäämään taloudellista tukea erityisten maantieteellisten piirteidensä ja EU-perheeseen kuulumisensa vuoksi.

Tätä näkemystä tukivat jäsenvaltiot, jotka katsovat, että MMA-assosiaatiopäätös muodostaa oikean perustan MMA:iden ja EU:n väliselle yhteistyölle, vaikka täytäntöönpanoon on odotettavissa merkittäviä muutoksia. Tausta-asiakirjassa todettiin myös, että jäsenvaltiot kannattivat erityistä talousarvioon sisältyvää välinettä, kunhan siihen liittyvät säännökset olisivat edelleen tarkoituksenmukaisia, ja erityisesti, että budjettitukiväline ja monivuotisuutta koskeva periaate säilytetään.

Grönlanti-päätöksen arviointia koskevan julkisen kuulemisen aikana vallitsi yksimielisyys siitä, että päätös oli osoittautunut merkitykselliseksi ja tehokkaaksi siltä osin kuin oli kyse yleisten ja erityisten tavoitteiden saavuttamisesta ja yleisten periaatteiden huomioonottamisesta edistettäessä poliittista vuoropuhelua maailmanlaajuisista ja arktiseen alueeseen liittyvistä kysymyksistä. Tarkasteltaessa vuoden 2020 jälkeisen ajan rahoitusapua voisi olla hyödyllistä verrata Grönlannin rahoitusavun ohjelmasuunnittelua ja toteutusta koskevia menettelyjä muiden MMA:iden käytettävissä oleviin EKR-menettelyihin. Grönlanti-päätös katsottiin arvokkaaksi välineeksi, jonka avulla säilytetään Grönlannin ja unionin väliset vahvat siteet ja vahvistetaan niitä. Suhteisiin liittyvät poliittiset näkökohdat ovat kehittyneet erittäin paljon vuosien mittaan.

- **Ulkopuoliset asiantuntijat**

Grönlanti-päätöksen ja 11. EKR:n ulkoista arviointia käytettiin väliarviointikertomuksen ja siihen liittyvien komission yksiköiden valmisteluasiakirjojen pohjana. Lisäksi MMA:t teettivät ulkoisella toimijalla tausta-asiakirjan, joka käsitteli vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevaa keskustelua ja sen vaikutuksia MMA:ihin.

- **Vaikutustenarviointi**

Komissio toteutti vuonna 2018 vaikutustenarvioinnin, joka kattaa kaikki vuosien 2014–2020 monivuotisen rahoituskehysten otsakkeeseen ”Globaali Eurooppa” kuuluvat välineet. Vaikutustenarvioinnissa keskityttiin tärkeimpiin muutoksiin, joita ehdotettiin vuosien 2021–2027 monivuotiseen rahoituskehukseen kuuluviin ulkoisiin toimiin. Tällaisia muutoksia olivat useiden välineiden virtaviivaistaminen yhdeksi laaja-alaiseksi välineeksi ja EKR:n sisällyttäminen EU:n talousarvioon.

Analyysissä todettiin, että EKR:n ottamisesta talousarvioon saatavat hyödyt olisivat suuremmat kuin haitat, kunhan tietyt edellytykset voitaisiin täyttää. Esimerkiksi ulkoisiin toimiin osoitetun määrän ei pitäisi olla vähemmän kuin EKR:n ja muiden ulkoisten välineiden summa yhteensä, EKR:n joustomahdollisuudet olisi siirrettävä siinä määrin kuin mahdollista ja EKR:n Afrikan rauhanrahastosta rahoitettuja sotilaallisia operaatioita olisi jatkettava toisesta talousarvion ulkopuolisesta mekanismista.

Vaikutustenarvioinnissa todettiin myös, että suurin osa välineistä voitaisiin yhdistää, lukuun ottamatta niitä, joilla oli hyvin erityinen oikeusperusta tai tavoitteet. Välineitä, jotka voitaisiin yhdistää, olivat kehitysyhteistyön rahoitusväline, Euroopan kehitysrahasto, Euroopan

naapuruusväline, demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskeva eurooppalainen rahoitusväline, vakautta ja rauhaa edistävä väline ja kumppanuusväline. Erillisinä olisi pidettävä humanitaarinen apu; yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan talousarvio; osa välineestä ydinturvallisuuteen liittyvää yhteistyötä varten; merentakaiset maat ja alueet (mukaan lukien Grönlanti); unionin pelastuspalvelumekanismi; liittymistä valmisteleva tukiväline; EU:n vapaaehtoisapu; tuki Kyproksen turkkilaiselle yhteisölle; hätäapuvaraus ja Euroopan rauhanrahasto.

Kuten komissio huomautti²⁴, ulkoisten rahoitusvälineiden nykyinen rakenne on liian monimutkainen. Tätä näkemystä tuki kumppanien julkisen kuulemisen aikana antama palaute. Useiden välineiden yhdistäminen yhdeksi laajaksi välineeksi tarjoaisi mahdollisuuden rationalisoida niiden hallinto- ja valvontajärjestelmiä ja vähentäisi siten EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden hallinnollista rasitetta. Yksinkertaistetun valvontajärjestelmän ansiosta asianomaiset instituutiot saisivat paremman ja kattavamman näkemyksen EU:n ulkoisista menoista.

Sääntelyntarkastelulautakunta käsittelee vaikutustenarviointia 25. huhtikuuta 2018 ja antoi siitä myönteisen lausunnon huomautuksin.

- **Yksinkertaistaminen**

Oikeudellisen rakenteen virtaviivaistamisen tarkoituksena on vähentää hallinnollista rasitusta nykyisiin välineisiin verrattuna. Tällä hetkellä suhteet MMA:ihin ja niiden taloudelliset resurssit (mukaan lukien ohjelmasuunnittelua ja täytäntöönpanoa koskevat säännöt) kuuluvat neljän välineen piiriin: i) MMA-assosiaatiopäätös, ii) 11. EKR:ää koskeva asetus, iii) Grönlanti-päätös ja iv) yhteinen täytäntöönpanoasetus.

Ehdotettu päätös tarjoaa yhden välineen, joka kattaa sekä poliittiset näkökohdat että unionin ja MMA:iden väliset erityiset suhteet. Siihen sisältyvät erityiset säännökset, jotka tarvittaessa ohjaavat suhteita Grönlantiin, taloudelliset resurssit, jotka on yhdistetty yhteen EU:n talousarvion otsakkeeseen, ja täytäntöönpanosäännöt, jotka noudattavat suurelta osin naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen sääntöjä, mikä varmistaa johdonmukaisuuden ja yksinkertaistamisen. Tarvittaessa ehdotettu päätös sisältää erityiset yksinkertaistetut säännöt MMA:ille, esimerkiksi kun on kyse ohjelmasuunnittelusta.

Lisäksi (mahdollisuuksien mukaan) EKR:n erityispiirteiden, kuten monivuotisuutta koskevan periaatteen, siirtäminen merkitsee entistä yksinkertaisempia ja joustavampia menettelyjä, jotka eivät aiemmin olleet Grönlannin käytettävissä. Näin ollen ehdotettu päätös yksinkertaistaa nykyisten välineiden hallinnointi- ja valvontajärjestelmää.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Grönlantia varten osoitettavat taloudelliset resurssit tulevat EU:n talousarvion otsakkeesta 6 ”Naapurialueet ja muu maailma”. Tarkoituksena on siirtää tietyt EKR:n erityispiirteet, kuten monivuotisuutta koskeva periaate, EU:n talousarvioon, mikä yksinkertaistaa nykyisiä menettelyjä, joilla varoja kohdennetaan Grönlannille.

Muiden MMA:iden määrärahat siirretään EKR:stä budjettikohtaan ”Naapurialueet ja muu maailma”.

²⁴ Erityisesti keskusteluasiakirja EU:n rahoituksen tulevaisuudesta (kesäkuu 2017) ja komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle; COM(2018) 98 final, 14.2.2018.

MMA:iden kanssa tehtävään yhteistyöhön varataan nykyaikaisesta talousarviosta unionille, joka suojelee, puolustaa ja tarjoaa mahdollisuuksia, annettujen komission tiedonantojen²⁵ mukaisesti 500 miljoonaa euroa otsakkeessa ”Naapurialueet ja muu maailma”.

Tässä päätöksessä säädetään, että MMA:iden assosiaatioon kohdennetaan yhteensä 500 000 000 euroa (käypinä hintoina). Tästä määrästä 225 000 000 euroa osoitetaan Grönlannille ja 225 000 000 euroa muille MMA:ille. Määrät sisältävät 159 000 000 euroa hallintoaluekohtaisille ohjelmille ja 66 000 000 euroa alueellisille ohjelmille. Lisäksi alueensisäinen 15 000 000 miljoonan euron määräraha on kaikkien MMA:iden, myös Grönlannin, käytettävissä. Tekniseen apuun aiotaan kohdentaa 22 000 000 euroa uuden päätöksen mukaisesti. Lisäksi päätökseen sisältyy kohdentamaton 13 000 000 euron määrä.

5. LISÄTIEDOT

• Toteuttamissuunnitelmat, seuranta, arviointi ja raportointijärjestelyt

Täytäntöönpanossa, seurannassa, arvioinnissa ja raportointijärjestelyissä noudatetaan naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineessä vahvistettuja sääntöjä, ellei päätöksessä toisin mainita.

• Päätösehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Koska MMA-päätös ja Grönlanti-päätös yhdistetään, kaikki alat, jotka ovat samankaltaisia tai jotka tarjoavat synergiaetuja, yhdistetään. Nykyisen MMA-päätöksen rakenne ja useimmat sen säännökset säilytetään tarpeen mukaan, painotetaan unionin suhteisiin ja yhteistyöhön Grönlannin kanssa liittyviä erityispiirteitä, kuten tavoite säilyttää unionin, Grönlannin ja Tanskan väliset läheiset ja kestävät suhteet, Grönlannin geostrategisen aseman tunnustaminen, poliittinen vuoropuhelu ja mahdollinen yhteistyö arktiseen alueeseen liittyvissä kysymyksissä ja elintarviketurva. Näin säilytetään Grönlanti-päätöksen saavutukset.

Uuden MMA-päätöksen rakenteen olisi oltava samanlainen ja sen poliittiset, kauppaa ja yhteistyötä koskevat pilarit samat kuin nykyisessä päätöksessä. Tärkeimpiä muutoksia ovat seuraavat:

- Päätösehdotuksessa otetaan huomioon seuraukset, joita Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan erolla Euroopan unionista on, ja se, että SEUT-sopimuksen neljännessä osassa vahvistettuja erityisjärjestelyjä ei enää sovelleta kahteentoista Ison-Britannian MMA:han.
- Muodolliselta kannalta katsottuna tekstiä ja sen liitteitä on päivitetty, erityisesti verotukseen ja kauppalainsäädäntöön tehtyjen uusimpien muutosten ottamiseksi huomioon.
- Koska EKR otetaan EU:n talousarvioon, *nykyisen* päätöksen liitteet IV ja V kumotaan. Lisäksi yksittäisiä MMA:ita koskeva liite I sisällytetään päätökseen. EIP:n omien varojen hallinnointia koskeva liite III kumotaan.
- Säännöksiä, jotka koskevat EU:n ja Grönlannin välisten suhteiden nykytilannetta, lisätään ja päivitetään. Näitä säännöksiä ovat 3 artikla (tavoitteet, periaatteet ja arvot), 5 artikla (yhteinen etu, täydentävyys ja painopisteet), 13 artikla (vuoropuhelua ohjaavat periaatteet), 23 artikla (uusi

²⁵ COM(2018) 98 final, 14.2.2018; COM(2018) 321 final, 2.5.2018.

artikla raaka-aineista), 31 artikla (tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteistyö) ja 35 artikla (kansanterveys ja elintarviketurva).

- Rahoitusyhteistyötä koskeva IV osa sisältää erityiset määrärahat MMA:ille budjettikohdassa 6 ”Naapurialueet ja muu maailma”. Siinä säädetään myös seuraavista:
 - Yleinen viittauslauseke, joka koskee naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä taloudellisen yhteistyön toteuttamiseksi päätösehdotuksen puitteissa. Ehdotetussa päätöksessä säädetään edelleen MMA:iden erityisestä ja yksinkertaistetusta ohjelmasuunnittelusta.
 - MMA:t ovat tukikelpoisia myös seuraavassa monivuotisessa rahoituskehyksessä, ja ne voivat periaatteessa osallistua unionin ohjelmiin. Ne voivat osallistua naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välineen temaattisiin ohjelmiin ja nopean vasteen toimiin.
 - Erityinen säännös/väline antaa komissiolle mahdollisuuden edistää aktiivisesti MMA:iden, AKT-maiden ja muiden kuin AKT-maiden tai alueiden sekä unionin syrjäisimpien alueiden välisiä, asianomaisen alueen sisällä toteutettavia hankkeita.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä ("MMA-assosiaatiopäätös")**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 203 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon²⁶,

noudattaa erityistä lainsäätämisyksiköstä,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Tässä päätöksessä vahvistetaan säännöt ja menettely, joita sovelletaan merentakaisten maiden ja alueiden, jäljempänä 'MMA:t', Grönlanti mukaan luettuna, assosiaatioon EU:hun, ja se korvaa neuvoston päätöksen 2013/755/EU²⁷, jäljempänä 'MMA-assosiaatiopäätös', ja neuvoston päätöksen 2014/137/EU²⁸, jäljempänä 'Grönlanti-päätös'.
- (2) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 204 artiklan nojalla SEUT-sopimuksen 198–203 artiklaa sovelletaan Grönlantiin, jollei SEUT-sopimuksessa olevassa, Grönlantia koskevia erityisjärjestelyjä käsittelevässä pöytäkirjassa N:o 34 vahvistetuista erityismääräyksistä muuta johdu. Grönlantia koskevan sopimuksen²⁹ mukaisesti unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välisiin suhteisiin sovelletaan neuvoston päätöstä 2014/137/EU³⁰, jossa korostetaan unionin ja Grönlannin välisiä läheisiä historiallisia, poliittisia, taloudellisia ja kulttuurisia yhteyksiä ja määritellään erityinen kumppanuus ja yhteistyö. Päätöksen 2014/137/EU voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2020.
- (3) Tammikuun 1 päivästä 2021 alkaen MMA:ille aikaisemmin Euroopan kehitysrahastosta, jäljempänä 'EKR', suoritettu unionin tuki olisi rahoitettava unionin yleisestä talousarviosta.
- (4) Useiden ulkoisen rahoituksen välineiden ja niiden toiminnan virtaviivaistamiseksi suhteet kaikkiin MMA:ihin, Grönlanti mukaan luettuna, olisi koottava yhteen korvaamalla MMA-assosiaatiopäätös ja Grönlanti-päätös yhdellä ainoalla päätöksellä.

²⁶ Lausunto annettu xx päivänä xxkuuta xxxx (ei vielä julkaistu EUVL:ssä).

²⁷ Neuvoston päätös 2013/755/EU, annettu 25 päivänä marraskuuta 2013, merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin (MMA-assosiaatiopäätös) (EUVL L 344, 19.12.2013, s. 1).

²⁸ Neuvoston päätös 2014/137/ EU, tehty 14 päivänä maaliskuuta 2014, Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välisistä suhteista (EUVL L 76, 15.3.2014, s. 1).

²⁹ Sopimus Euroopan yhteisöjen perustamissopimusten muuttamisesta Grönlannin osalta (EYVL L 29, 1.2.1985, s. 1).

³⁰ EUVL L 76, 15.3.2014, s. 1.

- (5) Tämän päätöksen mukaisen kumppanuuden olisi mahdollistettava tiiviiden suhteiden säilyttäminen unionin ja kaikkien MMA:iden välillä.
- (6) Tässä uudessa päätöksessä olisi korostettava Grönlannin kanssa tehtävän yhteistyön erityispiirteitä, joita ovat esimerkiksi tavoite säilyttää läheiset ja kestävät suhteet unionin, Grönlannin ja Tanskan välillä, Grönlannin geostrategisen aseman tunnustaminen, Grönlannin ja unionin välisen vuoropuhelun tärkeys, unionin ja Grönlannin välinen kalastuskumppanuussopimus ja mahdollinen yhteistyö arktiseen alueeseen liittyvissä kysymyksissä. Mahdollistamalla ennakoivan agendan laatimisen ja yhteisten etujen edistämisen uuden päätöksen pitäisi vastata maailmanlaajuisiin haasteisiin, joita ovat erityisesti ilmastonmuutoksen lisääntyvä vaikutus ihmisen toimintaan ja ympäristöön, meriliikenne, luonnonvarat, mukaan luettuina raaka-aineet ja kalavarat, sekä tutkimus ja innovointi.
- (7) SEUT-sopimusta ja sen johdettua oikeutta ei sovelleta automaattisesti MMA:ihin, lukuun ottamatta niitä säännöksiä, joissa nimenomaisesti säädetään toisin. Vaikka MMA:t eivät ole kolmansia maita, ne eivät ole osa sisämarkkinoita, vaan niiden on noudatettava kolmansille maille asetettuja kauppaa koskevia velvoitteita, erityisesti alkuperäsääntöjä, terveyttä ja kasvien terveyttä koskevia vaatimuksia sekä suojoatomenpiteitä.
- (8) Unionin ja MMA:iden erityissuhteessa siirrytään perinteisestä kehitysyhteistyöhön perustuvasta lähestymistavasta vastavuoroiseen kumppanuuteen MMA:iden kestävän kehityksen tukemiseksi. Unionin ja MMA:iden välisen yhteisvastuun olisi perustuttava niiden ainutlaatuisen suhteeseen ja kuulumiseen samaan eurooppalaiseen perheeseen.
- (9) Kestävän kehityksen toimintaohjelma 2030, jäljempänä 'Agenda 2030 -toimintaohjelma', jonka Yhdistyneet kansakunnat hyväksyi syyskuussa 2015, on kansainvälisen yhteisön vastaus kestävää kehitystä koskeviin globaaleihin haasteisiin ja suuntauksiin. Agenda 2030 -toimintaohjelman keskipisteessä ovat kestävän kehityksen tavoitteet, Pariisin ilmastopuolitus ja Addis Abeban toimintaohjelma, ja se tarjoaa muutosvoimaisen kehityksen köyhyyden poistamiseksi ja kestävän kehityksen saavuttamiseksi maailmanlaajuisesti. Sen soveltamisala on universaali, ja se tarjoaa toiminnalle laaja-alaisen jaetun kehityksen, jota sovelletaan sekä unioniin että sen kumppaneihin. Siinä otetaan tasapainoisesti huomioon kestävän kehityksen taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöön liittyvä ulottuvuus ja tärkeät riippuvuussuhteet päätavoitteiden ja alatavoitteiden välillä. Agenda 2030 -toimintaohjelmassa ei unohdeta ketään. Sen täytäntöönpanoa koordinoidaan tiiviisti muiden kansainvälisten sitoumusten kanssa. Tämän päätöksen nojalla toteutettavissa toimissa olisi kiinnitettävä erityistä huomiota kestävän kehityksen tavoitteiden välisiin yhteyksiin ja yhdenmukaiseen toimintaan, jolla voidaan saada aikaan sivuhyötyjä ja saavuttaa useita tavoitteita johdonmukaisella tavalla.
- (10) Unionin ja MMA:iden välisen assosiaation olisi pohjaututtava edelleen kolmeen keskeiseen tekijään, jotka ovat kilpailukykyyn parantaminen, selviytymiskykyyn kehittäminen ja haavoittuvuuden vähentäminen sekä MMA:iden ja muiden kumppanien ja naapurialueiden välisen yhteistyön ja yhdentymisen edistäminen.
- (11) Unionin, kumppanuuden perusteella myöntämän rahoitusavun olisi tuotava MMA:iden kehittämiseen Eurooppa-perspektiivi ja edistettävä läheisten ja kestävien suhteiden lujittamista niiden kanssa samalla, kun vahvistetaan MMA:iden asemaa unionin etuvartioasemina kumppanien yhteisten arvojen ja yhteisen historian pohjalta.
- (12) Kun otetaan huomioon MMA:iden maantieteellinen sijainti, niiden ja niiden naapurien välistä yhteistyötä olisi jatkettava kaikkien osapuolten eduksi ja olisi keskityttävä erityisesti yhteisen edun mukaisiin aloihin ja unionin arvojen ja normien edistämiseen, huolimatta kunkin tietyllä maantieteellisellä alueella sijaitsevan toimijan erilaisesta asemasta suhteessa unionin lainsäädäntöön.

- (13) Monet MMA:t ovat SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitettujen syrjäisimpien alueiden sekä Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren (AKT) valtioiden sekä muiden kolmansien alueiden ja maiden naapurimaita, ja niillä on naapurimaidensa kanssa yhteisiä tarpeita, jotka vaihtelevat ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja siihen sopeutumisesta sekä biologisen monimuotoisuuden säilyttämisestä meriin liittyviin kysymyksiin, talouden monipuolistamiseen ja katastrofiriskien vähentämiseen.
- (14) Komission 24 päivänä lokakuuta 2017 antamassa tiedonannossa Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa³¹, viidennentoista ja kuudennentoista MMA–EU-foorumien johtopäätöksissä ja komission suosituksissa³² Euroopan unionin ja AKT-maiden välistä kumppanuussopimusta koskevia neuvotteluja varten kehoitettiin vahvistamaan sellaisia alueellisia yhteistyöohjelmia, joihin MMA:t ja niiden naapurit osallistuvat.
- (15) MMA:issa on rikas maan ja merten biologinen monimuotoisuus. Ilmastonmuutos vaikuttaa MMA:iden luonnonympäristöön ja muodostaa uhkan niiden kestäväälle kehitykselle. Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen suojeluun, katastrofiriskien vähentämiseen, luonnonvarojen kestävään hallintaan ja kestäväan energian edistämiseen liittyvät toimet auttavat sopeutumista ilmastonmuutokseen ja sen lieventämistä MMA:issa. Assosiaation tavoitteena olisi oltava biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen suojelu, ennalleen palauttaminen ja kestävä käyttö keskeisinä tekijöinä kestäväan kehityksen saavuttamiseksi.
- (16) On tärkeää torjua ilmastonmuutosta Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa koskevien unionin sitoumusten ja Yhdistyneiden kansakuntien kestäväan kehityksen tavoitteiden mukaisesti, minkä vuoksi tällä ohjelmalla edistetään ilmastotoimien valtavirtaistamista unionin eri politiikkoihin sekä sen yleistavoitteen saavuttamista, että 25 prosentilla unionin talousarvion menoista tuettaisiin ilmastotavoitteita. Tämän ohjelman mukaisten toimien odotetaan edistävän tavoitetta, jonka mukaan 20 prosenttia ohjelman kokonaismäärärahasta kohdennetaan ilmastotavoitteisiin. Asianomaiset toimet yksilöidään ohjelman täytäntöönpanon aikana, ja niitä tarkastellaan uudelleen väliarviointi- ja tarkistusprosesseissa.
- (17) MMA:illa voisi olla merkittävä rooli edistettäessä monenvälisiin ympäristösopimuksiin liittyviä EU:n sitoumuksia, ja tämä olisi tunnustettava unionin ja MMA:iden välisissä suhteissa.
- (18) Unioni ja MMA:t tunnustavat yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen suuren merkityksen MMA:iden kestäväan kehityksen edistäjänä.
- (19) Unionin ja MMA:iden välisessä assosiaatiossa olisi otettava huomioon MMA:iden kulttuurisen moninaisuuden ja identiteetin suojelu ja edistettävä sitä.
- (20) Unionin ja MMA:iden välisen kaupan alan ja kauppaan liittyvän yhteistyön olisi edistettävä kestäväan kehityksen tavoitetta taloudellisessa ja sosiaalisessa kehityksessä sekä ympäristönsuojelussa.
- (21) Tässä päätöksessä olisi säädettävä joustavammista alkuperäsäännöistä, mukaan lukien uudet mahdollisuudet alkuperäkumulaatioon. Kumulaation olisi oltava mahdollinen paitsi MMA:iden ja talouskumppanuussopimusmaiden kanssa myös tietyin edellytyksin silloin, kun on kyse tuotteista, jotka ovat peräisin maista, joihin unioni soveltaa vapaakauppasopimusta, ja tuotteista, jotka hyötyvät tulli- ja kiintiövapaasta pääsystä unioniin unionin yleisen tullietuusjärjestelmän perusteella. Nämä edellytykset ovat tarpeen kauppaa koskevien

³¹ COM(2017) 623 final, 24.10.2017.

³² COM(2017) 763 final, 12.12.2017

toimenpiteiden kiertämisen estämiseksi ja kumulaatiojärjestelyjen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi.

- (22) MMA-alkuperän todentamismenettelyt olisi saatettava ajan tasalle MMA:iden asianomaisten toimijoiden ja hallintoviranomaisten edun mukaisesti. Myös unionin ja MMA:iden välistä hallinnollista yhteistyötä koskevat säännökset olisi päivitettävä.
- (23) Lisäksi olisi annettava riittävän yksityiskohtaiset suoja- ja valvontatoimenpiteitä koskevat säännökset. Näin MMA:iden ja unionin toimivaltaisilla viranomaisilla sekä talouden toimijoilla olisi käytössään selvät ja läpinäkyvät säännöt ja menettelyt. Lisäksi on yhteisen edun mukaista varmistaa niiden menettelyjen ja järjestelyjen asianmukainen soveltaminen, joiden perusteella MMA:t voivat viedä tavaroita unioniin tulli- ja kiintiövapaasti.
- (24) Ottaen huomioon yhdentymisen tavoitteet ja maailmankaupan kehityksen palvelujen ja sijoittautumisen alalla on tarpeen tukea palvelumarkkinoiden ja sijoitusmahdollisuuksien kehitystä parantamalla MMA:iden palvelujen ja sijoitusten pääsyä unionin markkinoille. Unionin olisi tältä osin tarjottava MMA:ille paras mahdollinen kohtelu, joka tarjotaan mille tahansa muulle kauppakumppanille kattavalla suosituimmuuskohtelulausekkeella, ja varmistettava MMA:ille joustavampi mahdollisuus kauppasuhteisiin rajoittamalla MMA:iden unionille tarjoama kohtelu siihen, joka tarjotaan muille keskeisille kauppakumppaneille.
- (25) Unionin ja MMA:iden välisen rahoituspalveluyhteistyön avulla olisi edistettävä turvallisemman, vakaamman ja avoimemman rahoitusjärjestelmän luomista, mikä on olennaista maailman finanssimarkkinoiden vakauden parantamiseksi ja kestäväen kasvun lujittamiseksi. Tällä alalla toteutettavat toimet olisi keskitettävä lähentymiseen kansainvälisesti sovittuihin normeihin ja MMA:iden lainsäädännön lähentämiseen rahoituspalveluja koskevaan unionin säännöstöön. Asianmukaista huomiota olisi kiinnitettävä MMA:iden viranomaisten, valvontala mukaan lukien, hallinnollisten valmiuksien vahvistamiseen.
- (26) Unionin rahoitusapu olisi kohdistettava aloihin, joilla sen vaikutus on mahdollisimman suuri, ottaen huomioon unionin valmius toimia koko maailman mittakaavassa ja vastata globaaleihin haasteisiin, joihin kuuluvat muun muassa köyhyyden poistaminen, kestävä ja osallistava kehitys sekä demokratian, hyvän hallintotavan, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen edistäminen kaikkialla maailmassa, sekä unionin pitkäaikainen ja ennustettava toiminta kehitysavun antajana ja sen tehtävä jäsenvaltioiden kanssa tehtävän työn koordinoinnissa.
- (27) MMA:iden viranomaisten hallinnollisten valmiuksien tehostamiseksi, yksinkertaistamiseksi ja tunnustamiseksi MMA:ille myönnettyjen varojen hoito olisi toteutettava vastavuoroisen kumppanuuden pohjalta. MMA:iden viranomaisten olisi oltava vastuussa osapuolten välillä yhteistyöstrategioiksi sovittujen politiikkojen määrittelemisestä ja toteuttamisesta. MMA:iden rajalliset hallinnolliset ja henkilöresurssit olisi otettava huomioon ohjelmointi- ja täytäntöönpanoprosessissa.
- (28) Tässä päätöksessä vahvistetaan MMA:iden ja unionin väliseen assosiaatioon tarkoitetut rahoituspuitteet, joita Euroopan parlamentti ja neuvosto pitävät ensisijaisena rahoitusohjeenaan vuosittaisessa talousarviomenettelyssä talousarvion kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta [---] tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen 16 kohdan mukaisesti.
- (29) Tähän päätökseen sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 322 artiklan nojalla hyväksymiä horisontaalisia varainhoitosääntöjä. Näistä säännöistä säädetään varainhoitoasetuksessa, ja niissä määritetään erityisesti menettely talousarvion laatimiselle ja sen toteuttamiselle käyttäen avustuksia, hankintoja, palkintoja ja välillistä toteutusta sekä taloushallinnon henkilöstön toiminnan valvonta. SEUT-sopimuksen 322 artiklan nojalla annetut säännöt koskevat myös unionin

talousarvion suojaamista tilanteissa, joissa oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen jäsenvaltioissa kohdistuu yleisiä puutteita, sillä oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen on välttämätön ennakoedellytys moitteettomalle varainhoidolle ja unionin rahoituksen tuloksellisuudelle.

- (30) Tähän päätökseen perustuvan rahoituksen muodot ja täytäntöönpanomenetelmät olisi valittava sen perusteella, miten hyvin niillä voidaan saavuttaa toimien yksilöidyt tavoitteet ja saada tuloksia, ottaen huomioon erityisesti tarkastuskustannukset, hallinnollinen rasitus ja arvioitu noudattamatta jättämisen riski. Harkittavia muotoja olisi oltava varainhoitoasetuksen 125 artiklan 1 kohdan mukaisesti kertakorvausten, kiinteämääräisen rahoituksen ja yksikkökustannusten käyttö sekä rahoitus, joka ei perustu kustannuksiin.
- (31) Unionin olisi pyrittävä hyödyntämään käytettävissä olevia resursseja mahdollisimman tehokkaasti optimoidakseen ulkoisen toimintansa vaikutukset. Tähän olisi päästävä unionin ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden keskinäisellä johdonmukaisuudella ja täydentävyydellä sekä luomalla yhteisvaikutuksia unionin muiden politiikkojen ja ohjelmien kanssa. Jotta voitaisiin maksimoida toimien yhteisvaikutus yhteisen tavoitteen saavuttamiseen, tässä päätöksessä olisi sallittava rahoituksen yhdistäminen muiden unionin ohjelmien kanssa, kunhan rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia.
- (32) Tässä päätöksessä olisi tarvittaessa viitattava [NDICI-asetukseen] (naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline) yhteistyön toteuttamiseksi ja siten varmistettava välineiden hallinnon johdonmukaisuus.
- (33) Tulli- ja kauppalainsäädännön kehityksen ja muutosten huomioon ottamiseksi komissiolle olisi siirrettävä valta hyväksyä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukaisesti säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä, jotka koskevat liitteiden II, III ja IV sisältöä, jotta komissio voi siirtää kyseiset muutokset päätökseen. Paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen³³ 22 ja 23 kohdan nojalla tätä ohjelmaa on arvioitava erityisten seurantavaatimusten mukaisesti kerättyjen tietojen perusteella välttämättä ylisyntäytelyä ja varsinkin jäsenvaltioille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta. Näihin vaatimuksiin voidaan tarvittaessa sisällyttää mitattavissa olevia indikaattoreita, joiden perusteella kerätään näyttöä ohjelman käytännön vaikutuksista. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa³⁴ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.
- (34) Viittauksia neuvoston päätöksen 2010/427/EU³⁵ 9 artiklassa mainittuihin ulkoisen avun välineisiin olisi pidettävä viittauksina tähän päätökseen. Komission olisi varmistettava, että tämä päätös pannaan täytäntöön kyseisessä päätöksessä säädetyn Euroopan ulkosuhdehallinnon aseman mukaisesti.

³³ Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehty toimielinten sopimus paremmasta lainsäädännöstä (EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1).

³⁴ Ks. edellinen alaviite.

³⁵ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

- (35) Jotta voidaan varmistaa tämän päätöksen liitteessä II olevien 10 artiklan 6 kohdan ja 16 artiklan 8 kohdan, liitteessä III olevan 2 artiklan ja liitteessä IV olevien 5 ja 6 artiklan yhdenmukainen täytäntöönpano, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi *käytettävä* Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 mukaisesti.
- (36) Varainhoitoasetuksen, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013³⁶, neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95³⁷, neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96³⁸ ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1939³⁹ mukaan unionin taloudellisia etuja on suojattava tehokkain ja oikeasuhteisin toimenpitein, joita ovat sääntöjenvastaisuuksien, mukaan lukien petokset, ehkäiseminen, havaitseminen, korjaaminen ja tutkiminen sekä hukattujen, aiheettomasti maksettujen tai virheellisesti käytettyjen varojen takaisinperintä ja soveltuvin osin hallinnollisten seuraamusten määrääminen. Erityisesti asetuksen (EU, Euratom) N:o 883/2013 ja asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 nojalla Euroopan petostentorjuntavirasto (OLAF) voi tehdä tutkimuksia, joihin sisältyvät myös paikan päällä suoritettavat todentamiset ja tarkastukset, selvittääkseen, onko kyse petoksesta, lahjonnasta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja. Asetuksen (EU) 2017/1939 nojalla Euroopan syyttäjänvirasto (EPPO) voi tutkia petoksia ja muuta laitonta toimintaa, joka vahingoittaa unionin taloudellisia etuja, sekä nostaa niistä syytteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2017/1371⁴⁰ mukaisesti. Varainhoitoasetuksen mukaan unionin rahoitusta saavien henkilöiden ja yhteisöjen on toimittava täydessä yhteistyössä unionin taloudellisten etujen suojaamiseksi, myönnettävä komissiolle, OLAFille, EPPOLle ja Euroopan tilintarkastustuomioistuimelle (ECA) tarvittavat valtuudet ja varmistettava, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet. Tästä syystä kolmansien maiden ja alueiden kanssa ja kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyjen sopimusten ja kaikkien tämän päätöksen täytäntöönpanosta johtuvien sopimusten on sisällettävä määräyksiä, joilla komissiolle, tilintarkastustuomioistuimelle ja OLAFille annetaan nimenomaisesti valtuudet tehdä toimivaltansa puitteissa tarkastuksia sekä paikan päällä suoritettavia todentamisia ja tarkastuksia, ja joilla varmistetaan, että unionin varojen hoitamiseen osallistuvat kolmannet osapuolet myöntävät vastaavat oikeudet.
- (37) Tämän päätöksen perusteella neuvoston olisi voitava ehdottaa innovatiivista, johdonmukaista ja eri tilanteisiin sovitettua ratkaisua kaikkiin edellä lueteltuihin asioihin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET MERENTAKAISTEN MAIDEN JA ALUEIDEN ASSOSIAATIESTA UNIONIIN

³⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) N:o 883/2013, annettu 11 päivänä syyskuuta 2013, Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) tutkimuksista sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetuksen (Euratom) N:o 1074/1999 kumoamisesta (EUVL L 248, 18.9.2013, s. 1).

³⁷ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 2988/95, annettu 18 päivänä joulukuuta 1995, Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta (EUVL L 312, 23.12.1995, s. 1).

³⁸ Neuvoston asetus (Euratom, EY) N:o 2185/96, annettu 11 päivänä marraskuuta 1996, komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi (EUVL L 292, 15.11.1996, s. 2).

³⁹ Neuvoston asetus (EU) 2017/1939, annettu 12 päivänä lokakuuta 2017, tiiviimmän yhteistyön toteuttamisesta Euroopan syyttäjänviraston (EPPO) perustamisessa (EUVL L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/1371, annettu 5 päivänä heinäkuuta 2017, unionin taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten torjunnasta rikosoikeudellisin keinoin (EUVL L 198, 28.7.2017, s. 29).

1 LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

1. Tällä päätöksellä perustetaan merentakaisen maiden ja alueiden (MMA:t) assosiaatio unioniin, jäljempänä 'assosiaatio', joka muodostaa SEUT-sopimuksen 198 artiklaan perustuvan kumppanuuden, jolla tuetaan MMA:iden kestävä kehitystä ja edistetään unionin arvoja ja normeja maailmanlaajuisesti.
2. Assosiaation kumppaneita ovat unioni, MMA:t ja jäsenvaltiot, joihin ne ovat sidoksissa.
3. Tämän päätöksen 73 artiklassa vahvistetaan rahoitusohjelma kaikkien MMA:iden assosiaatiota varten kaudeksi 2021–2027, jäljempänä 'ohjelma'. Siinä vahvistetaan ohjelman tavoitteet, unionin rahoituksen muodot ja rahoitusta koskevat säännöt, sellaisina kuin ne esitetään tämän päätöksen liitteessä I.

2 artikla

Alueellinen soveltamisala

Assosiaatiota sovelletaan SEUT-sopimuksen liitteessä II lueteltuihin MMA:ihin.

3 artikla

Tavoitteet, periaatteet ja arvot

1. Unionin ja MMA:iden välinen assosiaatio perustuu MMA:iden, niiden jäsenvaltioiden, joihin ne ovat sidoksissa, ja unionin yhteisiin tavoitteisiin, periaatteisiin ja arvoihin.
2. Kumppanit tunnustavat toistensa oikeuden määrittellä kestävä kehitys koskevan politiikkansa ja painopisteensä, vahvistaa omat kansalliset ympäristönsuojelun ja työsuojelun tasonsa ja antaa tai muuttaa asiaa koskevaa lainsäädäntöään ja politiikkaansa kansainvälisesti tunnustettuja normeja ja sopimuksia noudattaen. Tässä toiminnassa ne pyrkivät varmistamaan korkeatasoisen ympäristönsuojelun ja työsuojelun.
3. Tämän päätöksen täytäntöönpanossa kumppaneita ohjaavat läpinäkyvyyttä, toissijaisuutta ja tehokkuuden tarvetta koskevat periaatteet, ja kumppanit myös pyrkivät toteuttamaan MMA:iden kestävä kehityksen kolmea pilaria: talouden kehitys, sosiaalinen kehitys ja ympäristönsuojelu.
4. Tämän päätöksen yleisenä tavoitteena on edistää MMA:iden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja vahvistaa läheiset taloudelliset suhteet niiden ja koko unionin välille. Assosiaatiolla pyritään saavuttamaan kyseinen yleistavoite parantamalla MMA:iden kilpailukykyä, parantamalla niiden selviytymiskykyä, vähentämällä niiden talouden ja ympäristön haavoittuvuutta ja edistämällä niiden ja muiden kumppanien välistä yhteistyötä.
5. Noudattaen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan 5 kohdan ja 21 artiklan määräyksiä tämän päätöksen erityisenä tavoitteena on
 - a) edistää ja tukea yhteistyötä MMA:iden kanssa,

- b) tukea Grönlantia ja tehdä sen kanssa yhteistyötä ratkaisujen löytämiseksi sen suurimpiin haasteisiin, joita ovat esimerkiksi koulutustason parantaminen, ja edistää Grönlannin hallinnon valmiuksia laatia ja toteuttaa kansallisia politiikkoja.
6. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi assosiaatiossa kunnioitetaan peruseriaatteita, joita ovat vapaus, demokratia, ihmisoikeudet ja perusvapaudet, oikeusvaltioperiaate, hyvä hallintotapa ja kestävä kehitys, jotka kaikki ovat yhteisiä MMA:ille ja niille jäsenvaltioille, joihin ne ovat sidoksissa.

4 artikla

Assosiaation hallinto

Assosiaation hallinnosta vastaavat komissio ja MMA:iden viranomaiset ja tarvittaessa se jäsenvaltio, johon MMA on sidoksissa, institutionaalisen, oikeudellisen ja varainhoidollisen toimivallan mukaisesti.

5 artikla

Yhteinen etu, täydentävyys ja painopisteet

1. Assosiaatio muodostaa puitteet poliittiselle vuoropuhelulle ja yhteistyölle yhteistä etua koskevissa asioissa.
2. Etusijalla on yhteistyö yhteisen edun mukaisilla aloilla, joita ovat esimerkiksi seuraavat:
 - a) MMA:iden talouksien monipuolistaminen, mukaan lukien niiden yhdentymisen edelleen maailmantalouteen ja alueellisiin talouksiin; Grönlannin osalta tarve parantaa työvoiman ammattitaitoa;
 - b) vihreän ja sinisen talouden edistäminen;
 - c) luonnonvarojen kestävä hallinnointi, mukaan lukien biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen suojelu ja kestävä käyttö;
 - d) ilmastonmuutoksen hillitseminen ja sopeutuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin;
 - e) katastrofiriskien vähentämisen edistäminen;
 - f) tutkimustyön, innovaatio toiminnan ja tieteellisen yhteistyön edistäminen;
 - g) sosiaalisten, kulttuuristen ja taloudellisten vaihtojen edistäminen MMA:iden, niiden naapurimaiden ja muiden kumppanien kesken;
 - h) arktista aluetta koskevat kysymykset.
3. Yhteisen edun mukaisilla aloilla tehtävän yhteistyön tavoitteena on MMA:iden omavaraisuuden lisääminen ja niiden valmiuksien kehittäminen 2 kohdassa vahvistettujen strategioiden ja politiikkojen laatimiseksi, toteuttamiseksi ja seuraamiseksi.

6 artikla

Assosiaation edistäminen

1. Lujittaakseen keskinäisiä suhteitaan unioni ja MMA:t pyrkivät tiedottamaan assosiaatiosta kansalaisilleen, erityisesti edistämällä MMA:iden viranomaisten, tiedeyhteisön, kansalaisyhteiskunnan ja yritysten ja niiden unionissa sijaitsevien kumppanien välisten yhteyksien ja yhteistyön kehittämistä.
2. MMA:t pyrkivät lujittamaan ja edistämään suhteitaan koko unioniin. Jäsenvaltiot tukevat näitä pyrkimyksiä.

7 artikla

Alueellinen yhteistyö, alueellinen yhdentyminen ja yhteistyö muiden kumppanien kanssa

1. Jollei tämän päätöksen 3 artiklasta muuta johdu, assosiaatio tukee MMA:ita niiden pyrkiessä osallistumaan asiaankuuluviin kansainvälisiin, alueellisiin ja/tai alialueellisiin yhteistyöaloitteisiin sekä alueellisiin tai alialueellisiin yhdentymisprosesseihin omien toiveidensa ja MMA:iden toimivaltaisten viranomaisten määrittelemien tavoitteiden ja painopisteiden mukaisesti.
2. Tätä tarkoitusta varten unioni ja MMA:t voivat vaihtaa tietoja ja parhaita käytäntöjä tai luoda muunlaisen tiiviin yhteistyö- ja koordinoitavan muiden kumppanien kanssa MMA:iden osallistuessa alueellisiin ja kansainvälisiin järjestöihin, soveltuvin osin kansainvälisten sopimusten perusteella.
3. Assosiaation tavoitteena on tukea MMA:iden ja muiden kumppanien välistä yhteistyötä tämän päätöksen II ja III osassa määritellyillä yhteistyöaloilla. Tältä osin assosiaation tavoitteena on edistää MMA:iden ja SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitettujen syrjäisimpien alueiden ja niiden naapurimaiden, jotka voivat olla AKT-valtioita ja muita kuin AKT-valtioita ja -alueita, välistä yhteistyötä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi unioni parantaa asiaankuuluvien ohjelmiansa välistä koordinoitua ja synergioita. Unioni pyrkii myös ottamaan MMA:t mukaan foorumeihinsa, joissa käydään vuoropuhelua naapurimaiden kanssa, ovatpa ne AKT-valtioita tai muita kuin AKT-valtioita tai -alueita, ja tarvittaessa syrjäisimpien alueiden kanssa.
4. Tuki, jota annetaan MMA:iden osallistumiseen asiaankuuluviin alueellisiin yhdentymisjärjestöihin, kohdistetaan erityisesti seuraaviin:
 - a) niiden asiaankuuluvien alueellisten järjestöjen ja instituutioiden valmiuksien kehittäminen, joiden jäseniä MMA:t ovat;
 - b) alueelliset tai alialueelliset aloitteet, kuten tämän päätöksen II ja III osassa määriteltyihin yhteistyöaloihin liittyvien alakohtaisten uudistuspolitiikkojen täytäntöönpano;
 - c) MMA:iden valistaminen niiden tietojen lisäämiseksi alueellisten yhdentymisprosessien vaikutuksista eri aloilla;
 - d) MMA:iden osallistuminen alueellisten markkinoiden kehittämiseen alueellisissa yhdentymisjärjestöissä;
 - e) MMA:iden ja niiden naapurimaiden väliset rajatylittävät investoinnit.

8 artikla

Osallistuminen eurooppalaiseen alueellisen yhteistyön yhtymiin

Sovellettaessa tämän päätöksen 7 artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa yhteistyöaloitteet tai muut yhteistyömuodot merkitsevät myös, että MMA:n valtion viranomaiset, alueelliset ja alialueelliset järjestöt, paikallisviranomaiset ja tarvittaessa muut julkiset ja yksityiset elimet tai instituutiot (mukaan luettuina julkisten palvelujen tarjoajat) voivat osallistua eurooppalaiseen alueellisen yhteistyön yhtymiin (EAYY) tämän päätöksen sekä asetuksen (EU) N:o 1302/2013⁴¹ mukaisia yhteistyötoimia koskevien sääntöjen ja tavoitteiden mukaisesti ja siihen jäsenvaltioon, johon MMA on sidoksissa, sovellettavien järjestelyjen mukaisesti.

⁴¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1302/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, eurooppalaisesta alueellisen yhteistyön yhtymästä (EAYY) annetun asetuksen (EY) N:o 1082/2006 muuttamisesta tällaisten yhtymien perustamisen ja toiminnan selkeyttämiseksi, yksinkertaistamiseksi ja parantamiseksi (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 303).

9 artikla
Erityiskohtelu

1. Assosiaatiossa otetaan huomioon MMA:iden moninaisuus talouskehityksen ja niiden valmiuksien osalta, joita tarvitaan 7 artiklassa tarkoitetun alueellisen yhteistyön ja alueellisen yhdentymisen hyödyntämiseksi täysimääräisesti.
2. Eristyneiden MMA:iden osalta otetaan käyttöön erityiskohtelu.
3. Jotta eristyneet MMA:t voisivat selvittää kehitykseen liittyvät rakenteelliset ja muut esteet, erityiskohtelussa on otettava huomioon niiden erityiset vaikeudet muun muassa silloin kun määritetään rahoitusavun määrä ja sitä koskevat edellytykset.
4. MMA, joka katsotaan eristyneeksi, on Saint-Pierre ja Miquelon.

2 LUKU

YHTEISTYÖ

10 artikla
Yleinen lähestymistapa

1. Assosiaatio perustuu laajaan vuoropuheluun ja kuulemisiin yhteistä etua koskevista kysymyksistä MMA:iden, niiden jäsenvaltioiden, joihin ne ovat sidoksissa, ja komission sekä tarvittaessa Euroopan investointipankin (EIP) välillä.
2. MMA:t järjestävät tarvittaessa vuoropuhelua ja kuulemisia esimerkiksi seuraavien viranomaisten ja elinten kanssa:
 - a) toimivaltaiset paikallis- ja muut viranomaiset;
 - b) taloudelliset ja sosiaaliset kumppanit;
 - c) muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat asiaankuuluvat elimet, kuten ympäristökumppanit, valtioista riippumattomat järjestöt ja miesten ja naisten välisen tasa-arvon edistämisestä vastaavat elimet.

11 artikla
Yhteistyötoimijat

1. MMA:iden yhteistyötoimijoita ovat
 - a) MMA:iden valtion viranomaiset;
 - b) MMA:iden paikallisviranomaiset;
 - c) julkisten palvelujen tarjoajat ja kansalaisjärjestöt, kuten yhteiskunnalliset järjestöt, liike-elämän järjestöt, työnantajajärjestöt ja ammattiyhdistykset, sekä paikalliset, kansalliset ja kansainväliset valtiosta riippumattomat järjestöt;
 - d) alueelliset ja alialueelliset järjestöt.
2. Jäsenvaltioiden, joihin MMA:t ovat sidoksissa, on toimitettava komissiolle tiedot 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista valtion viranomaisista ja paikallisviranomaisista.

12 artikla

Valtiosta riippumattomien toimijoiden tehtävät

1. Valtiosta riippumattomat toimijat voivat osallistua yhteistyötä koskevaan tietojenvaihtoon ja kuulemisiin erityisesti valmisteltaessa ja täytäntöönpannassa yhteistyöhön perustuvaa apua, hankkeita tai ohjelmia. Niille voidaan siirtää varainhoitoon liittyvää toimivaltaa paikallisia kehitysaloitteita tukevien hankkeiden tai ohjelmien toteuttamiseksi.
2. Valtiosta riippumattomat toimijat, jotka voivat osallistua hankkeiden tai ohjelmien hajautettuun hallintointiin, määritellään MMA:iden viranomaisten, komission ja jäsenvaltion, johon MMA on sidoksissa, välisellä sopimuksella sen mukaisesti, mitä asioita käsitellään ja mitkä ovat valtiosta riippumattomien järjestöjen toimialat ja asiantuntemus. Määrittely tehdään MMA-kohtaisesti 10 artiklassa tarkoitetun laajan vuoropuhelun ja kuulemisten yhteydessä.
3. Assosiaation tavoitteena on edistää MMA:iden pyrkimyksiä lujittaa kansalaisjärjestöjä, erityisesti niiden perustamista ja kehittämistä, sekä sellaisten järjestelyjen kehittämistä, jotka ovat tarpeen, jotta MMA:t voivat osallistua kehitysstrategioiden ja -ohjelmien suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin.

3 LUKU

ASSOSIAATION INSTITUTIONAALISET PUITTEET

13 artikla

Vuoropuhelua ohjaavat periaatteet

1. Unioni, MMA:t ja jäsenvaltiot, joihin ne ovat sidoksissa, käyvät säännöllisesti kattavaa poliittista vuoropuhelua.
2. Vuoropuhelu käydään unionin, MMA:iden ja niiden jäsenvaltioiden, joihin ne ovat sidoksissa, institutionaalisten, oikeudellisten ja varainhoidollisten toimivaltuuksien mukaisesti. Vuoropuhelu toteutetaan joustavasti. Se voi olla muodollista tai epämuodollista, asianmukaisella tasolla tai asianmukaisessa muodossa, ja se käydään 14 artiklassa tarkoitetuissa puitteissa.
3. Vuoropuhelun johdosta MMA:t voivat osallistua täysimääräisesti assosiaation täytäntöönpanoon.
4. Vuoropuhelussa keskitytään muun muassa tiettyihin yhteistä etua koskeviin tai assosiaation tavoitteiden saavuttamisen kannalta yleisesti merkittäviin poliittisiin kysymyksiin.
5. Grönlannin kanssa käytävä vuoropuhelu tarjoaa erityisesti perustan laajalle yhteistyölle ja vuoropuhelulle aloilla, jotka koskevat muun muassa energiaa, ilmastonmuutosta ja ympäristöä, luonnonvaroja, mukaan lukien raaka-aineet ja kalakannat, meriliikennettä, tutkimusta ja innovointia sekä arktista ulottuvuutta näissä kysymyksissä.

14 artikla

Assosiaatiofoorimit

1. Assosiaation puitteissa perustetaan seuraavat vuoropuhelufoorimit:
 - a) unionin ja MMA:iden välisellä keskustelufoorumilla, jäljempänä 'MMA-EU-foorumi', kokoontuvat vuosittain MMA:iden viranomaiset, jäsenvaltioiden edustajat ja komissio.

Euroopan parlamentin jäsenet, EIP:n edustajat ja syrjäisimpien alueiden edustajat osallistuvat tarvittaessa MMA–EU-foorumiin;

- b) komissio, MMA:t ja jäsenvaltiot, joihin ne ovat sidoksissa, järjestävät säännöllisesti kolmikantaneuvotteluja. Näitä neuvotteluja järjestetään ainakin kolme kertaa vuodessa komission aloitteesta tai MMA:iden ja niiden jäsenvaltioiden, joihin ne ovat sidoksissa, pyynnöstä;
 - c) MMA:iden, niiden jäsenvaltioiden, joihin ne ovat sidoksissa, ja komission niin sopiessa perustetaan neuvonantajina toimivia työryhmiä, jotka seuraavat assosiaation toteuttamista käsiteltävän kysymyksen edellyttämässä muodossa. Nämä työryhmät voidaan kutsua koolle komission, jäsenvaltion tai MMA:n pyynnöstä. Ne tarjoavat foorumin teknisille neuvotteluille asioista, jotka ovat tärkeitä MMA:ille ja niille jäsenvaltioille, joihin ne ovat sidoksissa, ja täydentävät tällä tavoin työtä, jota tehdään MMA–EU-foorumilla ja/tai kolmikantaneuvotteluissa.
2. Komissio huolehtii MMA–EU-foorumin, kolmikantaneuvottelujen ja työryhmien puheenjohtajuudesta ja niiden sihteeripalveluista.

II OSA

ASSOSIAATIOON LIITTYVÄT KESTÄVÄN KEHITYKSEN YHTEISTYÖALAT

1 LUKU

YMPÄRISTÖKYSYMYKSET, ILMASTONMUUTOS, VALTAMERET JA KATASTROFIEN VÄHENTÄMINEN

15 artikla

Yleiset periaatteet

Assosiaation puitteissa tehtävä ympäristönsuojelun, ilmastonmuutoksen ja katastrofiriskin vähentämisen alan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) tuki MMA:iden pyrkimyksille määritellä ja toteuttaa politiikkoja, strategioita, toimintasuunnitelmia ja toimenpiteitä;
- b) tuki MMA:iden pyrkimyksille liittyä alueellisiin verkostoihin ja aloitteisiin;
- c) kestävän resurssien käytön ja resurssitehokkuuden sekä talouskasvun ja ympäristön tilan huonontumisen välisen kytköksen katkaisemisen edistäminen; ja
- d) tuki MMA:n pyrkimyksille toimia alueellisina huippuosaamiskeskuksina.

16 artikla

Biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen kestävä hoito ja suojele

Assosiaation puitteissa tehtävä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemipalvelujen kestävä hoidon alan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) maan ja merten suojelualueiden perustamisen ja tehokkaan hoidon edistäminen ja olemassa olevien suojelualueiden hoidon parantaminen;
- b) maan ja merten resurssien kestävä hoidon edistäminen, mikä myötävaikuttaa suojelualueiden ulkopuolisten lajien, elinympäristöjen ja ekosysteemitointojen suojeleluun, erityisesti uhanalaisten, vaarantuneiden ja harvinaisten lajien osalta;
- c) maan ja merten biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleluun ja kestävä käytön lujittaminen seuraavin toimin:
 - i) vastaamalla ilmastonmuutokseen liittyvään laajempaan haasteeseen ekosysteemin osalta ylläpitämällä terveitä, vahvoja ekosysteemejä ja edistämällä vihreää ja sinistä infrastruktuuria ja ekosysteemipohjaisia lähestymistapoja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa ja sen vaikutusten lieventämisessä, mikä tuo usein moninkertaisia hyötyjä;
 - ii) kehittämällä valmiuksia paikallisella, alueellisella ja/tai kansainvälisellä tasolla edistämällä tietojen, osaamisen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa kaikkien sidosryhmien välillä, mukaan lukien julkiset viranomaiset, maanomistajat, yksityissektori, tutkijat ja kansalaisyhteiskunta;

- iii) vahvistamalla olemassa olevia luonnonsuojeluohjelmia ja niihin liittyviä toimia suojelualueilla ja niiden ulkopuolella;
- iv) laajentamalla osaamis pohjaa ja korjaamalla osaamispuutteet, myös määrittelemällä ekosysteemit toimintojen ja -palvelujen arvo;
- d) alueellisen yhteistyön edistäminen ja helpottaminen, jotta voidaan puuttua esimerkiksi sellaisiin kysymyksiin kuin haitalliset vieraslajit tai ilmastonmuutoksen vaikutukset;
- e) menetelmien kehittäminen resurssien kasvattamiseksi, mukaan lukien maksut ekosysteemipalveluista.

17 artikla

Kestävä metsänhoito

Assosiaation puitteissa tehtävä kestävä metsänhoidon alan yhteistyö voi käsittää metsien suojelun ja kestävä hoidon edistämisen, mukaan lukien puiden tehtävä ympäristön suojelemisessa eroosiolta ja aavikoitumiselta, metsittäminen ja puun viennin hallinnointi.

18 artikla

Rannikkoalueiden yhdennetty käyttö ja hoito

Assosiaation puitteissa tehtävä rannikkoalueiden yhdennetyn käytön ja hoidon alan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) tuki MMA:iden toimille, joiden tavoitteena on meri- ja rannikkoalueiden tehokas kestävä käyttö ja hoito määriteltäessä strategisia ja yhdennettyjä lähestymistapoja meri- ja rannikkoalueiden suunnitteluun, käyttöön ja hoitoon;
- b) taloudellisten ja sosiaalisten toimintojen kuten kalastuksen, vesiviljelyn, matkailun, meriliikenteen ja maatalouden yhteensovittaminen meri- ja rannikkoalueiden potentiaalinsa kanssa uusiutuvien energialähteiden ja raaka-aineiden osalta ottaen huomioon ilmastonmuutoksen ja ihmisen toiminnan vaikutukset.

19 artikla

Valtameret

1. Assosiaation puitteissa tehtävä kansainväliseen valtamerien hallintaan liittyvä yhteistyö voi koskea seuraavia:
 - a) vuoropuhelun edistäminen kyseistä alaa koskevissa yhteisen edun mukaisissa kysymyksissä;
 - b) merialan osaamisen ja biotekniikan, merienergian, merivalvonnan, rannikkoalueiden käytön ja hoidon sekä ekosysteemipohjaisen hallinnoinnin edistäminen;
 - c) yhdennettyjen lähestymistapojen edistäminen kansainvälisellä tasolla;
 - d) hyvän hallintotavan, parhaiden käytäntöjen ja vastuuntuntoisen kalastuksen hoidon aktiivinen edistäminen kalakantojen suojelussa ja kestävässä hoidossa, mukaan lukien yhteisen edun mukaiset kalakannat ja ne, joita alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt hoitavat;
 - e) kalakantojen suojelua koskeva vuoropuhelu ja yhteistyö, mukaan lukien toimenpiteet laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjumiseksi ja tehokas yhteistyö alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä ja niiden kanssa. Vuoropuheluun ja yhteistyöhön kuuluvat valvonta- ja tarkastusjärjestelmät, -kannustimet ja -velvoitteet kalastuksen ja rannikkoympäristöjen tehokkaamman hoidon toteuttamiseksi pitkällä aikavälillä.

2. Assosiaation puitteissa ja samalla kun varmistetaan johdonmukaisuus ja täydentävyys nykyisten kalastuskumppanuussopimusten kanssa 1 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettu yhteistyö perustuu seuraaviin periaatteisiin:
 - a) sitoutuminen vastuuntuntoiseen kalastuksenhoitoon ja kalastuskäytäntöihin;
 - b) pidättäytyminen toimenpiteistä tai toiminnoista, jotka ovat ristiriidassa kalakantojen kestävää käyttöä koskevien periaatteiden kanssa;
 - c) ottaen huomioon voimassa olevat tai mahdolliset tulevat unionin ja MMA:iden kahdenväliset kalastuskumppanuussopimukset unioni ja MMA:t pyrkivät konsultoimaan toisiaan säännöllisesti meren elollisten luonnonvarojen suojelusta ja hoidosta ja vaihtamaan tietoja näiden luonnonvarojen tilasta 14 artiklassa tarkoitetuissa assosiaatiofoorumeissa.

20 artikla

Kestävä vesihuolto

1. Assosiaation puitteissa unioni ja MMA:t voivat tehdä yhteistyötä kestävä vesihuollon alalla, johon kuuluu vesipolitiikka ja laitosten perustaminen, vesivarojen suojeleminen, vesihuolto maaseudulla ja kaupungeissa kotitalous-, teollisuus- tai maatalouskäyttöä varten, vesivarojen varastointi, jakelu ja hoito sekä jätevesihuolto.
2. Vesihuollon alalla kiinnitetään erityistä huomiota juomavesi- ja sanitaatiopalvelujen tarjoamiseen sellaisilla alueilla, joilla nykyiset palvelut eivät ole riittäviä ja jotka ovat erityisen alttiita luonnonkatastrofeille, mikä edistää suoraan henkilöresurssien kehittämistä parantamalla terveydentilaa ja lisäämällä tuottavuutta.
3. Näillä aloilla tehtävää yhteistyötä ohjaa periaate siitä, että jatkuva tarve ulottaa vesihuollon peruspalvelujen tarjontaa sekä kaupunkien että maaseutujen väestölle on ratkaistava ympäristön kannalta kestävällä tavalla.

21 artikla

Jätehuolto

Assosiaation puitteissa tehtävä jätehuoltoalan yhteistyö voi käsittää parhaiden ympäristökäytäntöjen edistämisen kaikissa jätehuoltoon liittyvissä toiminnoissa, mukaan luettuna jätteiden vähentäminen, kierrätys tai muut hyödyntämisprosessit, esimerkiksi energiakäyttö ja jätteiden hävittäminen.

22 artikla

Energia

Assosiaation puitteissa tehtävä kestävä energian alan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) kestävä energiantuotanto, -jakelu ja -saanti, erityisesti vähähiilisen kestävä energian kehittäminen, edistäminen, käyttö ja varastointi uusiutuvista energialähteistä;
- b) energiapolitiikka ja -säännökset, erityisesti sellaisten politiikkojen laatiminen ja säännösten antaminen, jotka takaavat edulliset ja kestävät energian hinnat;
- c) energiatehokkuus, erityisesti energiatehokkuutta koskevien normien kehittäminen ja käyttöönotto sekä energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden toteuttaminen eri aloilla (teollisuus, kauppa, julkiset kuluttajat ja kotitaloudet) samoin kuin niihin liittyvät koulutus- ja tiedotustoiminnot;
- d) liikenne, erityisesti ympäristöystävällisemmän julkisen ja yksityisen liikenteen kehittäminen, edistäminen ja käyttö, esimerkiksi hybridi-, sähkö- tai vetäjäneuvot, yhteiskyydit ja pyöräilyjärjestelmät;

- e) kaupunkisuunnittelu ja -rakentaminen, erityisesti korkeiden ympäristön laatua ja energiatehokkuutta koskevien normien edistäminen ja käyttöönotto kaupunkisuunnittelussa ja -rakentamisessa; ja
- f) matkailu, erityisesti energia-omavaraisuuden (uusiutuvat energialähteet) edistäminen ja/tai vihreät matkailuinfrastruktuurit.

23 artikla

Raaka-aineet

Assosiaation puitteissa tehtävä raaka-ainealan, mukaan lukien harvinaiset maametallit, yhteistyö voi koskea sellaisen raaka-ainealan edistämistä, joka on kestävää kaikkien kaivostoimintaan liittyvien toimien osalta ja jonka tavoitteena

- a) resurssitehokkuus;
- b) kierrätyksen edistäminen;
- c) ympäristönsuojelun kehittäminen ja vahvistaminen;
- d) ympäristöystävällinen käsittely ja hyödyntäminen;
- e) raaka-aineiden etsintää ja hyödyntämistä edistävien valmiuksiin, koulutukseen, innovointiin, tutkimukseen ja liiketoimintaan liittyvien toimenpiteiden vahvistaminen paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

24 artikla

Ilmastonmuutos

Assosiaation puitteissa tehtävän ilmastonmuutosalan yhteistyön tavoitteena on tukea MMA:iden aloitteita, jotka koskevat ilmastonmuutoksen lieventämistä ja ilmastonmuutoksen haittavaikutuksiin sopeutumista, ja se voi kattaa seuraavat:

- a) näytön hankkiminen; pääasiallisten riskien ja hallintoalue- ja aluekohtaisten ja/tai kansainvälisten toimien, suunnitelmien tai toimenpiteiden kartoittaminen ilmastonmuutokseen sopeutumista tai sen haittavaikutusten lieventämistä varten;
- b) kumppaneiden avustaminen niiden pyrkiessä täyttämään ilmastonmuutokseen liittyvät sitoumuksensa Pariisin ilmastopöytäkirjan mukaisesti;
- c) ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja sen vaikutusten lieventämisen sisällyttäminen julkisiin toimintapolitiikkoihin ja strategioihin;
- d) tilastotietojen ja -indikaattorien, jotka ovat olennaisia välineitä politiikan suunnittelussa ja täytäntöönpanossa, laatiminen ja kartoittaminen; ja
- e) sen edistäminen, että MMA:t osallistuvat alueelliseen ja kansainväliseen vuoropuheluun yhteistyön, mukaan lukien osaamisen ja kokemusten vaihdon, lisäämiseksi.

25 artikla

Katastrofiriskien vähentäminen

Assosiaation puitteissa tehtävä katastrofiriskien vähentämiseen liittyvä yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) katastrofien ennaltaehkäisemistä ja niihin valmistautumista koskevien järjestelmien, mukaan lukien infrastruktuurien, kehittäminen tai täydentäminen, mukaan luettuina ennakointi- ja varhaisvaroitusjärjestelmät, katastrofien seurausten lieventämiseksi;

- b) MMA:iden ja niiden sijaintialueiden katastrofialttiutta koskevien yksityiskohtaisten tietojen ja nykyisten toimintavalmiuksien kehittäminen;
- c) katastrofien ennaltaehkäisemistä ja niihin valmistautumista koskevien nykyisten toimenpiteiden vahvistaminen paikallisella, kansallisella ja alueellisella tasolla;
- d) asiaankuuluvien toimijoiden toimintavalmiuksien parantaminen, jotta ne olisivat koordinoitumpia, tehokkaampia ja vaikuttavampia;
- e) väestölle suunnatun riskialttiutta, katastrofin ehkäisemistä, siihen valmistautumista ja katastrofin iskiessä toteutettavia toimia koskevan tiedotuksen parantaminen, ottaen asianmukaisesti huomioon vammaisten erityistarpeet;
- f) pelastuspalveluihin osallistuvien keskeisten toimijoiden välisen yhteistyön lujittaminen; ja
- g) MMA:iden osallistumisen edistäminen alueellisilla, eurooppalaisilla ja/tai kansainvälisillä foorumeilla eri toimijoiden välisen säännöllisen tiedonvaihdon lisäämiseksi ja yhteistyön tiivistämiseksi katastrofitilanteissa.

2 LUKU

YHTEYDET

26 artikla

Yleiset tavoitteet

1. Assosiaation puitteissa tehtävän yhteyksiä koskevan yhteistyön tavoitteena on
 - a) varmistaa MMA:iden paremmat yhteydet maailmanlaajuisiin liikenneverkkoihin; ja
 - b) varmistaa MMA:ille tieto- ja viestintätekniikan ja -palveluiden parempi saatavuus.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu yhteistyö voi koskea seuraavia:
 - a) politiikka ja laitosten perustaminen;
 - b) maantie-, rautatie-, lento-, meri- ja sisävesiliikenne; ja
 - c) varastointimahdollisuudet satamissa ja lentoasemilla.

27 artikla

Meriliikenne

1. Assosiaation puitteissa tehtävän meriliikennealan yhteistyön tavoitteena on kustannustehokkaiden ja toimivien meriliikennepalvelujen kehittäminen ja edistäminen MMA:issa, ja se voi koskea seuraavia:
 - a) tehokkaan rahtiliikenteen edistäminen taloudellisesti ja kaupallisesti kannattavin hinnoin;
 - b) MMA:iden osallistumisen lisääminen kansainvälisiin merikuljetuspalveluihin;
 - c) alueellisten ohjelmien edistäminen;
 - d) tuki paikallisen yksityissektorin osallistumiseksi merikuljetustoimintaan; ja
 - e) infrastruktuurin kehittäminen.
2. Unioni ja MMA:t edistävät meriliikenteen ja miehistöjen turvallisuutta ja ehkäisevät merten pilaantumista.

3. Unioni ja MMA:t edistävät meriliikenteen turvallisuutta ja turvatoimia, meriympäristön suojelua ja asumis- ja työskentelyolosuhteita aluksella asiaankuuluvien kansainvälisten yleissopimusten ja EU:n oikeudellisen kehyksen mukaisesti.

28 artikla

Lentoliikenne

Assosiaation puitteissa tehtävä lentoliikennealan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) MMA:iden lentoliikennealan uudistaminen ja ajanmukaistaminen;
- b) MMA:iden lentoliikennealan kaupallisen kannattavuuden ja kilpailukyvyn edistäminen;
- c) yksityissektorin investointien ja osallistumisen helpottaminen; ja
- d) osaamista ja hyviä yrityskäytäntöjä koskevan vaihdon edistäminen.

29 artikla

Lentoliikenteen turvallisuus ja turvatoimet

Assosiaation puitteissa tehtävän lentoliikenteen turvallisuutta ja turvatoimia koskevan yhteistyön tavoitteena on tukea MMA:ita niiden pyrkiessä noudattamaan EU:n ja kansainvälisiä normeja, ja se voi kattaa muun muassa seuraavat:

- a) EU:n lentoturvallisuusjärjestelmän ja tarvittaessa kansainvälisten normien täytäntöönpano;
- b) lentoasemien turvallisuuden varmistaminen ja siviili-ilmailuviranomaisten valmiuksien lisääminen niin, että ne pystyvät hallitsemaan kaikki niiden toimivaltaan kuuluvat toimintojen turvallisuusnäkökohdat; ja
- c) infrastruktuurin ja henkilöresurssien kehittäminen.

30 artikla

Tieto- ja viestintätekniiikan palvelut

Assosiaation puitteissa tehtävän, tieto- ja viestintätekniiikan palvelujen alan yhteistyön tavoitteena on edistää MMA:issa innovointia, talouskasvua ja parannuksia sekä kansalaisten että yritysten jokapäiväisessä elämässä, mukaan lukien vammaisten yhdenvertaisten mahdollisuuksien lisääminen. Yhteistyö keskittyy erityisesti MMA:iden sääntelyvalmiuksien parantamiseen, ja sen puitteissa voidaan tukea MMA:iden tieto- ja viestintäpalvelujen laajentamista seuraavilla toimenpiteillä:

- a) sellaisen ennustettavissa olevan sääntely-ympäristön luominen, joka pysyy mukana teknisessä kehityksessä ja edistää kasvua, innovointia, kilpailua ja kuluttajansuojaa;
- b) vuoropuhelu erilaisista poliittisista kysymyksistä, jotka koskevat tietoyhteiskunnan edistämistä ja seurantaa;
- c) tietojenvaihto standardeja ja yhteentoimivuutta koskevista kysymyksistä;
- d) yhteistyön edistäminen tieto- ja viestintätekniiikan tutkimuksen alalla sekä tieto- ja viestintätekniiikkaan pohjautuvien tutkimusinfrastruktuurien alalla;
- e) palvelujen ja sovellusten kehittäminen aloilla, joilla on suuri yhteiskunnallinen vaikutus.

3 LUKU

TUTKIMUS- JA INNOVAATIOTOIMINTA

31 artikla

Tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteistyö

Assosiaation puitteissa tehtävä tutkimus- ja innovaatiotoiminnan yhteistyö voi kattaa tieteen, energian, ilmastonmuutoksen, katastrofivalmiuden ja -palautuvuuden, luonnonvarat, mukaan lukien raaka-aineet, ja elollisten luonnonvarojen kestävästä käytöstä.

Se voi kattaa myös teknologian, mukaan lukien tieto- ja viestintäteknikka, ja sen tavoitteena on edistää MMA:iden kestävästä kehityksestä sekä MMA:iden tehtävää alueellisina huipputoimintakeskuksina ja niiden teollisuuden kilpailukykyä. Erityisesti yhteistyön kohteena voivat olla seuraavat:

- a) vuoropuhelu, koordinointi ja synergioiden luominen MMA:iden ja unionin politiikkojen sekä tiedettä, teknologiaa ja innovointia koskevien aloitteiden välillä;
- b) politiikan suunnittelu ja laitosten rakentaminen MMA:issa ja yhteiset toiminnot paikallisella, kansallisella tai alueellisella tasolla tavoitteena kehittää tieteeseen, teknologiaan ja innovointiin liittyviä toimintoja ja niiden soveltamista;
- c) MMA:ista, unionista, jäsenvaltioista ja kolmansista maista peräisin olevien oikeushenkilöiden välinen yhteistyö;
- d) yksittäisten MMA:ista peräisin olevien tutkijoiden, tutkimuslaitosten ja oikeushenkilöiden osallistuminen Euroopan tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelmiin ja yritysten kilpailukykyä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevaan ohjelmaan (COSME), myös siten, että ne kytetään näistä ohjelmista jo tuettuihin toimintoihin tavoitteena varmistaa toimintojen täydentävyys; ja
- e) MMA:iden tutkijoiden koulutus, kansainvälinen liikkuvuus ja vaihto.

4 LUKU

NUORISO, YLEISSIVISTÄVÄ JA AMMATILLINEN KOULUTUS, TERVEYDENHUOLTO, TYÖLLISYYS, SOSIAALITURVA, ELINTARVIKETURVALLISUUS JA ELINTARVIKETURVA

32 artikla

Nuoriso

1. Unioni varmistaa, että MMA:iden luonnolliset henkilöt, siten kuin heidät on määritelty 50 artiklassa, voivat osallistua unionin nuorisoaloitteisiin samalta pohjalta kuin jäsenvaltioiden kansalaiset.
2. Assosiaation tavoitteena on vahvistaa MMA:issa ja unionissa asuvien nuorten välisiä siteitä muun muassa edistämällä MMA:iden nuorison oppimiseen liittyvää liikkuvuutta ja lisäämällä nuorten välistä yhteisymmärrystä.

33 artikla

Yleissivistävä ja ammatillinen koulutus

1. Assosiaation puitteissa tehtävä yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen alan yhteistyö voi koskea seuraavia:
 - a) korkealaatuisen ja osallistavan koulutuksen tarjoaminen perus-, keski- ja korkea-asteen tasolla ja ammatillisessa koulutuksessa; ja
 - b) MMA:iden tukeminen koulutus- ja ammattikoulutuspolitiikan määrittelyssä ja toteutuksessa.
2. Unioni varmistaa, että MMA:iden luonnolliset henkilöt, siten kuin heidät on määritelty 50 artiklassa, voivat osallistua unionin koulutus- ja ammattikoulutusaloitteisiin samalta pohjalta kuin jäsenvaltioiden kansalaiset.
3. Unioni varmistaa, että MMA:iden koulutusalan elimet ja laitokset voivat ottaa osaa unionin koulutukseen liittyviin yhteistyöaloitteisiin samalta pohjalta kuin jäsenvaltioiden koulutus- ja ammattikoulutusalan elimet ja laitokset.

34 artikla

Työllisyys- ja sosiaalipolitiikka

1. Unioni ja MMA:t käyvät työllisyys- ja sosiaalipolitiikan alan vuoropuhelua antaakseen panoksensa MMA:iden taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen ja ihmisarvoisen työn edistämiseen MMA:issa ja alueilla, joilla ne sijaitsevat. Vuoropuhelun tavoitteena on myös tukea MMA:iden viranomaisten pyrkimyksiä kehittää alan politiikkaa ja lainsäädäntöä.
2. Vuoropuhelu käsittää ensi sijassa työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaan liittyvien, unionin ja MMA:iden yhteisen edun mukaista politiikkaa ja lainsäädäntöä koskevien tietojen ja parhaiden käytäntöjen vaihdon. Tältä osin otetaan huomioon sellaiset alat kuin osaamisen kehittäminen, sosiaaliturva, työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu, yhtäläiset mahdollisuudet, syrjinnän kieltäminen ja vammaisten yhdenvertaiset mahdollisuudet, työterveys ja -turvallisuus sekä muut työelämän perusnormit.

35 artikla

Kansanterveys, elintarviketurvallisuus ja elintarviketurva

Assosiaation puitteissa tehtävän kansanterveysalan ja elintarviketurvallisuuden yhteistyön tavoitteena on erityisesti vähentää tarttuvien ja ei-tarttuvien tautien aiheuttamaa taakkaa ja varsinkin kehittää ja lujittaa MMA:iden epidemiologiseen seurantaan, seurantaan, varhaisvaroitukseen, riskinarviointiin ja rajatylittäviä terveysuhkia koskevaan reagointiin liittyviä valmiuksia ja säilyttää ne muun muassa seuraavien toimenpiteiden avulla:

- a) toimet, joilla parannetaan terveydenhoitoalan valmius- ja reagointisuunnittelua sellaisten hätätilanteiden varalta, kuten tarttuvien tautien puhkeaminen, muun muassa panemalla täytäntöön kansainvälinen terveyssäännöstö, varmistetaan terveydenhoitoalan ja muiden alojen välinen yhteentoimivuus ja tarjotaan jatkuvasti kriittisiä palveluja ja tuotteita;
- b) valmiuksien kehittäminen vahvistamalla kansanterveysverkostoja alueellisella tasolla, helpottamalla asiantuntijoiden välistä tiedonvaihtoa ja edistämällä riittävää koulutusta, myös elintarviketurvallisuuden alalla;
- c) välineiden ja tiedotusfoorumien, mukaan lukien varhaisvaroitussjärjestelmät, sekä MMA:iden tarpeisiin mukautettujen verkko-opetusohjelmien kehittäminen;
- d) toimet, joilla ehkäistään ja vähennetään elintarvikkeisiin liittyviä epidemioita ja puututaan elintarviketurvallisuuteen ja elintarviketurvaan liittyviin ongelmiin;

- e) toimet, joilla vähennetään ei-tarttuvien tautien aiheuttamaa taakkaa osana kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamista.

5 LUKU

KULTTUURI JA MATKAILU

36 artikla

Kulttuurivaihto ja kulttuurinen vuoropuhelu

1. Assosiaation puitteissa kulttuurivaihdon ja kulttuurisen vuoropuhelun alalla tehtävä yhteistyö voi koskea seuraavia:
 - a) MMA:iden omavarainen, ihmispainotteinen kehitys, jonka juuret ovat kunkin kansan kulttuurissa;
 - b) sellaisen politiikan ja toimenpiteiden tukeminen, joita MMA:iden toimivaltaiset viranomaiset toteuttavat tehostaakseen MMA:iden henkilöresursseja, lisätäkseen niiden luomiskykyä ja vahvistaakseen niiden kulttuuri-identiteettiä;
 - c) väestön osallistuminen kehitysprosessiin;
 - d) yhteisymmärryksen ja tietojenvaihdon edistäminen kulttuuri- ja audiovisuaaliala-alueissa vuoropuhelun kautta.
2. Yhteistyön kautta unioni ja MMA:t pyrkivät edistämään kulttuurivaihtoa seuraavin tavoin:
 - a) kaikkien kumppanien kulttuuri- ja luovien alojen välinen yhteistyö;
 - b) kulttuuriteosten ja luovien teosten levityksen sekä toimijoiden liikkuvuuden edistäminen;
 - c) poliittinen yhteistyö politiikan kehityksen, innovoinnin, yleisöpohjan laajentamisen ja uusien yritysmallien edistämiseksi.

37 artikla

Yhteistyö audiovisuaalialalla

1. Assosiaation puitteissa tehtävän audiovisuaalialan yhteistyön tavoitteena on edistää kummankin osapuolen audiovisuaalista tuotantoa, ja se voi kattaa seuraavat toimet:
 - a) yleisradiotoiminnan harjoittajien välinen yhteistyö ja vaihto;
 - b) audiovisuaalisten teosten vaihdon edistäminen;
 - c) audiovisuaali- ja yleisradiotoimintaa koskevaan politiikkaan ja sääntelykehykseen liittyvien tietojen ja näkemysten vaihto toimivaltaisten viranomaisten välillä;
 - d) kummankin osapuolen alueella ja kolmansissa maissa järjestettäviin kansainvälisiin tapahtumiin tehtävien vierailujen ja niihin osallistumisen edistäminen.
2. Yhteistuotantona tuotettuihin audiovisuaalisiin teoksiin voidaan soveltaa mitä tahansa sellaista järjestelmää, jonka tarkoituksena on edistää paikallista tai alueellista kulttuurillista sisältöä ja joka on perustettu unionissa, MMA:issa ja jäsenvaltioissa, joihin ne ovat sidoksissa.

38 artikla
Esittävät taiteet

Assosiaation puitteissa tehtävä esittävien taiteiden alan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) esittävien taiteiden harjoittajien välisten yhteyksien lisäämisen helpottaminen, mukaan lukien ammatillinen vaihto ja koulutus, osallistuminen esiintymiskokeisiin, verkkojen kehittäminen sekä verkottumisen edistäminen;
- b) unionin yhden tai useamman jäsenvaltion ja yhden tai useamman MMA:n tuottajien välisten yhteistuotantojen edistäminen; ja
- c) kansainvälisten teatteriteknikkastandardien kehittämisen ja näyttämömerkkien käytön edistäminen, myös asianomaisten standardointielinten avulla.

39 artikla
Kulttuuriperinnön ja historiallisten muistomerkkien suojelu

Assosiaation puitteissa tehtävän aineellisen ja aineettoman kulttuuriperinnön ja historiallisten muistomerkkien suojeluun liittyvän alan yhteistyön tavoitteena on edistää asiantuntemuksen ja parhaiden käytäntöjen vaihtoa seuraavin toimin:

- a) asiantuntijavaihtojen helpottaminen;
- b) ammatillisen koulutusyhteistyön edistäminen;
- c) paikallisen väestön valistaminen; ja
- d) historiallisten muistomerkkien ja suojeltujen alueiden suojelua sekä kulttuuriperintöön liittyvää lainsäädäntöä ja siihen liittyvien toimenpiteiden toteuttamista, erityisesti sen liittämistä paikalliseen elämään, koskevan neuvonnan edistäminen.

40 artikla
Matkailu

Assosiaation puitteissa tehtävä matkailualan yhteistyö voi koskea seuraavia:

- a) toimenpiteet, joilla pyritään kestävien matkailupolitiikkojen määrittelyyn, mukauttamiseen ja kehittämiseen;
- b) toimenpiteet ja toimet kestävä matkailun kehittämiseksi ja tukemiseksi;
- c) toimenpiteet, joilla pyritään yhdistämään kestävä matkailu MMA:iden kansalaisten sosiaaliseen, kulttuuriseen ja taloudelliseen elämään.

6 LUKU

JÄRJESTÄYTYNEEN RIKOLLISUUDEN TORJUNTA

41 artikla
Järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston, terrorismin ja korruption torjunta

1. Assosiaation puitteissa tehtävä yhteistyö järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan alalla voi koskea seuraavia:

- a) innovatiivisten ja tehokkaiden toimintatapojen kehittäminen poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä varten, mukaan lukien muiden sidosryhmien, kuten kansalaisyhteiskunnan, kanssa tehtävä yhteistyö järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston, terrorismin ja korruption torjumiseksi; ja
- b) tuki, jonka tarkoituksena on tehostaa MMA:iden politiikkoja torjuttaessa järjestäytyntä rikollisuutta, ihmiskauppaa, lasten seksuaalista hyväksikäyttöä ja riistoa, terrorismia ja korruptiota sekä kaikenlaisten huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden tuotantoa, jakelua ja kauppaa sekä ehkäistäessä ja vähennettäessä huumeiden käyttöä ja huumehaittoja, ottaen huomioon kansainvälisten elinten näillä aloilla tekemän työn, muun muassa seuraavien toimien avulla:
- i) koulutus ja valmiuksien kehittäminen järjestäytyneen rikollisuuden, ihmiskaupan, lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston, terrorismin ja korruption torjumiseksi;
 - ii) ehkäisevät toimet, mukaan lukien huumeriippuvaisten koulutus, terveyskasvatus, hoito ja kuntoutus, mukaan luettuina suunnitelmat heidän sopeuttamiseksi työelämään ja yhteiskuntaan;
 - iii) tehokkaiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kehittäminen;
 - iv) tekninen, hallinnollinen ja rahoitusapu ihmiskauppaa koskevan tehokkaan politiikan ja lainsäädännön luomiseksi, erityisesti tiedotuskampanjat, ohjausmekanismit ja uhriensuojelujärjestelmät, yhteistyössä kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien ja kansalaisyhteiskunnan kanssa;
 - v) tekninen, hallinnollinen ja rahoitusapu, joka liittyy huumehaittojen ehkäisyyn, hoitoon ja vähentämiseen;
 - vi) tekninen apu lainsäädännön laatimiseksi ja toimintalinjojen kehittämiseksi lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja riiston torjumiseksi; ja
 - vii) tekninen apu ja koulutus, joiden tarkoituksena on tukea valmiuksien kehittämistä ja edistää kansainvälisten korruptionvastaisten normien noudattamista, erityisesti niiden, jotka on vahvistettu korruption vastaisessa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa.
2. Assosiaation puitteissa MMA:t toimivat yhteistyössä unionin kanssa rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjumiseksi 70 artiklan mukaisesti.

III OSA

KAUPPA JA KAUPPAAN LIITTYVÄ YHTEISTYÖ

I OSASTO YLEISET SÄÄNNÖKSET

42 artikla

Erityiset tavoitteet

Unionin ja MMA:iden välisen kaupan ja kauppaan liittyvän yhteistyön yleisenä tavoitteena on

- a) edistää MMA:iden taloudellista ja sosiaalista kehitystä luomalla läheiset taloudelliset suhteet niiden ja koko unionin välille;
- b) lisätä MMA:iden yhdentymistä alueellisiin talouksiin ja maailmantalouteen ja edistää tavara- ja palvelukaupan kehitystä;
- c) auttaa MMA:ita luomaan sellainen investointiympäristö, joka tukee niiden sosiaalista ja taloudellista kehitystä;
- d) edistää maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakautta, eheyttä ja läpinäkyvyyttä sekä hyvää verohallintoa;
- e) tukea MMA:iden talouksien monipuolistamista;
- f) tukea MMA:iden valmiuksia laatia ja toteuttaa politiikkoja, jotka ovat tarpeen niiden tavara- ja palvelukaupan kehittämiseksi;
- g) tukea MMA:iden vienti- ja kaupankäyntivalmiuksia;
- h) tukea MMA:iden pyrkimyksiä saattaa lainsäädäntönsä unionin lainsäädännön mukaiseksi tai sovittaa se unionin lainsäädäntöön, mikäli se on aiheellista;
- i) tarjota kohdennettua yhteistyötä ja vuoropuhelua unionin kanssa kaupan alalla ja siihen liittyvillä aloilla.

II OSASTO TAVAROIDEN JA PALVELUJEN KAUPPAA SEKÄ SIJOITTAUTUMISTA KOSKEVAT JÄRJESTELYT

1 LUKU

TAVARAKAUPPAA KOSKEVAT JÄRJESTELYT

43 artikla

Alkuperätavaroiden vapaa pääsy

1. MMA:ista peräisin olevia tuotteita unioniin tuotaessa niistä ei kanneta tuontitullia.
2. Alkuperätuotteen käsite määritellään ja niihin liittyvät hallinnollisen yhteistyön menetelmät vahvistetaan liitteessä II.

44 artikla

Määrälliset rajoitukset ja vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet

1. Unioni ei sovelle MMA:ista peräisin olevien tuotteiden tuontiin mitään määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä.
2. Edellä oleva 1 kohta ei estä tavaroiden tuontia, vientiä tai kauttakuljetusta koskevia kieltoja tai rajoituksia, jotka ovat perusteltuja julkisen moraalin, yleisen järjestyksen, ihmisten, eläinten ja kasvien terveyden ja elämän suojelun, taiteellisten, historiallisten tai arkeologisten kansallisaarteiden suojelun, uusiutumattomien luonnonvarojen säilyttämisen tai teollisen ja kaupallisen omaisuuden suojelun kannalta.
3. Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja kieltoja tai rajoituksia ei saa missään tapauksessa käyttää mielivaltaiseen tai perusteettomaan syrjintään tai ylipäätään kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

45 artikla

MMA:iden toteuttamat toimenpiteet

1. MMA:iden viranomaiset voivat pitää voimassa tai ottaa käyttöön unionista peräisin olevien tuotteiden tuonnissa kehitystarpeidensa kannalta tarpeellisiksi katsomiaan tulleja ja määrällisiä rajoituksia.
2. MMA:t myöntävät unionille tämän luvun soveltamisalaan kuuluvilla aloilla kohtelun, joka on vähintään yhtä edullinen kuin edullisin kohtelu, jota ne soveltavat mihin tahansa kaupan kannalta merkittävään talouteen, sellaisena kuin se on määritelty 4 kohdassa.
3. Edellä oleva 2 kohta ei estä MMA:ta myöntämästä tietyille muille MMA:ille tai muille kehitysmaille edullisempaa kohtelua kuin sen unionille myöntämä kohtelu.
4. Tässä osastossa 'kaupan kannalta merkittävällä taloudella' tarkoitetaan mitä tahansa kehittynyttä maata tai maata, jonka osuus maailman tavaraviennistä on enemmän kuin 1 prosentti, tai, sanotun kuitenkin rajoittamatta 3 kohdan soveltamista, mitä tahansa sellaisten maiden ryhmää, joiden osuus maailman tavaraviennistä erikseen tai yhdessä taikka taloudellista yhdentymistä koskevan sopimuksen avulla on enemmän kuin 1,5 prosenttia. Osuuden laskemiseen käytetään Maailman kauppajärjestön (WTO) tuoreimpia saatavilla olevia virallisia tilastotietoja maailman tavarakaupan johtavista viejistä (unionin sisäinen kauppa pois lukien).
5. MMA:iden viranomaisten on ilmoitettava komissiolle tämän päätöksen nojalla soveltamansa tullitariffit ja määrälliset rajoitukset. MMA:iden viranomaisten on ilmoitettava komissiolle myös kyseisiin toimenpiteisiin myöhemmin mahdollisesti tehtävät muutokset siinä vaiheessa, kun ne hyväksytään.

46 artikla

Syrjimättömyys

1. Unioni ei harjoita MMA:iden kesken syrjintää eivätkä MMA:t saa harjoittaa jäsenvaltioiden kesken syrjintää.
2. Tämän päätöksen erityisten säännösten ja erityisesti sen 44 artiklan 2 kohdan, 45, 48, 49 ja 51 artiklan sekä 58 artiklan 3 kohdan täytäntöönpanoa ei 64 artiklan mukaisesti katsota syrjinnäksi.

47 artikla

Jätesiirtojen edellytykset

1. Jäsenvaltioiden ja MMA:iden välillä tapahtuvia jätesiirtoja valvotaan kansainvälisen oikeuden, erityisesti Baselin yleissopimuksen⁴², ja unionin oikeuden mukaisesti. Unioni tukee alan tehokasta kansainvälistä yhteistyötä ja sen kehittämistä ympäristön ja kansanterveyden suojelemiseksi.
2. Toimivaltaisten viranomaisten on niissä MMA:issa, jotka perustuslaillisen asemansa vuoksi eivät ole Baselin yleissopimuksen sopimuspuolia, annettava viipymättä sisäiset lait ja hallinnolliset määräykset, joita Baselin yleissopimuksen määräysten täytäntöönpano niiden alueella edellyttää.
3. Niiden jäsenvaltioiden, joihin MMA:t ovat sidoksissa, on tuettava MMA:ita sellaisten sisäisten lakien ja hallinnollisten määräysten antamisessa, joilla pannaan täytäntöön asiaankuuluva jätteitä ja jätekuljetuksia koskeva unionin lainsäädäntö.
4. MMA ja jäsenvaltio, johon se on sidoksissa, voi soveltaa omia menettelyjään kyseiseen jäsenvaltioon suuntautuvassa jätteidensä viennissä. Tällöin jäsenvaltion, johon MMA on sidoksissa, on ilmoitettava komissiolle asiassa sovellettava lainsäädäntö ja siihen mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset.

48 artikla

Etuuksien väliaikainen peruuttaminen

Jos komissio katsoo, että on riittäviä perusteita asettaa kyseenalaiseksi, pannaanko tämä päätös moitteettomasti täytäntöön, komissio aloittaa neuvottelut MMA:n ja sen jäsenvaltion kanssa, jonka kanssa MMA:lla on erityiset suhteet, varmistaakseen, että tämä päätös pannaan moitteettomasti täytäntöön. Jos neuvotteluissa ei päästä molemmin puolin hyväksyttävään tapaan panna tämä päätös täytäntöön, unioni voi väliaikaisesti peruuttaa kyseiseen MMA:han sovellettavat etuudet liitteen III mukaisesti.

49 artikla

Suoja- ja valvontatoimenpiteet

Tämän päätöksen asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi unioni voi toteuttaa liitteen IV mukaisia suoja- ja valvontatoimenpiteitä.

2 LUKU

PALVELUKAUPPAA JA SJOITTAUTUMISTA KOSKEVAT JÄRJESTELYT

50 artikla

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan

⁴² Vaarallisten jätteiden maanrajan ylittävien siirtojen ja käsittelyn valvontaa koskeva Baselin yleissopimus, tehty ja allekirjoitettu 22. maaliskuuta 1989.

- a) 'MMA:n luonnollisella henkilöllä' MMA:ssa vakinaisesti asuvaa luonnollista henkilöä, joka on jonkin jäsenvaltion kansalainen tai jolle on myönnetty erityinen oikeudellinen asema jossakin MMA:ssa. Tämä määritelmä ei rajoita SEUT-sopimuksessa tarkoitettuja unionin kansalaisuuden suomia oikeuksia;
- b) 'MMA:n oikeushenkilöllä' MMA:ssa sovellettavien lakien mukaisesti perustettua oikeushenkilöä, jonka kotipaikka, keskushallinto tai pääasiallinen toimipaikka on kyseisen MMA:n alueella. Jos oikeushenkilöllä on ainoastaan sääntömääräinen kotipaikka tai keskushallinto MMA:ssa, sitä ei katsota MMA:n oikeushenkilöksi, paitsi jos se harjoittaa toimintaa, jolla on todellinen ja pysyvä kytkös kyseisen maan tai alueen talouteen;
- c) Unionin ja MMA:iden toisilleen myöntämään kohteluun sovelletaan 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa taloudellista yhdentymistä koskevissa sopimuksissa vahvistettuja vastaavia määritelmiä.

51 artikla

Suosituimmuuskohtelu

1. Palvelukauppaan ja taloudellisen toiminnan sijoittautumiseen vaikuttavien toimenpiteiden osalta
 - a) unioni myöntää MMA:iden luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille kohtelun, joka on vähintään yhtä edullinen kuin minkä tahansa sellaisen kolmannen maan vastaaviin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin soveltama suosituimmuuskohtelu, jonka kanssa unioni tekee tai on tehnyt taloudellista yhdentymistä koskevan sopimuksen;
 - b) MMA:n on myönnettävä unionin luonnollisille henkilöille ja oikeushenkilöille kohtelu, joka on vähintään yhtä edullinen kuin minkä tahansa sellaisen kaupan kannalta merkittävän talouden vastaaviin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin soveltama suosituimmuuskohtelu, jonka kanssa MMA on 1 päivän tammikuuta 2014 jälkeen tehnyt taloudellista yhdentymistä koskevan sopimuksen.
2. Tämän artiklan 1 kohdassa säädettyjä velvoitteita ei sovelleta kohteluun, joka myönnetään
 - a) sellaisilla sisämarkkinoilla tai sellaisen taloudellista integraatiota koskevan sopimuksen puitteissa, jonka osapuolten edellytetään lähentävän lainsäädäntöään huomattavasti poistaakseen syrjimättömät esteet sijoittautumiselta ja palvelukaupalta;
 - b) sellaisten toimenpiteiden nojalla, jotka koskevat pätevyyden tai toimilupien tunnustamista. Tämä ei rajoita MMA:ihin tämän artiklan nojalla sovellettavia erityisiä toimenpiteitä;
 - c) minkä tahansa kokonaan tai pääosin verotukseen liittyvän kansainvälisen sopimuksen tai järjestelyn nojalla;
 - d) sellaisten GATS-sopimuksen II.2 artiklan mukaisesti lueteltujen toimenpiteiden nojalla, jotka hyötyvät kuulumisesta suosituimmuuskohtelusta myönnetyn poikkeuksen alaan.
3. Tämän päätöksen säännökset eivät estä unionia tai MMA:ta ottamasta käyttöön tai pitämästä voimassa toimenpiteitä toiminnan vakauteen liittyvistä syistä esimerkiksi
 - a) suojellakseen sijoittajia, tallettajia, vakuutusnottajia tai henkilöitä, joiden omaisuudenhoidosta vastaa rahoituspalvelujen tarjoaja; tai
 - b) turvatakseen osapuolen rahoitusjärjestelmän luotettavuuden ja vakauden.
4. MMA:n viranomaiset voivat paikallista työllisyyttä edistääkseen tai tukeakseen antaa MMA:n luonnollisia henkilöitä ja paikallistoimintaa avustavia säädöksiä. Tällöin MMA:n

viranomaisten on ilmoitettava antamistaan säädöksistä komissiolle, joka puolestaan ilmoittaa niistä jäsenvaltioille.

III OSASTO KAUPPAAN LIITTYVÄT ALAT

1 LUKU

KAUPPA JA KESTÄVÄ KEHITYS

52 artikla

Yleinen lähestymistapa

Assosiaation puitteissa tapahtuvan kaupan ja kauppaan liittyvän yhteistyön tarkoituksena on edistää kestävä kehityksen taloudellista, sosiaalista ja ympäristöluottavuutta. Tässä yhteydessä ympäristöön ja työntekoon liittyviä MMA:iden lakeja ja määräyksiä ei saa lieventää kaupan tai sijoitusten kannustamiseksi.

53 artikla

Ympäristöä ja ilmastonmuutosta koskevat normit kaupan alalla

1. Assosiaation puitteissa tehtävän kaupan ja kauppaan liittyvän yhteistyön tarkoituksena on lisätä kauppa- ja ympäristöpolitiikan ja -velvoitteiden keskinäistä täydentävyyttä. Tämän vuoksi assosiaation puitteissa tehtävässä kauppaan liittyvässä yhteistyössä on otettava huomioon kansainvälisen ympäristöhallinnon periaatteet ja monenväliset ympäristösopimukset.
2. Kauppaan liittyvän yhteistyön tavoitteena on tukea ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden kansakuntien puitesopimuksen (UNFCCC) perimmäisiä tavoitteita ja Pariisin ilmastopimuksen täytäntöönpanoa. Yhteistyö voi laajentua koskemaan myös kauppaan liittyviä monenvälisiä ympäristösopimuksia, kuten villieläimistön ja -kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskevan yleissopimusta.

54 artikla

Työnormit kaupan alalla

1. Assosiaation tarkoituksena on edistää kauppaa tavalla, joka tukee täyttä ja tuottavaa työllisyyttä ja ihmisarvoista työtä kaikille.
2. Laissa ja käytännössä on noudatettava kansainvälisesti tunnustettuja perustyönormeja, sellaisina kuin ne on määritelty Kansainvälisen työjärjestön asianomaisissa yleissopimuksissa. Tällaisia työnormeja ovat varsinkin yhdistymisvapaus, kollektiivinen neuvotteluoikeus, pakkotyön kaikkien muotojen ja lapsityövoiman räikeimpien muotojen poistaminen, työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä ja syrjimättömyys työhönotossa. MMA:iden on varmistettava tehokas työsuojelutarkastus ja tehokkaat työturvallisuutta ja -terveyttä koskevat toimenpiteet asiaa koskevien ILO:n yleissopimusten mukaisesti sekä ihmisarvoiset työolot kaikille siltä osin kuin on kyse palkoista, työajasta ja muista työehdoista.

55 artikla

Kalastustuotteiden kestävä kauppa

Assosiaation puitteissa voidaan tehdä yhteistyötä kalakantojen kestävä hoidon edistämiseksi samoin kuin laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ja siihen liittyvän kaupan torjumiseksi. Alan yhteistyöllä olisi pyrittävä

- a) helpottamaan MMA:iden ja alueellisten kalastusjärjestöjen välistä yhteistyötä erityisesti sellaisten valvonta- ja tarkastusjärjestelmien, kannustimien ja toimenpiteiden kehittämiseksi ja soveltamiseksi käytännössä, joiden avulla kalastusta ja meriekosysteemejä voidaan hallinnoida ja hoitaa tehokkaasti pitkällä aikavälillä;
- b) edistämään laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ja siihen liittyvän kaupan torjuntatoimenpiteiden täytäntöönpanoa MMA:issa.

56 artikla

Kestävä puukauppa

Puukaupan alalla assosiaation puitteissa tehtävän yhteistyön tavoitteena on edistää laillisesti hakatun puun kauppaa. Yhteistyöhön voi sisältyä vuoropuhelua sääntelytoimenpiteistä ja tiedonvaihtoa markkinapohjaisista tai vapaaehtoisista toimenpiteistä, kuten metsien sertifiointista tai vihreistä hankinnoista.

57 artikla

Kauppa ja kestävä kehitys

1. Assosiaation puitteissa voidaan tehdä yhteistyötä kaupan ja kestävä kehityksen edistämiseksi
 - a) helpottamalla ja edistämällä kauppaa ja investointeja ympäristöhyödykkeiden ja -palveluiden alalla, myös paikallisen lainsäädännön laatimisen ja täytäntöönpanon avulla, sekä sellaisten tavaroiden alalla, joilla parannetaan MMA:iden sosiaalisia oloja;
 - b) helpottamalla kaupan ja investointien esteiden poistamista sellaisten tavaroiden ja palvelujen osalta, joilla on erityistä merkitystä ilmastonmuutoksen vaikutusten lieventämisen kannalta, esimerkiksi kestävä ja uusiutuvat energialähteet sekä energiatehokkaat tuotteet ja palvelut, muun muassa laatimalla poliittisia toimintakehyksiä, jotka edistävät parhaiden saatavilla olevien teknologioiden käyttöönottoa, sekä edistämällä normeja, jotka vastaavat ympäristön ja talouden tarpeita ja minimoivat kaupan tekniset esteet;
 - c) edistämällä sellaisten tavaroiden kauppaa, jotka parantavat sosiaalisia oloja ja edistävät ympäristöä säästäviä käytäntöjä, mukaan lukien tavarat, jotka kuuluvat kestävyuden takaavien vapaaehtoisten järjestelmien, esimerkiksi reilun kaupan, eettisen kaupan, ympäristömerkkien ja luonnonvarojen hyödyntävien tuotteiden sertifiointijärjestelmien, piiriin;
 - d) edistämällä vastuullista liiketoimintaa ja yritysten sosiaalista vastuuta koskevia kansainvälisesti tunnustettuja periaatteita ja suuntaviivoja ja kannustamalla MMA:iden alueella toimivia yrityksiä soveltamaan niitä ja vaihtamaan tietoja ja parhaita käytäntöjä.
2. Suunnitellessaan ja toteuttaessaan toimenpiteitä, joilla pyritään suojelemaan ympäristöä tai työehtoja ja jotka saattavat vaikuttaa kauppaan tai investointeihin, unionin ja MMA:iden on otettava huomioon käytettävissä olevat tieteelliset ja tekniset tiedot sekä asiaankuuluvat kansainväliset normit, suuntaviivat ja suositukset varovaisuusperiaate mukaan lukien.
3. Unionin ja MMA:iden on noudatettava avoimuutta kehittäessään, ottaessaan käyttöön ja pannahaan täytäntöön toimenpiteitä, joilla pyritään suojelemaan ympäristöä ja työehtoja kaupan tai investointien edistämiseksi.

2 LUKU

MUUT KAUPPAAN LIITTYVÄT KYSYMYKSET

58 artikla

Juoksevat maksut ja pääomanliikkeet

1. Unionin ja MMA:iden kansalaisten välisten vaihtotaseeseen perustuvien maksujen suorittamista vapaasti vaihdettavassa valuutassa ei rajoiteta millään tavalla.
2. Jäsenvaltioiden ja MMA:iden viranomaisten on varmistettava maksutaseen pääomatiliin sisältyvien suoritusten osalta sellaisen pääoman vapaa liikkuvuus, joka liittyy vastaanottavan jäsenvaltion, maan tai alueen lainsäädännön mukaisesti perustettujen yritysten suoriin investointeihin, ja niiden on varmistettava, että tällaiset investoinnit ja niistä saadut voitot voidaan muuttaa rahaksi ja kotiuttaa.
3. Unionilla ja MMA:illa on oikeus toteuttaa soveltuvin osin SEUT-sopimuksen 64, 65, 66, 75, 143, 144 ja 215 artiklassa tarkoitettut toimenpiteet kyseisissä artikloissa vahvistetuin edellytyksin.
4. MMA:n viranomaisten, asianomaisen jäsenvaltion tai unionin on ilmoitettava toisilleen viipymättä tällaisista toimenpiteistä ja esitettävä aikataulu niiden kumoamiselle mahdollisimman pian.

59 artikla

Kilpailupolitiikka

MMA:iden on otettava käyttöön tai pidettävä voimassa kilpailulainsäädäntö, jota sovelletaan kaikkiin yrityksiin kaikilla talouden aloilla ja jolla puututaan tehokkaasti kaikkiin seuraaviin käytäntöihin:

1. yritysten väliset horisontaaliset ja vertikaaliset sopimukset, yritysten muodostamien liittojen tekemät päätökset ja yhdenmukaistetut menettelytavat, joiden tarkoituksena tai seurauksena on kilpailun estäminen, rajoittaminen tai vääristäminen;
2. yhden tai useamman yrityksen toimesta tapahtuva määräävän markkina-aseman väärinkäyttö;
3. yrityskeskittymät, jotka olennaisesti estäisivät tehokasta kilpailua erityisesti määräävän aseman syntymisen tai vahvistumisen seurauksena; ja
4. MMA:n valtion varoista myöntämä tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, siltä osin kuin sillä on huomattavan kielteinen vaikutus kauppaan tai investointeihin.

60 artikla

Teollis- ja tekijänoikeuksien suoja

1. Kahdenvälisen kaupan vääristymien ja esteiden vähentämiseksi on huolehdittava teollis- ja tekijänoikeuksien riittävästä ja tehokkaasta suojasta, mukaan lukien keinot niiden toteutumisen valvomiseksi, tarpeen mukaan tiukimpia kansainvälisiä normeja noudattaen.
2. Assosiaation puitteissa tehtävä alan yhteistyö voi koskea teollis- ja tekijänoikeuksien suojelua ja toteutumisen valvontaa koskevien lakien ja määräysten valmistelua, oikeudenhaltijoiden toimesta tapahtuvan oikeuksien väärinkäytön ja kilpailijoiden toimesta tapahtuvien oikeuksien

loukkauksien estämistä sekä teollis- ja tekijänoikeuksien toteutumista valvovien ja suojelevien alueellisten järjestöjen tukemista, niiden henkilöstön koulutus mukaan lukien.

61 artikla

Kaupan tekniset esteet

Assosiaatio voi käsittää yhteistyötä tavaroita koskevan teknisen sääntelyn, standardoinnin, vaatimustenmukaisuuden arvioinnin, akkreditoinnin, markkinavalvonnan ja laadunvarmistuksen aloilla tarpeettomien teknisten esteiden poistamiseksi unionin ja MMA:iden välisestä kaupasta ja eroavuuksien vähentämiseksi kyseisillä aloilla.

62 artikla

Kuluttajapolitiikka, kuluttajien terveyden suojeleminen ja kauppa

Assosiaation puitteissa kuluttajapolitiikan, kuluttajien terveyden suojeleminen ja kaupan alalla tehtävään yhteistyöhön voi sisältyä lakien ja määräysten valmistelu kuluttajapolitiikan ja kuluttajien terveyden suojeleminen aloilla tarpeettomien kaupan esteiden välttämiseksi.

63 artikla

Terveys- ja kasvinsuojelutoimet

Assosiaation puitteissa tehtävän terveys- ja kasvinsuojeluyhteistyön tavoitteena on:

- a) helpottaa kauppaa unionin ja MMA:iden välillä kaiken kaikkiaan sekä MMA:iden ja kolmansien maiden välillä turvaten samalla ihmisten, eläinten ja kasvien terveys ja/tai elämänterveys- ja kasvinsuojelutoimista tehdyn WTO:n sopimuksen mukaisesti;
- b) puuttua terveys- ja kasvinsuojelutoimista aiheutuviin kauppaan liittyviin ongelmiin;
- c) varmistaa unionin ja MMA:iden väliseen kauppaan sovellettavien terveys- ja kasvinsuojelutoimien läpinäkyvyys;
- d) edistää toimien yhdenmukaistamista kansainvälisten normien kanssa terveys- ja kasvinsuojelutoimista tehdyn WTO:n sopimuksen mukaisesti;
- e) tukea MMA:iden tosiasiallista osallistumista kansainvälisiä terveys- ja kasvinsuojelunormeja laativien järjestöjen toimintaan;
- f) edistää MMA:iden sekä eurooppalaisten laitosten ja laboratorioden välistä kuulemista ja vaihtoa;
- g) luoda MMA:ille tekniset valmiudet panna täytäntöön ja valvoa terveys- ja kasvinsuojelutoimia sekä kehittää kyseisiä valmiuksia;
- h) edistää teknologian siirtoa ja nopeaa tietojenvaihtoa terveys- ja kasvinsuojelutoimien alalla.

64 artikla

Protektionististen toimenpiteiden kieltäminen

Edellä olevan 1 luvun ja tämän luvun säännöksiä ei saa käyttää mielivaltaiseen syrjintään tai kaupan peiteltyyn rajoittamiseen.

3 LUKU

RAHA- JA VEROASIAT

65 artikla

Verotusta koskeva poikkeuslauseke

1. Tämän päätöksen mukaisesti myönnettyä suosituimmuuskohtelua ei sovelleta veroetuihin, joita jäsenvaltioiden tai MMA:iden viranomaiset myöntävät kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten, muiden verotusjärjestelyjen tai voimassa olevan kansallisen verolainsäädännön perusteella joko tällä hetkellä tai tulevaisuudessa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 66 artiklan soveltamista.
2. Minkään tässä päätöksessä ei saa tulkita estävän veropetosten tai veronkierron estämiseen tarkoitetun toimenpiteen käyttöönottoa tai toteuttamista kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi tehtyjen sopimusten, muiden verojärjestelyjen tai voimassa olevan kansallisen verolainsäädännön perusteella.
3. Minkään tässä päätöksessä ei saa tulkita estävän jäsenvaltioiden ja MMA:iden toimivaltaisia viranomaisia tekemästä – verolainsäädäntönsä asiaa koskevia säännöksiä soveltaessaan – eroa eri tilanteissa olevien veronmaksajien välillä, erityisesti asuinpaikan suhteen tai sen suhteen, minne he ovat sijoittaneet pääomansa.

66 artikla

Unionin rahoittamien sopimusten verotus- ja tullijärjestelyt

1. MMA:iden on sovellettava unionin rahoittamiin sopimuksiin vähintään yhtä edullisia verotus- ja tullijärjestelyjä kuin mitä ne soveltavat jäsenvaltioihin, joihin ne ovat sidoksissa, tai valtioihin, joille on myönnetty suosituimmuuskohtelu, taikka niihin kansainvälisiin kehitysjärjestöihin, joihin niillä on suhteet, sen mukaan mikä järjestely on edullisin.
2. Rajoittamatta 1 kohdan soveltamista unionin rahoittamiin sopimuksiin sovelletaan seuraavia järjestelyjä:
 - a) sopimuksesta ei peritä edunsaaja-MMA:ssa leimaveroa, rekisteröintiveroa eikä vaikutukseltaan vastaavia veronluonteisia maksuja riippumatta siitä, ovatko kyseiset maksut jo voimassa vai otetaanko ne käyttöön myöhemmin; sopimukset kuitenkin rekisteröidään MMA:ssa voimassa olevien lakien mukaisesti ja rekisteröinnistä voidaan veloittaa palvelumaksu;
 - b) sopimusten täytäntöönpanosta syntyviä tuottoja ja/tai tuloja verotetaan edunsaaja-MMA:n sisäisen verojärjestelmän mukaisesti, jos kyseiset tuotot ja/tai tulot aikaansaaneen luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön vakituinen kotipaikka on kyseisessä MMA:ssa tai jos sopimuksen täytäntöönpano kestää kauemmin kuin kuusi kuukautta;
 - c) yritykset, joiden on tuotava tarvikkeita urakkasopimusten panemiseksi täytäntöön, ovat pyynnöstä oikeutettuja väliaikaiseen maahantuontimenettelyyn sellaisena kuin se on kyseisten tarvikkeiden osalta määritelty edunsaaja-MMA:n lainsäädännössä;
 - d) palvelusopimuksessa määriteltyjen tehtävien suorittamisessa tarvittavat ammattikäyttöön tarkoitetut välineet voidaan tuoda väliaikaisesti edunsaaja-MMA:han ilman, että niistä peritään fiskaalisia tulleja, tuontitulleja ja/tai -maksuja tai muita vaikutukseltaan vastaavia maksuja edellyttäen, että kyseiset tullit ja maksut eivät ole korvausta tarjotuista palveluista;

- a) tavarahankintasopimuksen nojalla edunsaaja-MMA:han tapahtuvasta tuonnista ei peritä tuontimaksuja ja/tai -tulleja, veroja eikä vaikutukseltaan vastaavia veronluonteisia maksuja. Asianomaisesta MMA:sta peräisin olevia tavaroita koskeva hankintasopimus tehdään tavaroiden vapaasti lähettäjältä -hinnan perusteella, johon voidaan lisätä niihin kyseisessä MMA:ssa mahdollisesti sovellettavat sisäiset veronluonteiset maksut;
 - b) polttoaineet, voiteluaineet, hiilivetyjen sideaineet ja kaikki urakkasopimusten täytäntöönpanossa käytettävät aineet katsotaan ostetuiksi paikallisilta markkinoilta ja niihin sovelletaan edunsaaja-MMA:ssa voimassa olevan lainsäädännön mukaisia verosääntöjä;
 - c) palvelusopimuksessa määriteltyjä tehtäviä suorittavien, muiden kuin paikalta palkattujen luonnollisten henkilöiden ja heidän perheenjäsentensä henkilökohtaisten tavaroiden ja kotitaloustavaroiden tuonti vapautetaan tuontimaksuista ja/tai -tulleista, veroista ja muista vaikutukseltaan vastaavista veronluonteisista maksuista edunsaaja-MMA:ssa voimassa olevan lainsäädännön asettamissa rajoissa.
3. Asianomaisen MMA:n lainsäädäntöä sovelletaan kaikkiin 1 ja 2 kohdan soveltamisalaan kuulumattomiin sopimusasioihin.

4 LUKU

KAUPANKÄYNTIVALMIUKSIEN KEHITTÄMINEN

67 artikla

Yleinen lähestymistapa

Assosiaation tarkoituksena on kehittää MMA:iden kaupankäyntivalmiuksia, jotta MMA:t saisivat mahdollisimman suuren hyödyn tämän päätöksen säännöksistä ja voisivat osallistua unionin sisämarkkinoiden sekä alueellisten, alialueellisten ja kansainvälisten markkinoiden toimintaan parhaissa mahdollisissa olosuhteissa, seuraavin keinoin:

- a) lisätään MMA:iden kilpailukykyä, omavaraisuutta ja talouden selviytymiskykyä monipuolistamalla MMA:iden tavara- ja palvelukauppaa, kasvattamalla kyseisen kaupan arvoa ja määrää sekä parantamalla MMA:iden kykyä houkuttaa yksityisiä investointeja talouden eri sektoreille;
- b) parannetaan MMA:iden ja niiden naapurimaiden välistä yhteistyötä tavara- ja palvelukaupan sekä sijoittautumisen aloilla.

68 artikla

Vuoropuhelu, yhteistyö ja valmiuksien kehittäminen kaupan alalla

Assosiaation puitteissa toteutettavilla kaupan alan vuoropuhelua, yhteistyötä ja valmiuksien kehittämistä koskevilla aloitteilla voidaan esimerkiksi

- a) parantaa MMA:iden valmiuksia laatia ja panna täytäntöön politiikkoja, joita tarvitaan tavara- ja palvelukaupan kehittämiseksi;
- b) tukea MMA:iden pyrkimyksiä luoda asianmukaiset oikeudelliset ja institutionaaliset puitteet, sääntelykehys ja tarvittavat hallinnolliset menettelyt;
- c) edistää yksityissektorin, erityisesti pk-yritysten, kehittämistä;

- d) helpottaa markkinoiden kehittämistä ja tuotekehitystä, mukaan lukien tuotteiden laadun parantaminen;
- e) edistää tavara- ja palvelukaupan kannalta olennaisten henkilöresurssien ja ammattitaidon kehittämistä;
- f) parantaa liike-elämässä välittäjinä toimivien valmiuksia tarjota MMA:iden yrityksille niiden vientitoiminnan kannalta olennaisia palveluja, esimerkiksi markkinatietoutta;
- g) edistää sijoittamiseen kannustavan liiketoimintaympäristön luomista.

5 LUKU

RAHOITUSPALVELUJA JA VEROTUSTA KOSKEVA YHTEISTYÖ

69 artikla

Kansainvälisiä rahoituspalveluja koskeva yhteistyö

Assosiaation puitteissa voidaan maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden, eheyden ja läpinäkyvyyden edistämiseksi tehdä kansainvälisiä rahoituspalveluja koskevaa yhteistyötä. Yhteistyö voi koskea seuraavaa:

- a) tehokkaan ja riittävän suojan tarjoaminen sijoittajille ja muille rahoituspalvelujen kuluttajille;
- b) rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ehkäisy ja torjuminen;
- c) rahoitusjärjestelmän eri toimijoiden, myös sääntely- ja valvontaviranomaisten, välisen yhteistyön edistäminen;
- d) rahoituspalveluja koskevien riippumattomien ja tehokkaiden valvontamekanismien perustaminen.

70 artikla

Rahoituspalveluja koskevat kansainväliset normit

Unioni ja MMA:t pyrkivät parhaansa mukaan varmistamaan, että rahoituspalvelualan sääntelyä ja valvontaa sekä veropetosten ja veronkierron torjuntaa koskevat kansainvälisesti sovitut normit pannaan täytäntöön ja että näitä normeja sovelletaan niiden alueella. Näitä kansainvälisesti sovittuja normeja ovat muun muassa Baselin komitean pankkivalvonnan peruseriaate, kansainvälisen vakuutusvalvojen järjestön vakuuttamisen peruseriaatteet, kansainvälisen arvopaperimarkkinavalvojen yhteisön arvopaperikaupan sääntelyn tavoitteet ja periaatteet, OECD:n sopimus tietojenvaihdosta veroasioissa, G20-ryhmän julkilausuma verotusta koskevasta avoimuudesta ja tietojenvaihdosta, finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän rahoituslaitosten kriisinratkaisujärjestelmien avaintekijät.

MMA:iden on otettava käyttöön tai pidettävä voimassa oikeudellinen kehys, jotta estetään niiden rahoitusjärjestelmien käyttö rahanpesuun ja terrorismin rahoitukseen, erityisesti ottaen huomioon alalla toimivien kansainvälisten elinten välineet, kuten rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) suositukset rahanpesun ja terrorismin rahoituksen ja leviämisen torjuntaa koskevista kansainvälisistä normeista.

Jos Euroopan komissio antaa päätöksiä, joissa jäsenvaltio valtuutetaan tekemään sopimus MMA:n kanssa varojen siirtämiseksi kyseisen MMA:n ja sen jäsenvaltion, johon kyseinen MMA on sidoksissa, välillä, tätä siirtoa käsitellään unionin sisäisenä varojen siirtona varainsiirrosta annetun asetuksen (EU) 2015/847 mukaisesti ja kyseisen MMA:n on noudatettava mainitussa asetuksessa vahvistettuja ehtoja.

Tämä artikla ei rajoita varainhoitoasetuksen 155 artiklan soveltamista.

71 artikla

Yhteistyö veroasioissa

Unioni ja MMA:t tunnustavat verotusalan hyvän hallinnon periaatteet, kuten läpinäkyvyyttä, tietojenvaihtoa ja oikeudenmukaista verotusta koskevat globaalit standardit sekä veropohjan rapautumisen ja voitonsiirtojen torjumista koskevat vähimmäisstandardit, ja sitoutuvat noudattamaan niitä. Ne edistävät hyvää hallintoa verotusasioissa, parantavat verotusalan yhteistyötä ja helpottavat verotulojen keräämistä.

IV OSA

RAHOITUSYHTEISTYÖ

1 LUKU

PERIAATTEET

72 artikla

Rahoitusvarat

Unioni edistää assosiaation yleisten tavoitteiden saavuttamista seuraavasti:

- a) antamalla riittävät taloudelliset resurssit ja asianmukaista teknistä apua, jolla pyritään parantamaan MMA:iden valmiuksia laatia strategia- ja sääntelykehyksiä ja panna ne täytäntöön;
- b) antamalla pitkäkestoista rahoitusta yksityissektorin kasvun edistämiseen;
- c) muista unionin ohjelmista voidaan tarvittaessa myöntää tämän päätöksen nojalla toteutettavien toimien rahoitusta, kunhan näillä rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Tämän päätöksen nojalla voidaan myös osallistua muiden unionin ohjelmien perusteella toteutettavien toimien rahoitukseen, kunhan näillä rahoitusosuuksilla ei kateta samoja kustannuksia. Näissä tapauksissa kyseisiä toimia koskevissa työohjelmissa määritetään, mitä sääntöjä noudatetaan.

73 artikla

Talousarvio

1. Ohjelman määrärahat kaudella 2021–2027 ovat 500 000 000 euroa käypinä hintoina.
2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettun määrän ohjeellisesta jaosta on yksityiskohtaiset tiedot liitteessä I.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu määrä ei rajoita asetuksessa [uusi monivuotista rahoituskehystä koskeva asetus], [asetuksessa (EU) N:o [...] ja varainhoitoasetuksessa vahvistettujen joustavuutta koskevien säännösten soveltamista.

74 artikla

Määritelmät

Tässä osassa tarkoitetaan

- a) 'ohjelmoitavalla avulla' MMA:ille ohjelma-asiakirjoissa vahvistettujen hallintoalue- tai aluekohtaisten ja alueensisäisten strategioiden ja painopisteiden rahoittamiseen kohdennettua apua, jota ei makseta takaisin;
- b) 'ohjelmoinnilla' MMA:iden kestäväälle kehitykselle assosiaation puitteissa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tämän päätöksen II osassa tarkoitettulla alalla toteutettavan monivuotisen toimen täytäntöönpanoon liittyvää organisointia, päätöksentekoa ja ohjeellisten määrärahojen myöntämistä;

- c) 'ohjelma-asiakirjalla' asiakirjaa, jossa esitetään MMA:n strategia, painopisteet ja järjestelyt sekä valjastetaan MMA:n omat kestävä kehityksen tavoitteet palvelemaan assosiaation tavoitteita tehokkaasti ja tuloksellisesti;
- d) 'kehittämissuunnitelmilla' MMA:iden kehittämissuunnitelmien ja -strategioidensa puitteissa yksin määrittelemien ja rahoittamien toimintojen muodostamaa johdonmukaista kokonaisuutta sekä MMA:n ja sen jäsenvaltion, johon kyseinen MMA on sidoksissa, kesken sovittuja toimintoja;
- e) 'hallintoaluekohtaisella määrärahalta' yksittäisille MMA:ille ohjelma-asiakirjoissa vahvistettujen hallintoaluekohtaisten strategioiden ja painopisteiden rahoittamiseen ohjelmoitavan avun määrää;
- f) 'aluekohtaisella määrärahalta' ohjelma-asiakirjoissa vahvistettujen alueellisten yhteistyöstrategioiden tai useille MMA:ille yhteisten painopisteiden rahoittamiseen myönnettävän ohjelmoitavan avun määrää;
- g) 'alueensisäisellä määrärahalta' aluekohtaiseen määrärahaan sisältyvää ohjelmoitavan avun määrää, jolla rahoitetaan sellaisia alueen sisällä toteutettavia yhteistyöstrategioita ja painopisteitä, joihin osallistuu vähintään yksi MMA ja yksi tai useampi SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuista syrjäisimmistä alueista ja/tai yksi tai useampi AKT-valtio ja/tai yksi tai useampi muu kuin AKT-valtio tai -alue.

75 artikla

Rahoitusyhteistyön periaatteet

1. Unionin rahoitusapu perustuu kumppanuuden, omistajuuden, alueellisten järjestelmien lähentämisen, täydentävyyden ja toissijaisuuden periaatteisiin.
2. Tämän päätöksen nojalla toteutettavat toiminnot voidaan rahoittaa ohjelmoitavalla tai ei-ohjelmoitavalla avulla.
3. Unionin rahoitusapu
 - a) pannaan täytäntöön ottaen asianmukaisesti huomioon MMA:iden maantieteelliset, sosiaaliset ja kulttuuriset ominaispiirteet samoin kuin niiden erityiset voimavarat;
 - b) takaa sen, että varat myönnetään ennakoidusti ja säännöllisesti;
 - c) on joustavaa ja räätälöity kunkin MMA:n tilanteeseen; ja
 - d) noudattaa täysimääräisesti kunkin kumppanin institutionaalisia, oikeudellisia ja rahoitusta koskevia toimivaltuuksia.
4. Asianomaisen MMA:n viranomaiset vastaavat toimintojen täytäntöönpanosta, sanotun kuitenkin rajoittamatta komission toimivaltaa, jonka tarkoituksena on varmistaa moitteeton varainhoito unionin varoja käytettäessä.

2 LUKU

TALOUDELLISTA YHTEISTYÖTÄ KOSKEVAT ERITYISET SÄÄNNÖKSET

76 artikla

Kohde ja soveltamisala

Rahoitustukea voidaan myöntää seuraaviin toimintoihin MMA:iden paikallis- tai aluetasolla vahvistamien strategioiden ja painopisteiden puitteissa:

- a) alakohtaiset politiikat ja uudistukset sekä niiden kanssa yhdenmukaiset hankkeet;
- b) instituutioiden ja valmiuksien kehittäminen sekä ympäristönäkökohtien huomioon ottaminen;
- c) tekninen apu.

77 artikla

Valmiuksien kehittäminen

1. Rahoitusavulla voidaan edistää muun muassa MMA:iden tukemista sellaisten valmiuksien kehittämisessä, joita tarvitaan hallintoalue- ja/tai aluekohtaisten strategioiden ja toimien määrittelyssä, täytäntöönpanossa ja seurannassa, jotta saavutettaisiin II ja III osassa mainittujen yhteistyöalojen yleiset tavoitteet.
2. Unioni tukee MMA:iden pyrkimyksiä kehittää luotettavia tilastotietoja kyseisillä aloilla.
3. Unioni voi tukea MMA:ita niiden pyrkimyksissä parantaa makrotaloudellisten indikaattoriensa vertailtavuutta.

78 artikla

Tekninen apu

1. Komission aloitteesta unionin rahoitus voi kattaa tukimenot päätöksen täytäntöönpanemiseksi ja sen tavoitteiden saavuttamiseksi, mukaan lukien hallinnollinen tuki, joka liittyy täytäntöönpanon kannalta tarvittaviin valmistelu-, seuranta-, valvonta-, tarkastus- ja arviointitoimiin, sekä päätoimipaikassa ja unionin edustustoissa aiheutuvat kustannukset, jotka liittyvät ohjelman tarvitsemaan hallinnolliseen tukeen, ja tämän päätöksen nojalla rahoitettujen toimien hallinnoimiseksi, mukaan lukien tiedotus- ja viestintätoimet sekä yritysten tietotekniset ja teknologiset järjestelmät.
2. MMA:iden aloitteesta voidaan rahoittaa ohjelma-asiakirjoihin sisältyvien toimien täytäntöönpanoon liittyviä selvityksiä tai teknisiä avustustoimia. Komissio voi päättää rahoittaa tällaiset toimet joko ohjelmoitavalla avulla tai teknisen yhteistyön toimenpiteisiin varatuista määrärahoista.

3 LUKU

RAHOITUSYHTEISTYÖN TÄYTÄNTÖÖNPANO

79 artikla

Yleiset periaatteet

Jollei tässä päätöksessä toisin säädetä, unionin rahoitusapu pannaan täytäntöön tämän päätöksen tavoitteiden ja periaatteiden, varainhoitoasetuksen ja [NDICI-asetuksen] ja erityisesti sen II osaston I luvun mukaisesti lukuun ottamatta 13 artiklaa, 14 artiklan 1 kohtaa, 14 artikla 4 kohtaa ja 15 artiklaa, III luvun mukaisesti lukuun ottamatta 21 artiklan 1 kohtaa, 21 artiklan 2 kohdan a ja b alakohtaa ja 21 artiklan 3 kohtaa sekä V luvun mukaisesti lukuun ottamatta 31 artiklan 1 kohtaa, 31 artiklan 4 kohtaa, 31 artiklan 6 kohtaa, 31 artiklan 9 kohtaa ja 32 artiklan 3 kohtaa. Tämän päätöksen 80 artiklassa säädettyä menettelyä ei sovelleta [NDICI-asetuksen] 21 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin tapauksiin.

80 artikla

Suuntaa-antavien monivuotisten ohjelmien, toimintasuunnitelmien ja toimenpiteiden hyväksyminen

Komissio hyväksyy tämän päätöksen nojalla ”yhtenäisinä ohjelma-asiakirjoina” [NDICI-asetuksen] 12 artiklassa tarkoitetut suuntaa-antavat monivuotiset ohjelmat ja niihin liittyvät, asetuksen 19 artiklassa tarkoitetut toimintasuunnitelmat ja toimenpiteet tämän päätöksen 88 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Samaa menettelyä sovelletaan myös [NDICI-asetuksen] 14 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin tarkistuksiin, joiden vaikutuksesta suuntaa-antavat monivuotiset ohjelmat muuttuvat merkittävästi.

Grönlannin osalta [NDICI-asetuksen] 19 artiklassa tarkoitetut toimintasuunnitelmat ja toimenpiteet voidaan hyväksyä erillään suuntaa-antavista monivuotisista ohjelmista.

81 artikla

Hallintoaluekohtaisen rahoituksen kelpoisuusehdot

1. MMA:iden viranomaisille voidaan myöntää tämän päätöksen mukaista rahoitustukea.
2. Asianomaisten MMA:iden viranomaisten suostumuksella myös seuraaville yhteisöille tai elimille voidaan myöntää tämän päätöksen mukaista rahoitustukea:
 - a) MMA:iden julkiset tai puolijulkiset paikalliset, kansalliset ja/tai alueelliset laitokset, virastot tai paikallisviranomaiset ja varsinkin rahoituslaitokset ja kehityspankit;
 - b) MMA:iden ja alueellisten ryhmittymien yhtiöt ja yritykset;
 - c) jäsenvaltion yhtiöt ja yritykset, jotta ne voisivat toteuttaa jonkin MMA:n alueella tuottavia hankkeita, joiden rahoitukseen niiden on itsekin osallistuttava;
 - d) MMA:iden tai unionin rahoituksen välittäjät, jotka edistävät ja rahoittavat yksityisiä investointeja MMA:issa; ja
 - e) MMA:iden ja unionin hajautetun yhteistyön toimijat ja muut valtiosta riippumattomat toimijat, jotta ne voisivat toteuttaa taloudellisia, sosiaalisia sekä kulttuuri- ja koulutusalan hankkeita ja ohjelmia MMA:issa osana tämän päätöksen 12 artiklassa tarkoitettua hajautettua yhteistyötä.

82 artikla

Aluekohtaisen rahoituksen kelpoisuusehdot

1. Aluekohtaista määrärahaa voidaan käyttää toimiin, joista hyötyvät ja joihin osallistuu
 - a) kaksi tai useampi MMA niiden sijainnista riippumatta;
 - b) MMA:t ja unioni kokonaisuudessaan; tai
 - c) kaksi tai useampi MMA niiden sijainnista riippumatta ja vähintään yksi seuraavista:
 - i) yksi tai useampi SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuista syrjäisimmistä alueista;
 - ii) yksi tai useampi AKT-valtio ja/tai yksi tai useampi muu kuin AKT-valtio tai -alue;
 - iii) yksi tai useampi sellainen alueellinen elin, joiden jäseninä on MMA:ita;
 - v) yksi tai useampi yhteisö, viranomainen tai muu elin ainakin yhdestä MMA:sta, jotka ovat EAYY:n jäseniä tämän päätöksen 8 artiklan mukaisesti, yksi tai useampi syrjäisin alue ja yksi tai useampi naapurina oleva AKT-valtio ja/tai muu kuin AKT-valtio tai -alue.
2. Edellä 74 artiklassa mainitun aluekohtaisen määrärahan puitteissa alueensisäistä määrärahaa voidaan käyttää toimiin, joista hyötyvät ja joihin osallistuu
 - a) yksi tai useampi MMA ja yksi tai useampi SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tarkoitetuista syrjäisimmistä alueista;
 - b) yksi tai useampi MMA ja yksi tai useampi naapurina oleva AKT-valtio ja/tai muu kuin AKT-valtio tai -alue;
 - c) yksi tai useampi MMA, yksi tai useampi syrjäisin alue ja yksi tai useampi AKT-valtio ja/tai muu kuin AKT-valtio tai -alue;
 - d) kaksi sellaista alueellista elintä, joiden jäseninä on MMA:ita, tai useampi tällainen elin,
 - e) yksi tai useampi yhteisö, viranomainen tai muu elin ainakin yhdestä MMA:sta, jotka ovat EAYY:n jäseniä tämän päätöksen 8 artiklan mukaisesti, yksi tai useampi syrjäisin alue ja yksi tai useampi naapurina oleva AKT-valtio ja/tai muu kuin AKT-valtio tai -alue.
3. Rahoitus, joka mahdollistaa AKT-valtioiden, syrjäisimpien alueiden ja muiden maiden ja alueiden osallistumisen MMA:iden alueellisiin yhteistyöohjelmiin, myönnetään MMA:ille tämän päätöksen nojalla myönnettävän rahoituksen lisäksi.
4. AKT-valtioiden, syrjäisimpien alueiden ja muiden maiden osallistumista tällä päätöksellä perustettuihin ohjelmiin voidaan ajatella vain siinä tapauksessa, että
 - a) asiaankuuluviin unionin ohjelmiin tai sellaisiin kolmansien maiden ja alueiden asiaankuuluviin rahoitusohjelmiin, jotka eivät kuulu unionin ohjelmien piiriin, sisältyy vastaavia säännöksiä ja
 - b) suhteellisuusperiaatetta noudatetaan.

83 artikla

Muihin unionin ohjelmiin osallistumista ja osallistumisen rahoitusta koskevat kelpoisuusehdot

1. MMA:n luonnolliset henkilöt, siten kuin heidät on määritelty 50 artiklassa, ja soveltuvin osin MMA:n asiaankuuluvat julkiset ja/tai yksityiset elimet ja laitokset voivat osallistua unionin ohjelmiin ja saada niistä rahoitusta ohjelmien sääntöjen ja tavoitteiden sekä sellaisten mahdollisten järjestelyjen mukaisesti, joita sovelletaan siihen jäsenvaltioon, johon MMA on sidoksissa.

2. MMA:t voivat saada tukea myös yhteistyöohjelmista ja -välineistä, joita unionilla on muiden maiden kanssa, kuten [NDICI-asetus], kyseisten ohjelmien sääntöjen, tavoitteiden ja järjestelyjen mukaisesti.
3. MMA:iden on raportoitava komissiolle tällaisesta osallistumisesta unionin ohjelmiin joka vuosi vuodesta 2022 alkaen.

84 artikla
Raportointi

Komissio tarkastelee edistymistä MMA:ille tämän päätöksen mukaisesti annettavan rahoitusavun täytäntöönpanossa ja toimittaa neuvostolle vuodesta 2022 alkaen joka vuosi kertomuksen taloudellisen yhteistyön täytäntöönpanosta ja tuloksista. Kertomus toimitetaan Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle.

85 artikla
Rahoituksen valvonta

1. MMA:illa on päävastuu unionin varojen käytön valvonnasta. Valvonta suoritetaan tarvittaessa koordinoitusti sen jäsenvaltion kanssa, johon asianomainen MMA on sidoksissa, asiassa sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti.
2. Komission vastuulla on
 - a) varmistaa, että asianomaisella MMA:lla on moitteettomasti toimivat hallinto- ja valvontajärjestelmät unionin varojen asianmukaisen ja tehokkaan käytön varmistamiseen, ja
 - b) sääntöjenvastaisuuksien ilmetessä lähettää suosituksia tai pyyntöjä toimenpiteistä, joilla kyseiset sääntöjenvastaisuudet ja hallinnossa mahdollisesti havaitut puutteet voidaan korjata.
3. Komissio, asianomainen MMA ja tarvittaessa se jäsenvaltio, johon kyseinen MMA on sidoksissa, tekevät hallinnollisten järjestelyjen pohjalta yhteistyötä kerran tai kahdesti vuodessa järjestettävissä tapaamisissa koordinoitakseen ohjelmia, menetelmiä ja valvonnan toteutusta.
4. Rahoitusoikaisujen osalta
 - a) asianomaisella MMA:lla on ensisijainen vastuu rahoitukseen liittyvien sääntöjenvastaisuuksien havaitsemisesta ja korjaamisesta;
 - b) komissio ryhtyy kuitenkin toimiin ohjelma-asiakirjan rahoituspäätöksen kokonaismäärärahasta jäljellä olevan määrän vähentämiseksi tai peruuttamiseksi, jos asianomaisen MMA:n toiminta ei ole tyydyttävää eikä se korjaa tilannetta ja jos sovitteluyrityksissä epäonnistutaan.

V OSA

LOPPUSÄÄNNÖKSET

86 artikla

Säädösvallan siirtäminen komissiolle

Komissiolle on valta antaa 87 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteitä II, III ja IV teknologian kehityksen sekä tulli- ja kauppalainsäädännön muutosten huomioon ottamiseksi.

Jotta edistymistä tämän päätöksen toteuttamisessa voidaan arvioida suhteessa tavoitteisiin, komissiolle on valta antaa 87 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan liitteessä I olevaa 3 artiklaa indikaattorien tarkistamiseksi tai täydentämiseksi tarvittaessa ja täydennetään tätä päätöstä seuranta- ja arviointikehyksen käyttöönottoa koskevilla säännöksillä.

87 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle 1 päivästä tammikuuta 2021 viiden vuoden ajaksi 86 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden pituisen kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.
3. Neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 86 artiklassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan asianomaisessa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi neuvostolle.
5. Edellä olevan 86 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun säädös on annettu tiedoksi neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos neuvosto on ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittanut komissiolle, että se ei vastusta säädöstä. Neuvoston aloitteesta tätä määräaika jatketaan kahdella kuukaudella.

88 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'MMA-komitea'. Kyseinen komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011⁴³ tarkoitettu komitea.

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

2. Liitteessä II olevien 10 artiklan 6 kohdan ja 16 artiklan 8 kohdan soveltamiseksi komissiota avustaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 952/2013⁴⁴ 285 artiklan 1 kohdalla perustettu tullikoodeksikomitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
3. Liitteessä III olevan 2 artiklan ja liitteessä IV olevien 5 ja 6 artiklan soveltamiseksi komissiota avustaa neuvoston asetuksen (EY) N:o 260/2009⁴⁵ 4 artiklan 1 kohdalla perustettu komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.
5. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.
6. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 8 artiklaa yhdessä sen 4 artiklan kanssa.
7. Kun komitean lausunto on tarkoitus hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

89 artikla

Tiedotus, viestintä ja julkisuus

1. Tämän päätöksen mukaisen unionin rahoituksen saajien on ilmaistava unionin rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa eri kohderyhmille, tiedotusvälineet ja suuri yleisö mukaan lukien.
2. Komissio toteuttaa viestintä- ja tiedotustoimia, jotka koskevat ohjelmaa ja sen toimia ja tuloksia. Ohjelmalle osoitetuilla taloudellisilla resursseilla tuetaan myös unionin poliittisia painopisteitä koskevaa tiedottamista sikäli kuin painopisteet liittyvät 3 artiklassa tarkoitettuihin tavoitteisiin.

90 artikla

Euroopan ulkosuhdehallintoa koskeva lauseke

Tätä päätöstä sovelletaan neuvoston päätöksen 2010/427/EU⁴⁶ mukaisesti.

91 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

1. Kumotaan neuvoston päätös 2013/755/EU 1 päivästä tammikuuta 2021.
2. Tämän päätöksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa kyseisiä toimia niiden päättämiseen saakka noudattaen neuvoston päätöstä 2013/755/EU, jota sovelletaan kyseisiin toimiin niiden päättämiseen asti.
3. Ohjelman määrärahat voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun kulut, jotka ovat tarpeen sen varmistamiseksi, että sen edeltäjän, neuvoston päätöksen N:o 2013/755/EU, nojalla hyväksytyistä toimenpiteistä siirrytään tähän ohjelmaan.

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 952/2013, annettu 9 päivänä lokakuuta 2013, unionin tullikoodeksista (EUVL L 269, 10.10.2013, s. 1).

⁴⁵ Neuvoston asetus (EY) N:o 260/2009, annettu 26 päivänä helmikuuta 2009, tuontiin sovellettavasta yhteisestä järjestelmästä (EUVL L 84, 31.3.2009, s. 1).

⁴⁶ Neuvoston päätös 2010/427/EU, annettu 26 päivänä heinäkuuta 2010, Euroopan ulkosuhdehallinnon organisaatiosta ja toiminnasta (EUVL L 201, 3.8.2010, s. 30).

4. Määrärahoja voidaan 78 artiklassa säädettyjen menojen kattamiseksi tarvittaessa sisällyttää talousarvioon vielä vuoden 2027 jälkeen, jotta sellaisten toimien hallinnointi olisi mahdollista, joita ei ole saatettu päätökseen 31 päivään joulukuuta 2027 mennessä.

92 artikla
Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

- 1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi
- 1.2. Toimintalohko(t) (*ohjelmaklusteri*)
- 1.3. Ehdotuksen/aloitteen luonne
- 1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut
- 1.5. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto
- 1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)

2. HALLINNOINTI

- 2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt
- 2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä
- 2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

- 3.1. Kyseeseen tulevat monivuotisen rahoituskehityksen otsakkeet ja menopuolen budjettikohdat
- 3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin
 - 3.2.1. *Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin*
 - 3.2.2. *Arvioidut vaikutukset hallintomäärärahoihin*
 - 3.2.3. *Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet*
- 3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

SÄÄDÖSEHDOTUKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. PERUSTIEDOT EHDOTUKSESTA/ALOITTEESTA

1.1. Ehdotuksen/aloitteen nimi

Päätös merentakaisten maiden ja alueiden assosiaatiosta Euroopan unioniin, mukaan lukien suhteet Euroopan unionin sekä Grönlannin ja Tanskan kuningaskunnan välillä ('MMA-assosiaatiopäätös')

1.2. Toimintalohko(t) (*ohjelmaklusteri*)

Päätöksessä yhdistetään nykyinen MMA-assosiaatiopäätös (2013/755/EU) ja nykyinen Grönlanti-päätös (2014/137/EU).

Toimintalohko on seuraava:

15. Ulkoiset toimet

15.05. Merentakaiset maat ja alueet (mukaan lukien Grönlanti)

1.3. Ehdotus/aloite liittyy

uuteen toimeen

uuteen toimeen, joka perustuu pilottihankkeeseen tai valmistelutoimeen⁴⁷

käynnissä olevan toimen jatkamiseen

yhden tai useamman toimen sulauttamiseen tai uudelleen suuntaamiseen johonkin toiseen/uuteen toimeen.

1.4. Ehdotuksen/aloitteen perustelut

1.4.1. *Tarpeet, joihin ehdotuksella/aloitteella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä sekä aloitteen yksityiskohtainen toteutusaikataulu*

Tämän välineen pitkän aikavälin tavoitteena on edistää MMA:iden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja vahvistaa läheiset taloudelliset suhteet niiden ja koko unionin välille. Assosiaatiolla pyritään tähän lyhyellä aikavälillä parantamalla MMA:iden kilpailukykyä, vahvistamalla niiden selviytymiskykyä, vähentämällä niiden talouden ja ympäristön haavoittuvuutta ja edistämällä niiden ja muiden kumppanien välistä yhteistyötä.

1.4.2. *EU:n osallistumisesta saatava lisäarvo (joka voi olla seurausta eri tekijöistä, kuten koordinoinnin paranemisesta, oikeusvarmuudesta tai toiminnan vaikuttavuuden tai täydentävyyden paranemisesta). EU:n osallistumisesta saatavalla lisäarvolla tarkoitetaan tässä kohdassa arvoa, jonka EU:n osallistuminen tuottaa sen arvon lisäksi, joka olisi saatu aikaan pelkillä jäsenvaltioiden toimilla.*

Syyt siihen, miksi toimi toteutetaan EU:n tasolla (ennen toteutusta)

Merentakaiset maat ja alueet (MMA:t) ovat olleet Euroopan unioniin (EU) assosioituja siitä asti, kun Rooman sopimus tuli voimaan vuonna 1958. MMA:iden assosiaatio unioniin perustuu perustuslaillisiin suhteisiin, jotka niillä on kyseisten kolmen jäsenvaltion kanssa. MMA:t eivät ole osa unionin tullialuetta eivätkä sisämarkkinoita. Lisäksi useimmilla MMA:illa on erityisiä haasteita niiden koon, sijainnin, syrjäisyyden ja kapean taloudellisen perustan vuoksi. Tätä taustaa vasten EU on viime vuosikymmeninä rahoittanut MMA:issa EKR:n hallintoalue- ja

⁴⁷ Sellaisina kuin nämä on määritelty varainhoitoasetuksen 58 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa.

aluekohtaisia ohjelmia. Viime aikoina rahoitustuki on kanavoitu 11. EKR:n kautta, ja tämän olisi jatkettava tulevaisuudessakin.

Grönlanti erosi EU:sta kansanäänestyksen jälkeen vuonna 1985, ja siitä tuli MMA. Tanskan ja Grönlannin kanssa tehdyn erosopimuksen (Grönlanti-sopimus) osana Grönlanti sai korvauksen EU:n rahoituksen menetyksestä kalastussopimuksen kautta. Neuvosto päätti vuonna 2006 perustaa oman välineen, jolla tuettaisiin Grönlannin kehitystä kalastussopimuksen lisäksi, sen jälkeen kun kyseiseen sopimukseen perustuvaa taloudellista korvausta supistettiin.

EU:n lähestymistavassa vastavuoroiseen suhteeseen liittyviin tuleviin toimiin keskityttiin molemmin puolin hyödylliseen yhteistyöhön MMA:iden ja Grönlannin kanssa. Siinä korostetaan erityisesti niille tärkeitä painopisteitä, kuten kilpailukykyyn parantamista, selviytymiskyvyn kehittämistä ja haavoittuvuuden vähentämistä sekä MMA:iden ja niiden alueellisten, eurooppalaisten ja kansainvälisten kumppanien välisen yhteistyön edistämistä.

EU voi tarjota lisäarvoa sen välineiden kautta kanavoitujen resurssien määrän, sen suhteellisen joustavien hallinnointikäytäntöjen ja monivuotisen rahoituskehyksen tarjoaman resurssien ennakoitavuuden ansiosta.

EU:lla on huomattavaa asiantuntemusta MMA:iden tarpeiden ja kiinnostuksen mukaisilla keskeisillä aloilla (esimerkiksi alueellinen koheesio, taloudellinen yhdentyminen ja ilmastonmuutos). Tätä asiantuntemusta on kertynyt esimerkiksi EU:n onnistuneista politiikoista (kuten elintarviketurvaa koskeva asiantuntemus yhteisen maatalouspolitiikan ansiosta). Joillakin alueilla, joilla jäsenvaltiot ovat päättäneet olla toimimatta tai joilla ne eivät voi toimia, EU on tärkein ja toisinaan ainoa toimija.

EU on edustustojensa ansiosta läsnä ympäri maailmaa, ja se saa tämän verkoston kautta paljon tietoa eri maiden ja alueiden kehityskuluista. Tämän ansiosta EU on jatkuvasti selvillä uusista tarpeista ja ongelmista ja kykenee kohdentamaan resurssinsa sen mukaan. EU:n ja jäsenvaltioiden toteuttamat toimet täydentävät entistä enemmän toisiaan. Tämä vahvistaa poliittista vuoropuhelua ja yhteistyötä, joka kanavoidaan yhä useammin jäsenvaltioiden kanssa yhteisen ohjelmasuunnittelun kautta.

EU pystyy myös täydentämään jäsenvaltioiden toimia potentiaalisesti vaarallisissa tilanteissa tai jos tarvittavat toimet tulevat erityisen kalliiksi, kuten ilmastonmuutoksen aiheuttama kriisi, joka vaikuttaa moniin MMA:ihin.

Odotettu unionin luoma lisäarvo (jälkikäteen):

Uuden MMA-päätöksen odotetaan tuovan lisäarvoa ulkoisen toiminnan rahoitusvälineiden väliarvioinnin päätelmissä esitetyllä tavalla. MMA:iden ja Grönlannin tapauksessa katsottiin, että molemmat välineet olivat tarkoitukseen sopivia ja että MMA:iden assosiaatio ja kumppanuus Grönlannin kanssa tuottivat tuloksia eri muuttujilla arvioituna (tehokkuus jne.). Ehdotetun välineen odotetaan edistävän tätä myönteistä kehitystä.

Kun otetaan huomioon MMA:iden erityispiirteet ja niiden erityinen suhde EU:hun, uudella rahoitusvälineellä, joka kattaa kaikki MMA:t, varmistetaan

hallinnoinnin yhtenäisyys – kun kaikilla MMA:illa on sama rahoituksen lähde (talousarvio), luodaan synergioita ohjelmasuunnittelussa ja täytäntöönpanossa;

yhteisten tavoitteiden vahvistaminen;

oikeudellisen kehityksen yksinkertaistaminen ja johdonmukaistaminen;

MMA:iden näkyvyyden lisääntyminen ryhmänä.

Ehdotetussa välineessä otetaan huomioon Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin Yhdistyneen kuningaskunnan ero Euroopan unionista 29. maaliskuuta 2019. Ero tulee voimaan siirtymäkauden päätyttyä 1. tammikuuta 2021. Tämän vuoksi ehdotettua välinettä ei sovelleta Ison-Britannian MMA:ihin.

1.4.3. *Vastaavista toimista saadut kokemukset*

11. EKR:n ja Grönlanti-päätöksen väliarviointi:

11. EKR–MMA: Kaudella 2014–2020 MMA:illa on MMA-assosiaatiosopimuksen mukaisesti käytettävissään kolme rahoituslähettä: 11. EKR, EU:n talousarvio (tukikelpoisuusperiaate koskee kaikkia EU:n ohjelmia ja välineitä, esimerkiksi DCI:n temaattista osiota) ja EIP. Yhdennentoista EKR:n puitteissa MMA:ille kohdennetaan 364,5 miljoonaa euroa;

MMA:iden rahoitustuki ei rajoitu EKR:n köyhyiden poistamista koskevaan laajaan tavoitteeseen, sillä MMA:iden ja EU:n välisen assosiaation tavoitteena on edistää ”MMA:iden taloudellista ja sosiaalista kehitystä ja vahvistaa läheiset taloudelliset suhteet niiden ja koko unionin välille”. Yhdennestätoista EKR:stä MMA:issa tuettavat alat kattavat monenlaisia politiikka-aloja. Keskipisteessä ovat erityisesti ympäristö / luonnon monimuotoisuus / sopeutuminen ilmastonmuutokseen ja sen vaikutusten lieventäminen, uusiutuvat energialähteet, koulutus, televiestintä / digitaaliset yhteydet ja matkailu. Yhdennentoista EKR:n katsottiin olevan tarkoituksenmukainen ja tehokas väline tuettaessa EU–MMA-assosiaation tavoitteita. Tästä huolimatta eräät MMA:t kannattavat yksinkertaisempaa ohjelmasuunnittelua ja yksinkertaisempia täytäntöönpanomenettelyjä ja väittävät, että niiden hallinnolliset valmiudet ovat rajallisia. Lisäksi erilaisten alueellisten toimijoiden (MMA:t, AKT-maat ja niiden naapureina olevat syrjäisimmät alueet ja muut kuin AKT:hen kuuluvat kehitysmaat) välistä alueellista yhteistyötä suosivia säännöksiä ei ole tähän mennessä hyödynnetty riittävästi.

Grönlanti-päätös: Kautta 2014–2020 koskevassa päätöksessä kohdennetaan 217,8 miljoonaa euroa budjettitukiohjelmalle (31 miljoonaa euroa vuodessa). Se on tärkein EU:n talousarvioon sisältyvä rahoitusväline ja sääntelykehys ja muodostaa perustan EU:n ja Grönlannin välisille suhteille. Se täydentää MMA-päätöstä. Grönlanti-päätös täydentää myös kalastuskumppanuussopimusta ja vuoden 2014 yhteistä julistusta EU:n ja Grönlannin välisistä suhteista. Grönlanti-sopimuksen tavoitteena on säilyttää nämä läheiset ja kestävät keskinäiset suhteet ja tukea kestävää kehitystä Grönlannissa. Kaksi tärkeintä tavoitetta on tukea Grönlantia ratkaisujen löytämiseksi sen suurimpiin haasteisiin (erityisesti talouden monipuolistamiseen) ja edistää Grönlannin hallinnon valmiuksia laatia ja toteuttaa kansallisia politiikkoja. Grönlannin kestävää kehitystä koskevalla vuosien 2014–2020 ohjelmasuunnitteluasiakirjalla tuetaan Grönlanti-päätöksen tavoitteita luomalla älykästä kasvua investoimalla koulutukseen ja tutkimukseen ja osallistavaa kasvua tarjoamalla pätevyyden antavaa koulutusta suuremmalle väestöosalle työpaikkojen turvaamiseksi, köyhyden vähentämiseksi ja kestävä perustan luomiseksi talouskasvulle.

Koulutuksen budjettitukiohjelma osoittaa, että useimpien tavoitteiden (74,12 %) kohdalla on edistytty myönteisesti niin, että tavoitteet joko saavutettiin tai ylitettiin vuonna 2016. Grönlanti-päätöksen taloudellisten tavoitteiden vaikutuksen

mittaaminen on kuitenkin osoittautunut hankalammaksi, koska vaikutukset ovat pitkäaikaisia eivätkä siksi heti näkyvissä. Uusilla aloilla on kuitenkin tapahtunut myönteistä kehitystä (esim. kaivosten avaaminen), koulutuksen loppuunsaattamisaste on parantunut ja hallituksen valmiudet laatia pitkän aikavälin politiikkoja ovat lisääntyneet. Lisäksi muodollisen ja epämuodollisen poliittisen vuoropuhelun jatkuminen on edistänyt kumppanien keskinäistä yhteisymmärrystä ja tiivistä yhteistyötä sellaisilla tärkeillä aloilla kuin arktinen alue. Grönlanti osallistuu vuonna 2016 laadittuun EU:n arktisen alueen politiikkaan ja tukee EU:n hakemusta osallistua tarkkailijana Arktiseen neuvostoon. Näiden suuntausten odotetaan jatkuvan vuoden 2020 jälkeen ja kehittyvän edelleen.

Grönlanti-päätös tarjoaa tarkoitukseen sopivan välineen EU:lle ja Grönlannille suhteiden ja yhteistyön syventämiseksi myös vuoden 2020 jälkeen.

SEUT-sopimuksen 198 ja 199 artiklassa mainitut MMA:iden (myös Grönlannin) assosiaation tavoitteet edellyttävät kokonaisvaltaista kumppanuutta, joka käsittää institutionaalisen kehyksen ja kauppaa koskevat järjestelyt ja kattaa monia yhteistyöaloja, samoin kuin peruseriaatteen, joita sovelletaan unionin rahoitusapuun MMA:ille. Tämä edellyttää laajaa ja kauaskantoista oikeudellista välinettä.

Kun otetaan huomioon MMA:iden erityispiirteet ja niiden erityinen suhde EU:hun, uusi rahoitusväline, joka kattaa kaikki MMA:t ja joka koskee poliittista ja oikeudellista kehystä ja yhteistyön täytäntöönpanoa, varmistaa tehokkuuden, yhteisten tavoitteiden vahvistamisen ja johdonmukaisuuden samoin kuin MMA:iden näkyvyyden ryhmänä. Ehdotukseen sisältyy lähestymistapa, joka on joustava ja räätälöity kunkin MMA:n tilanteeseen.

1.4.4. Yhteensopivuus muiden kyseeseen tulevien välineiden kanssa ja mahdolliset synergiaedut

Päivitetyn MMA-päätöksen tavoitteena on varmistaa, että se täydentää täysimääräisesti tärkeimpiä vuoden 2020 jälkeisiä säädöksiä, erityisesti seuraavia:

Naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön väline (NDICI): Johdonmukaisuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi päätöksessä sovelletaan, jollei toisin säädetä, NDICI:n täytäntöönpano-, arviointi- ja seurantasäännöksiä. Asetusehdotuksen mukaan MMA:t voivat saada rahoitusta NDICI-asetuksen mukaisista temaattisista ohjelmista ja nopean vasteen toimien pilarista 3. NDICI-asetukseen ja päivitettyyn MMA-päätökseen sisältyy myös säännös, joka antaa mahdollisuuden perustaa alueensisäisiä aloitteita MMA:iden, kumppanimaiden ja EU:n syrjäisimpien alueiden välillä.

Aluepolitiikkaa koskevat asetukset: päivitetty MMA-päätös ja ehdotetut aluepolitiikkaa koskevat asetukset on laadittu niin, että niiden tavoitteena on vahvistaa säännöksiä, jotka suosivat sellaisten alueensisäisten aloitteiden perustamista, joihin osallistuu MMA:ita, kumppanimaita ja EU:n syrjäisimpiä alueita.

Muut EU:n politiikat ja ohjelmat: MMA:t ovat tukikelpoisia kaikkien EU:n politiikkojen ja ohjelmien osalta, ellei toisin säädetä asiaankuuluvissa asetuksissa. Ne voivat saada rahoitusta muun muassa ERASMUS+-, Horisontti 2020- ja COSME-ohjelmista.

1.5. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto

kesto on rajattu

toiminta alkaa [PP/KK]VVVV ja päättyy [PP/KK]VVVV.

maksusitoumusmäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset koskevat vuosia YYYY–YYYY ja maksumäärärahoihin kohdistuvat rahoitusvaikutukset vuosia YYYY–YYYY.

kesto ei ole rajattu

Käynnistysvaihe alkaa vuonna 2021

1.6. Hallinnointitapa (Hallinnointitavat)⁴⁸

Suora hallinnointi, jonka komissio toteuttaa käyttämällä

yksiköitään, myös unionin edustustoissa olevaa henkilöstöään

toimeenpanovirastoja

Hallinnointi yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa

Välillinen hallinnointi, jossa täytäntöönpanotehtäviä on siirretty

kolmansille maille tai niiden nimeämille elimille

kansainvälisille järjestöille ja niiden erityisjärjestöille (tarkennettava)

Euroopan investointipankille tai Euroopan investointirahastolle

varainhoitoasetuksen 70 ja 71 artiklassa tarkoitetuille elimille

julkisoikeudellisille yhteisöille

sellaisille julkisen palvelun tehtäviä hoitaville yksityisoikeudellisille elimille, jotka antavat riittävät rahoitustakuut

sellaisille jäsenvaltion yksityisoikeuden mukaisille elimille, joille on annettu tehtäväksi julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuden täytäntöönpano ja jotka antavat riittävät rahoitustakuut

henkilöille, joille on annettu tehtäväksi toteuttaa SEU-sopimuksen V osaston mukaisia yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan erityistoimia ja jotka nimetään asiaa koskevassa perussäädöksessä.

Jos käytetään useampaa kuin yhtä hallinnointitapaa, olisi annettava lisätietoja kohdassa "Huomautukset".

Huomautukset:

Ulkoiset menot edellyttävät mahdollisuutta käyttää kaikkia mahdollisia hallinnointitapoja tarpeen mukaan ja siten kuin täytäntöönpanovaiheessa päätetään.

⁴⁸ Tarkemmat kuvaukset eri hallinnointitavoista ja viittaukset varainhoitoasetukseen ovat saatavilla budjettipääosaston verkkosivuilla osoitteessa:

<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. HALLINNOINTI

2.1. Seuranta- ja raportointisäännöt

Ilmoitetaan sovellettavat aikavälit ja edellytykset.

Komission seuranta- ja arviointijärjestelmissä keskitytään entistä enemmän tuloksiin. Seurantaan ja arviointiin osallistuu komission henkilöstöä sekä täytäntöönpanokumppaneita ja ulkopuolisia asiantuntijoita.

Edustustojen ja päätoimipaikan hankevastaavat seuraavat jatkuvasti hankkeiden ja ohjelmien täytäntöönpanoa täytäntöönpanokumppaneiden toimittamien tietojen perusteella säännöllisen raportoinnin osana ja tekevät mahdollisuuksien mukaan myös käyntejä täytäntöönpanopaikkoihin. Sisäisen seurannan avulla saadaan arvokasta tietoa edistymisestä, ja vastuuhenkilöt voivat havaita todelliset ja potentiaaliset pullonkaulat ja tehdä tarvittavia korjauksia.

Lisäksi riippumattomille ulkopuolisille asiantuntijoille annetaan tehtäväksi arvioida EU:n ulkoisia toimia kolmella eri tavalla. Arviointien avulla voidaan lisätä vastuuvollisuutta ja parantaa käynnissä olevia toimia. Niissä otetaan myös huomioon aiemmat kokemukset, joiden pohjalta tulevia politiikkoja ja toimia voidaan kehittää.

NDICI-asetuksessa ehdotettuja seuranta- ja raportointisääntöjä käytetään MMA-välineen yhteydessä (uusi MMA-päätös, 84 artikla).

Komissio tarkastelee unionin ulkoisen rahoituksen toimenpiteiden täytäntöönpanoa, ja vuodesta 2021 alkaen se toimittaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuosikertomuksen rahoitettujen toimien toteuttamisesta. Kertomus toimitetaan myös Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle.

Lisäksi kaikkia komission sisäisiä seuranta- (esim. ROM), arviointi- ja raportointivälineitä sovelletaan päivitettyyn MMA-päätökseen vuoden 2020 jälkeen.

2.2. Hallinnointi- ja valvontajärjestelmä(t)

2.2.1. *Perustelut ehdotetu(i)lle hallinnointitavalle(/-tavoille), rahoituksen toteutusmekanismille(/-mekanismeille), maksujärjestelyille sekä valvontastrategialle*

Toteutusmuodot:

Hallintotapojen osalta päätöksessä ei tehdä olennaisia muutoksia, ja komission yksiköiden ja täytäntöönpaneuvien toimijoiden edeltävistä ohjelmista saama kokemus edistää parempia tuloksia tulevaisuudessa.

Jotta päätöksen tavoitteet voitaisiin saavuttaa paremmin, sen nojalla rahoitettavat toimet pannaan täytäntöön komission päätoimipaikan ja/tai unionin edustustojen suoraan hallinnoimina tai uuden varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen kanssa välillisesti hallinnoiden.

Kuten uuden varainhoitoasetuksen 154 artiklassa säädetään, välilliseen hallinnointiin osallistuvien yhteisöjen on varmistettava, että EU:n taloudellisten etujen suoja on vastaavan tasoinen kuin suorassa hallinnoinnissa. Kyseisten yhteisöjen järjestelmistä ja menettelyistä tehdään pilareihin perustuva ennakoarviointi noudattaen suhteellisuusperiaatetta ja ottaen asianmukaisesti huomioon toiminnan luonne ja siihen liittyvät taloudelliset riskit. Täytäntöönpanon niin edellyttäessä tai jos toimintakertomuksissa on esitetty varauksia määritetään ja pannaan täytäntöön toimintasuunnitelmat, joihin liittyy erityisiä riskejä vähentäviä toimenpiteitä.

Täytäntöönpanon yhteydessä voidaan toteuttaa myös komission määrittämiä tarvittavia valvontatoimenpiteitä.

Sisäisen valvonnan rakenteet

Sisäinen valvonta-/hallinnointiprosessi on suunniteltu niin, että sillä voidaan kohtuudella varmistaa niiden tavoitteiden saavuttaminen, jotka liittyvät toimintojen tuloksellisuuteen ja tehokkuuteen, tilinpäätösraportoinnin luotettavuuteen sekä lainsäädännön ja menettelyjen noudattamiseen.

Tuloksellisuus ja tehokkuus

Varmistaakseen operaatioidensa tuloksellisuuden ja tehokkuuden (ja alentaakseen ulkoisen avun toimintaympäristölle ominaista korkeaa riskitasoa) täytäntöönpanoyksiköt soveltavat jatkossakin kaikkien välineidensä osalta räätälöityä avun hallinnointikehystä kaikkien muiden komission strategiseen politiikanteko- ja suunnitteluprosessiin, sisäiseen tarkastukseen ja sisäisen valvonnan normeihin liittyvien vaatimusten lisäksi. Hallinnointikehys kattaa seuraavat:

- ulkoisen avun hallinnointivastuun siirtäminen suurimmaksi osaksi EU:n edustustoille;
- taloudellisen vastuun selvä ja virallistettu delegointi (valuutetulta tulojen ja menojen hyväksyjältä, joka on pääjohtaja) edustuston päällikölle päätoimipaikassa sijaitsevan edelleenvaluutetun tulojen ja menojen hyväksyjän (johtaja) edelleenvaluutuksella;
- säännöllinen raportointi EU:n edustustoista päätoimipaikkaan (ulkoisen avun hallinnointiraportit), mukaan lukien edustuston päällikön vuosittain laatima tarkastuslausuma;
- perusteellinen koulutusohjelma sekä päätoimipaikan että EU:n edustustojen henkilöstölle;
- merkittävä tuki ja ohjaus päätoimipaikalta edustustoille (myös internetin välityksellä);
- säännölliset valvontakäynnit edustustoihin 3–6 vuoden välein;
- hanke- ja ohjelmasyklin hallintamenetelmä, joka sisältää laatua tukevia välineitä muun muassa toimen suunnittelua, sen toteutustavan, rahoitusmekanismin ja hallinnointijärjestelmän määrittelyä sekä mahdollisten täytäntöönpanokumppaneiden arviointia ja valintaa varten; tehokkaan täytäntöönpanon mahdollistavat välineet ohjelman ja hankkeiden hallinnointiin, seurantaan ja raportointiin, mukaan lukien hankkeiden säännöllinen ulkoinen seuranta paikalla; ja järkevät arviointi- ja tarkastusosiot;
- pyrkimyksen sääntöjen yksinkertaistamiseen laajentamalla yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä ja hyödyntämällä vastavuoroisesti kumppaniorganisaatioiden tarkastustyötä; tarkastuskäytäntöjen eriyttäminen jatkossakin riskitason mukaan.

Tilinpäätösraportointi ja kirjanpito

Täytäntöönpanoyksiköt noudattavat jatkossakin kirjanpidolle ja varainkäytön raportoinnille asetettuja tiukkoja vaatimuksia ja käyttävät komission

suoriteperusteista kirjanpitojärjestelmää (ABAC) ja ulkoisen avun erityisvälineitä, kuten yhtenäistä hallintotietojärjestelmää (CRIS) ja sen seuraajaa (OPSYS).

Asiaa koskevan lainsäädäntö- ja menettelykehyksen noudattamiseen liittyvät valvontamenetelmät kuvaillaan kohdassa 2.3 (Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi).

2.2.2. *Tiedot todetuista riskeistä ja niiden vähentämiseksi käyttöön otetuista sisäisistä valvontajärjestelmistä*

Toimintaympäristön riskit

Tämän rahoitusvälineen toimintaympäristölle ovat ominaisia seuraavat riskit, jotka voivat johtaa tukivälineen tavoitteiden saavuttamatta jäämiseen, optimaalista heikompaan varainhoitoon ja/tai asiaa koskevien sääntöjen noudattamatta jättämiseen (laillisuuteen ja sääntöjenmukaisuuteen liittyvät virheet):

- taloudellinen/poliittinen epävarmuus ja/tai luonnonkatastrofit voivat aiheuttaa vaikeuksia ja viivästyksiä toimenpiteiden suunnittelussa ja täytäntöönpanossa, erityisesti epävakaisissa valtioissa;
- puutteet kumppanimaiden institutionaalisissa ja hallinnollisissa valmiuksissa voivat vaikeuttaa ja viivästyttää toimien suunnittelua ja täytäntöönpanoa;
- maantieteellisesti hajallaan olevien (mahdollisesti monia valtioita/hallintoalueita/alueita kattavien) hankkeiden ja ohjelmien seuranta, varsinkin paikalla suoritettavat seurantatoimet, voivat osoittautua logistiikan/resurssien suhteen ongelmallisiksi;
- mahdollisten kumppaneiden/edunsaajien kirjavuus ja erot niiden sisäisen valvonnan rakenteissa ja valmiuksissa voivat hajauttaa niitä resursseja, joita komissiolla on käytettävissä täytäntöönpanon tukemiseen ja seurantaan, ja siten heikentää niiden tuloksellisuutta ja tehokkuutta;
- ulkoisen avun / kansallisen kehityssuunnitelman täytäntöönpanon tuloksista ja vaikutuksista kumppanimaissa käytettävissä olevien tietojen huono laatu ja vähyys voivat heikentää komission kykyä raportoida ja vastata tuloksista.

2.2.3. *Valvonnan kustannustehokkuutta (valvontakustannusten suhde hallinnoitujen varojen arvoon) koskevat arviot ja perustelut sekä arviot maksujen suoritusajankohdan ja toiminnan päättämisaikajankohdan odotetuista virheriskitasoista*

Nämä sisäisen valvonnan / hallinnon kustannukset ovat noin 4 prosenttia vuositasolla keskimäärin 12,78 miljardista eurosta, joka on varattu kaikkiin (operatiivisiin ja hallinnollisiin) sitoumuksiin, jotka rahoitetaan EU:n yleisestä talousarviosta vuosina 2021–2027. Tässä valvontakulujen laskelmassa on otettu huomioon ainoastaan komission kulut eikä jäsenvaltioita tai yhteisöjä, joille tehtäviä on siirretty. Yhteisöt, joille tehtäviä on siirretty, voivat pidättää varoista enintään 7 prosenttia hallintomenoja varten, mistä osa voidaan käyttää valvontatarkoituksiin.

Näissä hallinnointikuluissa on huomioitu koko henkilöstöstä (päätoimipaikka ja edustustot), infrastruktuurista, matkoista, koulutuksesta, seurannasta, arvioinnista ja (myös edunsaajien tekemistä) tarkastussopimuksista aiheutuvat menot.

Hallintomenojen suhde operatiivisiin menoihin saattaa pienentyä ajan kuluessa uuden välineen parempien ja yksinkertaisempien järjestelyjen myötä; näiden järjestelyjen perustana ovat muutokset, jotka otetaan käyttöön uudella varainhoitoasetuksella. Nämä hallinnointikulut mahdollistavat toimintapoliittisten

tavoitteiden saavuttamisen, resurssien tehokkaan ja tuloksellisen käytön sekä selkeiden ja kustannustehokkaiden ehkäisevien toimenpiteiden ja tarkastusten käytön varainkäytön laillisuuden ja sääntöjenmukaisuuden varmistamiseksi.

Vaikka hallinnoinnin luonnetta ja kohdentamista sekä noudattamisen valvontaa on tarkoitus kehittää edelleen, nämä kustannukset ovat kokonaisuudessaan välttämättömiä välineen tavoitteiden saavuttamiseksi tuloksellisesti ja tehokkaasti niin, että noudattamatta jättämisen riski jää mahdollisimman pieneksi (alle 2 prosentin jäännösvirheaste). Kustannukset ovat huomattavasti alhaisemmat kuin riskit, joita sisältyy sisäisen valvonnan lopettamiseen tai vähentämiseen tällä riskialttiilla osa-alueella.

Asiassa sovellettavien sääntöjen noudattamatta jättämisen riskin oletettu taso

Tämän rahoitusvälineen sääntöjenmukaisuutta koskevana tavoitteena on säilyttää perinteinen sääntöjen rikkomisen riskitaso (virhetaso), joka on alle 2 prosenttia. Kyseessä on jäännösvirheen nettoaste usean vuoden perusteella ja sen jälkeen, kun päätökseen vietyihin sopimuksiin on tehty kaikki suunnitellut tarkastukset ja korjaukset. Perinteisesti tämä on tarkoittanut 2–5 prosentin arvioitua virhetasoa, jonka Euroopan tilintarkastustuomioistuin laskee vuosittain satunnaisotannalla tarkastettavaksi valituista toimista vuotuista tarkastuslausumaa (DAS) varten. Komissio pitää tasoa alhaisimpana saavutettavissa olevana virhetasona, kun otetaan huomioon toimintaympäristön suuret riskit ja sääntöjen noudattamisen valvonnasta koituva hallinnollinen rasitus ja siltä vaadittava kustannustehokkuus. Jos havaitaan puutteita, toteutetaan kohdennettuja korjaavia toimenpiteitä, jotta varmistetaan pienin virhetaso.

2.3. Toimenpiteet petosten ja sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi

Ilmoitetaan käytössä olevat ja suunnitellut ehkäisy- ja suojatoimenpiteet, esimerkiksi petostentorjuntastrategian pohjalta

Ottaen huomioon toimintaympäristön monet riskit, järjestelmissä on varauduttava noudattamiseen liittyvien virheiden (sääntöjenvastaisuuksien) mahdollisesti suureen määrään transaktioissa ja kehitettävä tehokkaat menetelmät virheiden ehkäisemiseksi, havaitsemiseksi ja korjaamiseksi maksuprosessin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että sääntöjenmukaisuuden tarkastuksissa painotetaan enimmäkseen monivuotisia ennakkotarkastuksia, joita sekä ulkoiset tarkastajat että komission henkilöstö suorittavat paikalla vuosittain ennen hankkeiden loppumaksujen suorittamista. Näiden lisäksi tehdään vielä joitakin jälkitarkastuksia. Noudattamista koskeva valvonta muodostuu muun muassa seuraavista tekijöistä:

Ehkäisevät toimenpiteet:

- apua hallinnoivalle henkilöstölle ja tarkastajille annettava pakollinen peruskoulutus petoksiin liittyen;
- ohjeistus (myös internetin välityksellä), mukaan lukien sopimusmenettelyjä koskeva käytännön opas, DEVCON varainhoidon työkalupakki (täytäntöönpanokumppaneille);
- ennakkoarviointi, jolla varmistetaan, että kyseisiä varoja yhteisesti ja hajautetusti hallinnoivilla viranomaisilla on käytössä asianmukaiset petostentorjuntajärjestelmät väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi EU:n varojen hallinnoinnissa;

- kumppanimaassa käytössä olevien petostentorjuntamekanismien ennakoarviointi osana julkisen varainhoidon arviointia ehtona budjettituen saamiselle (toisin sanoen aktiivinen sitoutuminen petosten ja korruption torjuntaan, pätevät valvontaviranomaiset, tuomioistuinlaitoksen riittävät valmiudet sekä tehokkaat toiminta- ja seuraamusmekanismit);
- havaitsemista helpottavat ja korjaavat toimenpiteet;
- sekä pakolliset että riskiperusteiset, myös Euroopan tilintarkastustuomioistuimen tekemät, ulkoiset tarkastukset;
- (riskiperusteiset) jälkitarkastukset ja takaisinperintä;
- EU:n rahoituksen jäädyttäminen vakavissa petostapauksissa, joihin kuuluu laajamittainen korruptio, kunnes viranomaiset ovat toteuttaneet asianmukaiset toimet tilanteen korjaamiseksi ja vastaavien petosten ehkäisemiseksi tulevaisuudessa;
- varhaishavainta- ja poissulkemisjärjestelmä (EDES);
- sopimuksen soveltamisen keskeyttäminen tai sopimuksen irtisanominen;
- poissulkemismenettely.

Asianomaisten yksiköiden petostentorjuntastrategioita tarkistetaan säännöllisesti, ja niitä mukautetaan tarpeen mukaan kunhan uusi koko komissiota koskeva petostentorjuntastrategia on julkaistu, muun muassa sen varmistamiseksi, että sisäiset petoksentorjuntatarkastukset ovat täysin komission petostentorjuntastrategian mukaisia;

riskinhallintamallissa suuntaudutaan petoksille alttiiden alojen ja asianmukaisten vastatoimien kartoittamiseen;

EU:n varojen käyttöön suunnitellut kolmansien maiden järjestelmät tuottavat merkityksellistä tietoa, jota voidaan hyödyntää petosriskien hallinnassa (esim. päällekkäisrahoitus);

tarpeen mukaan voidaan perustaa verkkoryhmiä ja ottaa käyttöön riittävät tietotekniset välineet ulkoiseen apuun liittyvien petostapausten analysointia varten.

3. EHDOTUKSEN/ALOITTEEN ARVIOIDUT RAHOITUSVAIKUTUKSET

3.1. Kyseeseen tuleva monivuotisen rahoituskehityksen otsake ja menopuolelle ehdotettu uusi budjettikohta (ehdotetut uudet budjettikohdat)

Moni- vuotisen rahoitus- kehityksen otsake	Budjettikohta	Menolaji	Rahoitusosuudet			
			EFTA- mailta ⁵⁰	ehdokas- mailta ⁵¹	kolman- silta mailta	varainhoito- asetuksen [21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa] tarkoitett rahoitusosuudet
	Osasto 15 Ulkoiset toimet [VI][Otsake VI]	JM/EI- JM ⁴⁹				
VI	15 01 05 Merentakaisen maiden ja alueiden (mukaan lukien Grönlanti) tukimenot	EI-JM	EI	EI	EI	EI
VI	15 05 01 Merentakaiset maat ja alueet	Jaks.	EI	EI	EI	EI
VI	15 05 02 Grönlanti	Jaks.	EI	EI	EI	EI

⁴⁹ JM = jaksotettavat määrärahat; EI-JM = jaksottamattomat määrärahat.

⁵⁰ EFTA: Euroopan vapaakauppaliitto.

⁵¹ Ehdokasmaat ja soveltuvin osin Länsi-Balkanin mahdolliset ehdokkaat.

3.2. Arvioidut vaikutukset menoihin

3.2.1. Yhteenvedo arvioiduista vaikutuksista menoihin

MONIVUOTISEN OTSAKE	RAHOITUSKEHYKSEN	<6>	[Otsake VI Naapurialueet ja muu maailma]

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Toimintamäärärahat (jaoteltuina kohdassa 3.1 lueteltujen budjettikohtien mukaan)	Sitoumukset	(1)	65,927	67,252	68,604	69,984	71,391	72,827	74,292		490,275
	Maksut	(2)	14,811	28,930	38,801	48,039	55,861	60,659	63,888	179,286	490,275
Ohjelman määrärahoista katettavat hallintomäärärahat ⁵²	Sitoumukset = maksut	(3)	1,329	1,349	1,369	1,389	1,409	1,429	1,449		9,725
Ohjelman määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	=1+3	67,256	68,601	69,973	71,373	72,800	74,256	75,741		500,000
	Maksut	=2+3	16,140	30,279	40,170	49,429	57,270	62,089	65,338	179,286	500,000

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Monivuotisen rahoituskehysten otsake	7	”Hallintomenot”

Tämän osan täyttämiseksi on käytettävä [rahoitus selvityksen liitteessä](#) olevaa hallintomäärärahoja koskevaa selvitystä, joka on laadittava ennen rahoitus selvityksen laatimista. Liite ladataan DECIDE-tietokantaan komission sisäistä lausuntokierrosta varten.

⁵² Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Henkilöresurssit		1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712		11,986
Muut hallintomenot		0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116		0,811
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEESEEN 7 kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	(Sitoumukset yhteensä = maksut yhteensä)	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828		12,797

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	<i>Vuoden 2027 jälkeen</i>	YHTEENSÄ
Monivuotisen rahoituskehysten OTSAKKEISIIN kuuluvat määrärahat YHTEENSÄ	Sitoumukset	69,084	70,429	71,801	73,201	74,628	76,084	77,569		512,797
	Maksut	17,968	32,107	41,998	51,257	59,098	63,917	67,166	179,286	512,797

3.2.2. *Yhteenveto arvioituista vaikutuksista hallintomäärärahoihin*

Ehdotus/aloite ei edellytä hallintomäärärahoja.

Ehdotus/aloite edellyttää hallintomäärärahoja seuraavasti:

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEENSÄ

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7								
Henkilöresurssit	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	1,712	11,986
Muut hallintomenot	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,116	0,811
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKE 7, välisumma	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	1,828	12,797

Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältyvät ⁵³								
Henkilöresurssit	0,829	0,829	0,829	0,829	0,829	0,829	0,829	5,805
Muut hallintomenot	0,500	0,520	0,540	0,560	0,580	0,600	0,620	3,920
Monivuotisen rahoituskehyksen OTSAKKEESEEN 7 sisältyvät, välisumma	1,329	1,349	1,369	1,389	1,409	1,429	1,449	9,725

YHTEENSÄ	3,158	3,178	3,198	3,218	3,238	3,258	3,278	22,523

⁵³ Tekninen ja/tai hallinnollinen apu sekä EU:n ohjelmien ja/tai toimien toteuttamiseen liittyvät tukimenot (entiset BA-budjettikohdat), epäsuora ja suora tutkimustoiminta.

3.2.2.1. Henkilöressurssien arvioitu tarve

Ehdotus/aloite ei edellytä henkilöresursseja.

Ehdotus/aloite edellyttää henkilöresursseja seuraavasti:

Arvio kokoaikaiseksi henkilöstöksi muutettuna

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Henkilöstötaulukoon sisältyvät virat/toimet (virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt)							
Päätoimipaikka ja komission edustustot EU:ssa	11	11	11	11	11	11	11
EU:n ulkopuoliset edustustot	1	1	1	1	1	1	1
Tutkimus							
• Ulkopuolinen henkilöstö: (kokoaikaiseksi muutettuna) ⁵⁴							
Otsake 7							
Monivuotisen rahoituskehityksen OTSAKKEESTA 7 rahoitettavat	– päätoimipaikassa	6	6	6	6	6	6
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa	6	6	6	6	6	6
Ohjelman määrärahoista rahoitettavat ⁵⁵	– päätoimipaikassa						
	– EU:n ulkopuolisissa edustustoissa						
Tutkimus							
Muu (mikä?)							
YHTEENSÄ	24	24	24	24	24	24	24

Kuvaus henkilöstön tehtävistä:

Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt	Tehtävät säilyvät ennallaan (politiikka, ohjelmasuunnittelu, rahoitus ja sopimukset, muut horisontaaliset tehtävät)
Ulkopuolinen henkilöstö	Tehtävät säilyvät ennallaan (politiikka, ohjelmasuunnittelu, rahoitus ja sopimukset, muut horisontaaliset tehtävät)

⁵⁴ Sopimussuhteiset toimihenkilöt, paikalliset toimihenkilöt, kansalliset asiantuntijat, vuokrahenkilöstö, nuoremmat asiantuntijat EU:n ulkopuolisissa edustustoissa.

⁵⁵ Toimintamäärärahoista katettavan ulkopuolisen henkilöstön enimmäismäärä (entiset BA-budjettikohdat).

3.2.3. Ulkopuolisten tahojen rahoitusosuudet

Ehdotuksen/aloitteen

rahoittamiseen ei osallistu ulkopuolisia tahoja

rahoittamiseen osallistuu ulkopuolisia tahoja seuraavasti (arvio):

Määrärahat, milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	YHTEENSÄ
Rahoittamiseen osallistuva taho	-	-	-	-	-	-	-	-
Ulkopuolisen tahon rahoitusosuudella katettavat määrärahat YHTEENSÄ	-	-	-	-	-	-	-	-

3.3. Arvioidut vaikutukset tuloihin

Ehdotuksella/aloitteella ei ole vaikutuksia tuloihin.

Ehdotuksella/aloitteella on vaikutuksia tuloihin seuraavasti:

- vaikutukset omaan varoihin

- vaikutukset muihin tuloihin

tulot on kohdennettu menupuolen budjettikohtiin

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Tulopuolen budjettikohta:	Ehdotuksen/aloitteen vaikutus ⁵⁶						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Momentti							

⁵⁶ Perinteiset omat varat (tulli- ja sokerimaksut) on ilmoitettava nettomääräisinä eli bruttomäärästä on vähennettävä kantokuluja vastaava 20 prosentin osuus.